

**Vzdělání je schopnost porozumět
druhým**

J. W. Goethe

Školní vzdělávací program
Gymnázium Na Vítězné pláni

Čtyřletý program

**Školní vzdělávací program pro gymnaziální
vzdělávání**

**Gymnázium Na Vítězné pláni
Praha 4**

Čtyřletý vzdělávací program

Denní forma vzdělávání

Všeobecné gymnázium č. j. 231/09

Předkladatel: Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160

IČO: 00335487

IZO: 000335487

IZO ředitelství: 600005143

Ředitel: PhDr. Jaroslav Mervínský, tel.: 261109622, reditel@gvp.cz

Koordinátor ŠVP: PaedDr. Jindřiška Drahotová, drahotov@gvp.cz

Kontakty:

Tel.: 261109611, fax: 261109638, mail@gvp.cz, www.gvp.cz

Zřizovatel:

Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1

Tel.: 236001111

Kontakty

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1

Tel.: 236001111

Platnost dokumentu

Zpracováno podle RVP ZV a RVP G

Za tvorbu osnov jednotlivých předmětů podle RVP odpovídali:

Český jazyk a literatura: PhDr. Marie Šponarová
Anglický jazyk: Mgr. Michaela Hašková
Německý jazyk: Mgr. Hana Blížilová
Španělský jazyk: Mgr. Adéla Kratěnová
Ruský jazyk: Mgr. Naděžda Pavlová
Francouzský jazyk: Mgr. Dagmar Jásková
Základy společenských věd: Mgr. Matěj Král
Zeměpis: Mgr. Ivana Suchánková
Dějepis: Mgr. Petr Svoboda
Matematika: Mgr. Barbora Krejčí
Biologie: Mgr. Petr Erlebach
Fyzika: RNDr. Helena Vondráčková
Chemie: RNDr. Helena Vondráčková
Informatika a komunikační technologie: RNDr. Věra Šulcová
Výtvarná výchova: Mgr. Renata Patová
Hudební výchova a Hudební obor: Mgr. Martina Wúrtherlová
Tělesná výchova: Mgr. Martin Šmíd

Obsah

1. Úvod	3
2. Charakteristika školy	8
2.1 Historie školy	8
2.2 Velikost školy	8
2.3 Vybavení školy	8
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	9
2.5.1 Mezinárodní spolupráce	9
2.5.2. Výměnné pobyty a zájezdy	9
2.5.3 Spolupráce s jinými školami	9
2.5.4 Spolupráce školy se sociálními partnery	9
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
2.6.1 Školská rada	10
2.6.2 Výchovné a kariérní poradenství	10
2.6.3 Prevence sociálně patologických jevů	10
2.7 Charakteristika žáků	10
2.8 Informační systém	10
3. Charakteristika ŠVP	11
3.1 Zaměření školy	11
3.2 Profil absolventa	11
3.3 Organizace přijímacího řízení	12
3.4 Organizace maturitní zkoušky	12
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.5.1 Metody a formy realizace ŠVP	14
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.6.1 Školní psycholog	15
3.6.2 Výchovný poradce	15
3.6.3 Prevence sociálně patologických jevů	15
3.6.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.6.5 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního či soc. znevýhodňujícího prostředí	15
3.6.6 Individuální vzdělávací plán	16
3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.7.1 Vzdělávání žáků nadaných, talentovaných a se zájmem o předmět	16
3.8 Průřezová témata – začlenění průřezových témat	17
3.8.1 Osobnostní a sociální výchova	17
3.8.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	18
3.8.3 Multikulturní výchova	19
3.8.4 Environmentální výchova	19
3.8.5 Mediální výchova	19
4. Učební plán	20
5. Učební osnovy	22
5.1 Český jazyk a literatura	22
5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	22
5.1.2 Časové a organizační vymezení	22
5.1.3 Pravidelné akce předmětu	22
5.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie	23
5.2 Anglický jazyk	35
5.2.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	35
5.2.2 Časové a organizační vymezení	35

5.2.3 Pravidelné akce předmětu Anglický jazyk	35
5.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie	35
5.3 Německý jazyk	49
5.3.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	49
5.3.2 Časové a organizační vymezení	49
5.3.3 Pravidelné akce předmětu Německý jazyk.....	49
5.3.4 Výchovné a vzdělávací strategie	49
5.4 Francouzský jazyk	57
5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	57
5.4.2 Časové a organizační vymezení	57
5.4.3 Pravidelné akce předmětu Francouzský jazyk.....	57
5.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie	57
5.5 Španělský jazyk	66
5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	66
5.5.2 Časové a organizační vymezení	66
5.5.3 Pravidelné akce předmětu Španělský jazyk.....	66
5.5.4 Výchovné a vzdělávací strategie	66
5.6 Ruský jazyk	72
5.6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	72
5.6.2 Časové a organizační vymezení	72
5.6.3 Pravidelné akce.....	72
5.6.4 Výchovné a vzdělávací strategie	72
5.7 Matematika a její aplikace.....	78
5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	78
5.7.2 Časové a organizační vymezení	78
5.7.3 Pravidelné akce předmětu Matematika a její aplikace	78
5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie	78
5.8 Fyzika	89
5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	89
5.8.2 Časové a organizační vymezení	89
5.8.3 Pravidelné akce předmětu Fyzika.....	89
5.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie	89
5.9 Chemie.....	89
5.9.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	96
5.9.2 Časové a organizační vymezení	96
5.9.3 Pravidelné akce předmětu Chemie	96
5.9.4 Výchovné vzdělávací strategie	96
5.10 Biologie	102
5.10.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	102
5.10.2 Časové a organizační vymezení	102
5.10.3 Pravidelné akce předmětu Biologie.....	102
5.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie	103
5.11 Zeměpis	108
5.11.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	108
5.11.2 Časové a organizační vymezení	108
5.11.3 Pravidelné akce předmětu Zeměpis.....	108
5.11.4 Výchovné a vzdělávací strategie	109
5.12 Dějepis.....	120
5.12.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	120
5.12.2 Časové a organizační vymezení	120

5.12.3 Pravidelné akce předmětu Dějepis	120
5.12.4 Výchovné a vzdělávací strategie	121
5.13 Základy společenských věd	130
5.13.1 Charakteristika předmětu.....	130
5.13.2 Časové a organizační vymezení	130
5.13.3 Pravidelné akce předmětu Základy společenských věd	130
5.13.4 Výchovné a vzdělávací strategie	131
5.14 Informační a komunikační technologie	142
5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	142
5.14.2 Časové a organizační vymezení	142
5.14.3 Výchovné a vzdělávací strategie:	142
5.15 Výtvarná výchova.....	142
5.15.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	147
5.15.2 Časové a organizační vymezení	147
5.15.3 Pravidelné akce předmětu Výtvarná výchova	147
5.15.4 Výchovné a vzdělávací strategie	147
5.16 Hudební výchova.....	150
5.16.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	150
5.16.2 Časové a organizační vymezení	150
5.16.3 Pravidelné akce předmětu Hudební výchova	150
5.16.4 Výchovné a vzdělávací strategie	150
5.17 Tělesná výchova	153
5.17.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	153
5.17.2 Časové a organizační vymezení	153
5.17.3 Pravidelné akce předmětu Tělesná výchova.....	153
5.17.4 Výchovné a vzdělávací strategie	154
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	163
6.1 Pravidla hodnocení žáků.....	163
6.1.1 Způsob hodnocení.....	163
6.1.2 Kriteria hodnocení	164
6.2 Autoevaluace školy.....	164
6.2.1 Oblasti autoevaluace.....	164

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Budova školy leží na pravém břehu Vltavy v blízkosti stanice metra Vyšehrad a je tedy velmi snadno dopravně dostupná pro studenty z široké spádové oblasti Prahy 1, 2, 4, 8, 9 a 10.

Předchůdcem Gymnázia Na Vítězné pláni bylo tzv. ruské gymnázium, původně zřízené v roce 1948 jako střední škola pro zaměstnance diplomatických misí zemí východní Evropy s důrazem na výuku cizích jazyků. V rámci školské reformy byla škola v roce 1952 přeměněna na 17. jedenáctiletou střední školu s rozšířeným vyučováním ruskému jazyku a v roce 1953 přestěhována do budovy „Školy Ladislava Hanuse“ v Křesomyslově ulici.

Ve školním roce 1962/3 byla v rámci školské reformy škola rozdělena na základní devítiletou školu a střední všeobecně vzdělávací školu s rozšířeným vyučováním ruského jazyka. Ve školním roce 1967/8 byla střední všeobecně vzdělávací škola přestěhována do stávající budovy z počátku šedesátých let 20. století, kde sdílela prostory se základní školou, zvláštní školou a školou mateřskou. V roce 1968 byla střední škola přeměněna na gymnázium s rozšířeným vyučováním moderním jazykům. V dalších letech byly základní, zvláštní a mateřská škola nahrazeny střední knihovnickou školou, která budovu opustila až v roce 1989. Od tohoto roku působí gymnázium v budově Na Vítězné pláni 1160 zcela samostatně.

Od počátku je ve škole kladen velký důraz na výuku cizích jazyků, ale v průběhu let se škola profilovala jako všeobecně vzdělávací s širokou nabídkou volitelných předmětů v posledních ročnících studia.

Od roku 2006 je škola fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK, od roku 2007 pak fakultní školou 1. lékařské fakulty UK v Praze.

2.2 Velikost školy

Čtyřpodlažní budova školy má ve 35 učebnách kapacitu 730 žáků, kteří jsou zařazeni do čtyřletého či šestiletého studia. Průměrný počet žáků na třídu je přibližně 30 žáků.

2.3 Vybavení školy

Škola využívá 37 učeben. Z toho je 7 odborných učeben všeobecně vzdělávacích předmětů, 3 laboratoře - biologie, chemie a fyziky, 2 učebny cizích jazyků, 3 učebny IKT s 33 počítači, keramická dílna a 2 tělocvičny. Škola je propojena počítačovou sítí, což umožňuje všem žákům i zaměstnancům bezplatné připojení na internet z kteréhokoliv počítače v budově školy. Všechny odborné učebny jsou vybaveny PC zapojenými do školní sítě, dataprojektory a ozvučením. Jedna učebna je také vybavena interaktivní tabulí. V budově funguje školní knihovna s přibližně 12 tisíci svazky a studovna.

Škola provozuje školní jídelnu s kapacitou 667 jídel denně. Školní kuchyně nabízí výběr ze 3 jídel s možností volby až týden předem.

Volbu jídla je navíc možné realizovat i po internetu.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje více než 60 pedagogických pracovníků, z toho někteří na částečný úvazek. Pedagogický sbor je stabilizovaný a daří se v něm skloubit dravé mládí s pedagogickými zkušenostmi. Většina učitelů je plně kvalifikovaná. Ve škole působí 2 rodilí mluvčí pro výuku anglického a německého jazyka.

Dále ve škole působí výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Navíc má škola dlouhodobou smlouvu se školním psychologem.

Vzhledem k dobré pedagogické a odborné práci učitelů dosahují naši žáci velmi dobrých výsledků v olympiádách a soutěžích různých vzdělávacích oborů. Velká většina našich absolventů je přijata na vysoké školy dle vlastního výběru.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.5.1 Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2005/2006 se škola zapojila do Mezinárodního programu AFS (mezinárodní organizace poskytující mezikulturní vzdělávací příležitosti).

Již několik let jsou žáci zapojeni do mezinárodního projektu GLOBE, který monitoruje stav životního prostředí v Praze. V rámci tohoto projektu sbírají a vyhodnocují data a zasílají je do centrály projektu v USA.

Škola dlouhodobě spolupracuje s OS INEX SDA na realizaci projektu Fotbal pro rozvoj, což je humanitárně sportovní projekt zaměřený na podporu sportovně nadané mládeže afrických zemí.

Usilujeme o zařazení do projektu EKOŠKOLA.

Využíváme jazykový projekt Němčina do škol, jehož výstupem je mezinárodně uznávaný Sprachdiplom pro nejlepší žáky.

Již 8 let se účastní týmy gymnázia projektu EYP – Evropský parlament mládeže – a zastupují tak mládež ČR na mezinárodní úrovni.

2.5.2. Výměnné pobyty a zájezdy

Pravidelně zajišťujeme výměnný pobyt do SRN (Bad Berleburg a Braunschweig) a podnikáme vzdělávací a poznávací zájezdy do UK s ubytováním v rodinách. Pravidelně také konáme poznávací zájezdy do zemí EU (Francie a Španělska atd.). Každoročně realizujeme zájezd do Osvětimi a na Ukrajinu.

2.5.3 Spolupráce s jinými školami

Pořádáme spolu se dvěma dalšími pražskými gymnázii Žákovskou vědeckou konferenci, která je rozdělena do 2 kategorií: společenskovědní a přírodovědné. Žáci v rámci soutěžní konference veřejně prezentují a obhajují své práce.

2.5.4 Spolupráce školy se sociálními partnery

Již několik let se žáci naší školy aktivně podílejí na práci občanského sdružení Život dětem a třikrát za rok organizují v Praze sbírku v rámci Srdíčkového dne.

Každoročně spolupracujeme s Kojeneckým ústavem v Praze.

Školní hřiště je zároveň využíváno jako heliport pro přistávání vrtulníků integrovaných složek Záchrané služby a Policie ČR.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, nebo v době konzultačních hodin vyučujících a třídních schůzek či v týdnech otevřených dveří. Rodiče jsou také o činnosti naší školy informováni prostřednictvím webových stránek školy, prospěch je průběžně pedagogy zveřejňován na webových stránkách, takže každý žák i rodič má možnost s pomocí přístupového kódu nahlédnout do klasifikace v jednotlivých předmětech.

2.6.1 Školská rada

Na základě § 167 Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) byla na škole v roce 2005 zřízena šestičlenná Školská rada.

2.6.2 Výchovné a kariérní poradenství

Na škole působí již několik let školní psycholog, který pro potřeby žáků zajišťuje prvotní psychologická vyšetření, ale také pomáhá v jejich profesionální orientaci. V jeho kompetenci je i pomáhat vyučujícím řešit nejzávažnější problémy žáků. Úzce při tom spolupracuje s výchovným poradcem.

Školní psycholog je zároveň zaměstnán v pedagogicko-psychologické poradně a díky tomu je i spolupráce školy s touto institucí velmi kvalitní a úzká. Mezi nejčastěji řešené problémy patří psychická labilita plynoucí z nesouladu mezi schopnostmi a možnostmi žáků a představami jejich rodičů.

Zvláštní péči věnujeme především 1. ročníkům – v září každého roku se konají adaptační kurzy. S mimořádnou pozorností přistupujeme také k žákům nejvyšších ročníků, kterým škola nabízí přípravu na profesní testy a kariérní poradenství.

2.6.3 Prevence sociálně patologických jevů

Na škole působí metodik prevence sociálních a patologických jevů.

Škola získala grant v oblasti boje proti společensky nežádoucím jevům a zapojila se do projektu „Zdravé město Praha“. V rámci tohoto projektu připravila pro žáky 1. ročníků preventivní program, který je realizován na úvodním adaptačním soustředění žáků v září každého roku.

2.7 Charakteristika žáků

Převážná většina přijímaných žáků je z Prahy 4, v posledních letech vzděláváme i žáky jiných národností, spolupracujeme s organizací AFS.

2.8 Informační systém

Škola zřizuje vlastní webové stránky na adrese www.gvp.cz. Zde se snaží informovat o všech důležitých a aktuálních aspektech studia. Informační systém školy zahrnuje i možnost přístupu rodičů k důležitým studijním informacím svých dětí s použitím internetové aplikace, kde se s pomocí individuálního přístupového klíče mohou dozvědět klasifikaci, jiná hodnocení žáka a další potřebné údaje. Každý žák získá na dobu studia vlastní internetovou adresu a je mu tak umožněna bezplatná komunikace prostřednictvím internetu.

V rámci školy funguje také forma informování pomocí žakovské samosprávy – ředitel školy informuje o důležitých okolnostech mluvčí jednotlivých tříd.

3. Charakteristika ŠVP

Sledujeme individuální vzdělávací potřeby jednotlivce, přihlížíme k zájmům a dovednostem, v nichž žáci vynikají.

3.1 Zaměření školy

Škola pracuje se žáky ve dvou vzdělávacích programech – šestiletém a čtyřletém vyučovacím cyklu s široce koncipovaným všeobecným základem. Školní vzdělávací program obou cyklů je zpracován podle RVP ZV a RVP G.

Naším hlavním cílem je připravit žáky jazykově i odborně pro studium na jakékoliv vysoké škole (u nás i v zahraničí). Nejprve je výuka zaměřena na budování co nejširšího všeobecného základu, ve vyšších ročnících je obsah výuky rozvržen do seminářů, v kterých se žák může profilovat podle svých zájmů a požadavků zvolené vysoké školy. Současně poskytujeme vzdělání v těch profesích, jejichž výkon předpokládá široké všeobecné vzdělání, znalost cizích jazyků a moderních informačních a komunikačních technologií, ale nevyžaduje zvláštní odbornou přípravu nebo předpokládá pouze krátké zaškolení (např. ve veřejné správě, kultuře apod.). Absolvent může pokračovat ve studiu i na některé vyšší odborné škole.

Záměrem našeho snažení je vybudování atmosféry důvěry a otevřenosti k názorům žáků. Zároveň podporujeme i aktivity žáků, které nejsou v rozporu s cíli našeho gymnázia.

Cílem našeho vzdělávacího procesu je pomáhat žákům najít cesty, jak se stát platnými občany demokratické společnosti. Vedeme je i k pozitivnímu vztahu k učení a tím zároveň k vytvoření předpokladů pro celoživotní vzdělávání, které jim umožní v neustále se měnícím světě obstát.

3.2 Profil absolventa

Hlavní úlohou našeho gymnázia je formování všeobecně vzdělaného absolventa, který je vybavený znalostmi a předpoklady pro studium na VŠ, je schopný se zapojit do společenského života a je motivován a vybaven k celoživotnímu vzdělávání.

Vědomosti a dovednosti

Absolvent si osvojí základy humanitních, přírodních a technických věd a orientuje se v nich, je schopný kriticky vyhodnocovat informace a odhalovat souvislosti mezi jednotlivými vědními disciplínami.

Absolvent je schopný sebereflexe a adekvátní reakce na hodnocení svých výsledků, je ochotný přijmout radu i kritiku. Je schopný pracovat v týmu a zapojit se aktivně do řešení daných úkolů. Myšlenky vyjadřuje kultivovaně, srozumitelně a souvisle, dovede obhájit své názory v racionálních diskusích, takže je jazykově a komunikačně dostatečně vybavený, aby obstál v konkurenci na pracovním trhu.

Absolvent ovládá základy práce s informační technikou a dokáže jejím prostřednictvím vyhledávat požadované informace, analyzovat je a využívat.

Absolvent je schopný se uplatnit pracovně i po absolvování gymnázia.

Postoje

Absolvent našeho gymnázia je aktivní, vnímavý, tolerantní, zvládá problémové situace a respektuje názory druhých. Svým kultivovaným chováním neohrožuje sebe, přírodu, životní prostředí ani hodnoty vytvořené člověkem.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno podle ustanovení § 59-61 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č.671/2004Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Do konce ledna příslušného kalendářního roku zveřejní ředitel školy na webových stránkách školy a na veřejně přístupném místě v prostorách školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok. Do konce ledna příslušného kalendářního roku pak na stejných místech zveřejní ředitel školy kritéria přijímacího řízení. Přijímací zkouška (pokud se koná) je realizována testovou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV.

Aktuální údaje lze nalézt na www.gvp.cz.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována v souladu s § 72, odst. 3 a 4 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Podle § 77 – 79 uvedeného zákona se maturitní zkouška skládá ze společné a profilové části.

Předměty společné části jsou:

- český jazyk
- cizí jazyk nebo matematika
- nepovinná volitelná zkouška.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá:

- z písemné práce a z ústní zkoušky z českého jazyka a literatury
- v případě, že si žák zvolil ve společné části cizí jazyk, skládá se zkouška z písemné práce a z ústní zkoušky z cizího jazyka
- ze tří různých povinných zkoušek
- z maximálně čtyř nepovinných zkoušek.

Aktuální údaje lze nalézt na www.gvp.cz.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Gymnázium rozvíjí u žáků pomocí výchovných a vzdělávacích strategií kompetence, které pomohou žákům v dalším studiu i v budoucím profesním životě.

Kompetence k učení

- Vedeme k samostatnému, tvořivému plánování a organizování učení.
- Ve výuce učíme tvůrčímu a kritickému zpracování informací z různých zdrojů.
- Klademe důraz na hledání souvislostí mezi jednotlivými poznatky a obory.
- Podporujeme aktivní využívání ICT.
- Pomáháme rozpoznávat a odstraňovat chyby.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme ke komplexnímu pohledu na jednotlivé problémy a učíme volit nejvhodnější strategie řešení.
- Zadáváme žákům problémové úlohy.
- Podporujeme hledání alternativních cest v řešení problémových situací.

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
- Umožňujeme při neúspěchu hledat a obhájit jiná řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky osobním příkladem k užívání spisovného jazyka a k věcně správnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu a vystupování.
- Vedeme k účasti na diskusích, k smysluplné argumentaci a schopnosti obhájit svůj názor.
- Učíme porozumět různým typům záznamů (grafy, tabulky, schémata, texty, nahrávky).
- Rozvíjíme schopnost žáků porozumět nonverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Se žáky spolupracujeme jako s rovnocennými partnery.
- Vedeme žáky k poznání sebe sama a objektivnímu sebehodnocení.
- Pomáháme žákům zařadit se do nového kolektivu.
- Posilujeme spolupráci ve skupině, žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu a pozitivně ovlivňují kvalitu týmové práce.
- Vedeme žáky, aby efektivně spolupracovali se spolužáky i pedagogy a nebáli se požádat o pomoc.
- Podporujeme toleranci vůči znevýhodněným skupinám i jednotlivcům, učíme žáky, jak jim pomáhat.
- Snažíme se vést žáky k tomu, aby svým přístupem vytvářeli příjemné pracovní prostředí.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tomu, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Posilujeme mezilidské vztahy a učíme žáky jednat slušně a otevřeně.
- Vedeme žáky k tomu, aby nebyli lhostejní k problémům doby a společnosti.
- Při práci oceňujeme jak snahu, tak i výsledek.
- Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na životní prostředí.
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu.
- Vedeme k aktivní účasti na kulturním dění školy.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáků pracovní návyky.
- Oceňujeme včasné plnění úkolů.
- Pomáháme žákům orientovat se v oblastech jejich zájmů s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Vedeme je k dodržování daných pravidel a postupů a k ochraně zdraví svého i ostatních.
- Učíme je vyhodnocovat nebezpečí plynoucí z plnění úkolů, včas ho rozpoznat a eliminovat.
- Podporujeme takové pracovní návyky, které využijí žáci při dlouhodobém a soustavném vzdělávání.

Kompetence k podnikavosti

- Pomáháme žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech.
- Směřujeme je ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporujeme i kreativitu a aktivity vedoucí k dosažení jejich cílů.
- Vedeme je k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňujeme na možná rizika v oblasti ekonomické, profesní, rodinné a osobní.

3.5.1 Metody a formy realizace ŠVP

Ve výuce se snažíme o optimální uspořádání vyučovacího procesu, v nižších ročnících nabízíme žákům co nejširší všeobecný vzdělávací základ, ve vyšších preferujeme individuální výběr seminářů a předmětů. V posledním ročníku si žáci z velké části sami vytvářejí skladbu vyučovacích předmětů podle zájmů a budoucí profesní orientace.

Vyučovací předměty povinné – základní forma výuky, při které jsou běžně využívány frontální, skupinové a projektové metody, část předmětů je dělena na menší pracovní skupiny (jazyky, informační technika, estetická výchova); v těchto předmětech se rozvíjejí kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní i sociální a občanské.

Vyučovací předměty nepovinné – doplňující nabídka předmětů, které si žáci volí dle svého zájmu, v těchto předmětech (sborový zpěv, keramika, cizí jazyky, sportovní hry) se naplňují kompetence komunikativní, občanské a pracovní.

Skupiny dle úrovně žáků – jsou vytvářeny v předmětech, kde je důležité využití individuálnějšího principu a rozvržení učiva podle náročnosti (jazyky, informativní technika); tyto skupiny vznikají v rámci tříd i celého ročníku. V těchto skupinách se realizují kompetence k učení, řešení problému, komunikativní, sociální a personální.

Laboratorní cvičení – jsou zařazovány v předmětech biologie, chemie a fyzika, žáci zde pracují samostatně či v malých skupinách, mají možnost si v praxi ověřit své teoretické vědomosti, rozvíjejí se zde kompetence pracovní, komunikativní a kompetence k řešení problému.

Semináře – volitelné předměty, které si žáci vybírají z široké nabídky a umožňují jim individuální orientaci k budoucímu studiu či profesi. Hlavními formami a metodami jsou samostatné a skupinové práce, využívají se i další formy výuky (projekty, besedy, exkurze, prezentace). V seminářích se naplňují kompetence k řešení problémů, k učení, občanské a pracovní.

Konverzace v jednotlivých jazycích – volitelné předměty, v kterých mají žáci možnost zdokonalit se v jazyce, v těchto předmětech často vyučují rodilí mluvčí. Realizují se zde kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální.

Kurzy – úvodní adaptační, sportovní (lyžařský, vodácký, sportovně cyklistický), předmaturitní soustředění – tyto kurzy doplňují systém předmětů a zároveň se v nich realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova, dále se zde naplňují v širokém spektru kompetence.

Jednorázové akce (pravidelné i nepravidelné) – exkurze, besedy, přednášky – jsou nedílnou součástí všech předmětů, rozvíjejí u žáků kompetence komunikativní a občanské; přehled pravidelných akcí je uveden u jednotlivých předmětů.

Projekty a soutěže – škola pravidelně pořádá vlastní soutěže a projekty, účastní se i mimoškolních projektů, podílejí se na nich žáci z různých ročníků.

Srovnávací písemné práce – metoda je zařazována na konci vybraných ročníků a předmětů, je významnou součástí klasifikace a naplňuje kompetenci k učení.

Závěrečné maturitní práce – samostatná práce na zvolené téma, v které mají žáci možnost si ověřit své znalosti a vědomosti a zároveň mohou prezentovat problémy a témata související s jejich zájmy a budoucí profesní orientací.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Oblast výchovného poradenství

3.6.1 Školní psycholog

Školní psycholog zajišťuje pro žáky, učitele i rodiče psychologickou péči, která je bezplatná. Školní psycholog nabízí standardní vyšetření žáka, poradenskou službu v případě školních či osobních problémů, dlouhodobé vedení žáků se specifickými poruchami učení, krizovou intervenci v individuálních případech.

Škola také spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 4; pokud jednotliví žáci nechtějí využít služeb školního psychologa, mohou se obrátit na toto pracoviště.

3.6.2 Výchovný poradce

Výchovný poradce ve spolupráci se školním psychologem a školním metodikem prevence zajišťuje sledování problémových žáků a práci s nimi; spolupracuje s rodinou i učiteli při řešení otázek výchovy žáka.

V předmaturitních a maturitních ročnících informuje výchovný poradce žáky o možnostech dalšího studia, o způsobu podávání přihlášek na vysoké školy. Pomáhá při výběru volitelných předmětů pro poslední ročník studia. Školní psycholog realizuje pro zájemce z řad maturantů testy profesionální orientace.

3.6.3 Prevence sociálně patologických jevů

Školní metodik prevence ve spolupráci se školním psychologem a výchovným poradcem věnuje zvláštní pozornost chování žáků z hlediska pedagogické, psychologické a sociální normy, sleduje negativní jevy a poruchy a jejich napravování. Zajišťuje realizaci Školního programu prevence a spolupráci s institucemi při realizaci dalších výchovných a prevenčních postupů a programů.

3.6.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Program zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje zejména formy a podmínky studia dle doporučení výchovného poradce a školního psychologa.

Žáci, kterým jejich zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, a žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, porucha pozornosti, hyperaktivita apod.) mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Podklad k vytvoření individuálního studijního plánu vypracuje školní psycholog na základě testování žáka. Školní psycholog vypracuje odborný posudek, se kterým jsou seznámeni jak žáci a jejich zákonní zástupci, tak jednotliví vyučující, jimž je doporučen postup a metody vhodné pro práci s daným žákem.

3.6.5 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního či sociálně znevýhodňujícího prostředí – zpravidla cizinců s jiným mateřským jazykem, než je čeština

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem těchto žáků bývá především menší znalost českého jazyka a z toho vyplývající potíže při porozumění pojmům v jednotlivých předmětech. Škola neorganizuje speciální program doučování jazyka, ale pravidelně sleduje způsob a průběh jejich přizpůsobení se životu a podmínkám školy, sleduje výsledky jejich studia. Pro žáky se

zjevnými problémy může být sestaven individuální vzdělávací plán, který je pravidelně konzultován s jednotlivými vyučujícími a v případě potřeby i se zákonnými zástupci žáka.

3.6.6 Individuální vzdělávací plán

Vzdělávání podle individuálního plánu podle ustanovení § 18 školského zákona a vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. může ředitel školy po konzultaci s výchovným poradcem a třídním učitelem povolit:

žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění) – na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení,

žákům s mimořádným nadáním – na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení,

v případě jiných závažných důvodů (sportovní a umělecké aktivity, vyžadující výraznou časovou náročnost) – na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení příslušného sportovního klubu anebo kulturního zařízení,

v případě dlouhodobého pobytu žáka v zahraničí (společný pobyt s rodiči, studijní pobyt v zahraničí atp.) – na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce.

Jednotlivé formy individuálních vzdělávacích plánů:

základní - je umožněna žákům, kteří jsou handicapováni např. několikátýdenní nepřítomností z důvodů nemoci, dále žákům s diagnostikovanou LMD, a tudíž vyžadujícím zvláštní péči a žákům, kteří se věnují speciálním sportovním či kulturním aktivitám;

speciální - je umožněna žákům, jejichž zdravotní potíže přesahují běžný průměr - dlouhodobá hospitalizace, pravidelná ambulantní péče, která zásadně ovlivňuje pravidelnou docházku do školy, dále žákům, kteří využívají možnost krátkodobého studijního pobytu na zahraničních školách, a žákům, kteří např. ze sportovních důvodů nemohou pravidelně docházet na vyučování;

mimořádná - je umožněna žákům, jejichž zdravotní stav (dlouhodobá hospitalizace, invalidita) nedovoluje pravidelnou školní docházku; dále je umožněna žákům, kteří paralelně navštěvují v zahraničí odpovídající typ školy, a také žákům, jejichž sportovní či jiné aktivity nedovolují pravidelnou školní docházku.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

3.7.1 Vzdělávání žáků nadaných, talentovaných a se zájmem o předmět

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka, aby dále rozvíjel jeho nadání a uspokojoval jeho zájmy. Talentovaní žáci vyžadují od učitelů náročnější přípravu jak na samotné vyučování, tak i na další aktivity spojené s mimoškolní činností.

Škola upřednostňuje individuální přístup k žákovi formou konzultací či zapojení do rozsáhlejších samostatných projektů a zařazováním žáků do skupin podle úrovně znalostí. Vychází vstříc zájmu žáků mimořádně vysokou a všestrannou nabídkou volitelných předmětů a podporuje jejich účast v různých typech soutěží, konferencí a projektů.

3.8 Průřezová témata – začlenění průřezových témat

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH	POZNÁMKY
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	* poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému * sociální komunikace * morálka všedního dne * spolupráce a soutěž	• Většina průřezových témat je integrována do jednotlivých vzdělávacích oblastí a jejich příslušných předmětů, při realizaci jsou využívány moderní vyučovací metody. • Část průřezových témat se realizuje v různých typech kurzů a projektech. • Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je možné integrovat do všech vzdělávacích předmětů a je realizováno také v činnosti třídního učitele. • Formy a zapojení konkrétních okruhů průřezových témat do výuky jsou rozpracovány v jednotlivých tabulkách.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)	* globalizační a rozvojové procesy * globální problémy, jejich příčiny a důsledky * humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce * žijeme v Evropě * vzdělání v Evropě a ve světě	
Multikulturní výchova (MKV)	* základní problémy sociokulturních rozdílů * psychosociální aspekty interkulturality * vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Environmentální výchova (EV)	* problematika vztahů organismů a prostředí * člověk a životní prostředí * životní prostředí regionu a České republiky	
Mediální výchova (MED)	* média a mediální produkce * mediální produkty a jejich významy * uživatelé * účinky mediální produkce a vliv médií * role médií v moderních dějinách	

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova

TEMATICKÝ OKRUH	PŘEDMĚT	ROČNÍK	FORMA
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Nj, Šj, Fj, Rj, Vv, Hv, Tv,	1.	povinný předmět
	Nj, Šj, Zsv, Vv, Hv, Tv	2.	
	Nj, Šj, Rj, Zsv, Tv	3.	
	Nj, Fj, Zsv, Tv	4.	

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Čj, Aj, Nj, Šj, Fj, M, Tv,	1.	povinný předmět
	Nj, Šj, Zsv, Tv	2.	
	Zsv, Rj, Nj, Tv	3.	
	Nj, Fj, Tv	4.	
Sociální komunikace	Čj, Šj, Fj, Tv,	1.	povinný předmět
	Šj, Tv	2.	
	Nj, Zsv, Rj, Tv	3.	
	Zsv, Fj, Tv	4.	
Morálka všedního dne	Šj, D, Zsv	3.	povinný předmět
	Čj, Aj, Nj, Rj, Fj, Zsv	4.	
Spolupráce a soutěž	Nj, Šj, Rj, Fj, M, Zsv, Tv,	1.	povinný předmět
	Nj, Šj, Zsv, Tv	2.	
	Zsv, Tv	3.	
	Fj, Tv	4.	

3.8.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

TEMATICKÝ OKRUH	PŘEDMĚT	ROČNÍK	FORMA
Globalizační a rozvojové procesy	Šj, Zsv, Z	1.	povinný předmět
	Šj, Z	2.	
	Šj, Fj, Nj, Rj, Z, D	3.	
	Fj	4.	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Zsv, Z	1.	povinný předmět
	Z	2.	
	Aj, Zsv, Z, D	3.	
	Nj, Rj, Fj, Šj	4.	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Zsv	1.	povinný předmět
	Aj	2.	
	D, Z	3.	
Žijeme v Evropě	Čj, Šj, D, Hv, Vv	1.	povinný předmět
	Čj, Šj, D, Vv, Hv, Fj, Rj, Z	2.	
	Čj, Nj, Šj, Rj, D	3.	
	Čj, Šj, Fj	4.	
Vzdělání v Evropě a ve světě	Nj, Fj, Rj, Šj	2.	povinný předmět
	Aj	4.	

3.8.3 Multikulturní výchova

TEMATICKÝ OKRUH	PŘEDMĚT	ROČNÍK	FORMA
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	1.	povinný předmět
	Šj, Z	2.	
	Z	3.	
Psychosociální aspekty interkulturality	Zsv	3.	povinný předmět
	Zsv	4.	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Nj, Rj	2.	povinný předmět
	Šj,	3.	
	Aj, Nj, Fj	4.	

3.8.4 Environmentální výchova

TEMATICKÝ OKRUH	PŘEDMĚT	ROČNÍK	FORMA
Problematika vztahů organismů a prostředí	Z, Bi	1.	povinný předmět
	Bi	2.	
	Ch	3.	
Člověk a životní prostředí	Z, Bi	1.	povinný předmět
	F, Ch, Z	2.	
	Ch, Fj, Z, Rj	3.	
	Nj, Šj	4.	
Životní prostředí regionu a České republiky	Šj, F, Z	2.	povinný předmět
	Fj, Nj	3.	
	Rj	4.	

3.8.5 Mediální výchova

TEMATICKÝ OKRUH	PŘEDMĚT	ROČNÍK	FORMA
Média a mediální produkce	IKT	1.	povinný předmět
	IKT, Z	2.	
	Čj, Zsv,	3.	
Mediální produkty a jejich významy	Zsv	1.	povinný předmět
	Vv	2.	
	Šj, Fj, Čj	3.	
	Šj, Nj, Rj	4.	
Uživatelé	Zsv, Čj	3.	povinný předmět
Účinky mediální produkce a vliv médií	Čj, Zsv, Fj	3.	povinný předmět
	Šj, Rj, Nj	4.	
Role médií v moderních dějinách	Čj, Aj, Šj, D, Fj	3.	povinný předmět
	Šj, Nj, Rj	4.	

4. Učební plán

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celková časová dotace
Český jazyk	4	4	3	5	16
Cizí jazyk 1	3	4	4	4	15
Cizí jazyk 2	3	4	4	4	15
Matematika	4	4	4	3	15
Fyzika	3	3	2	0	8
Chemie	3	2	3	0	8
Biologie	3	2	3	0	8
Zeměpis	2	2	2	0	6
Dějepis	2	2	2	0	6
ZSV	1	1	2	3	7
IKT	2	2	0	0	4
Estetická výchova	2	2	0	0	4
Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
<u>Volitelné předměty</u>	0	0	4	12	16
Celkem	34	34	35	33	136

Poznámky:

Český jazyk: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura z RVP G.

Cizí jazyk: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk z RVP G.

Matematika: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace z RVP G.

Fyzika: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Fyzika z RVP G, v časové dotaci jsou zahrnuta Praktika z fyziky (v prvním a druhém ročníku 1 hodina týdně).

Chemie: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Chemie z RVP G. V časové dotaci jsou zahrnuta i Praktika z chemie (v prvním a třetím ročníku 1 hodina týdně).

Biologie: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Biologie z RVP G, v časové dotaci jsou zahrnuta Praktika z biologie (v prvním a třetím ročníku 1 hodina týdně). Do předmětu je integrována část obsahu oboru Geologie z RVP G.

Zeměpis: Vyučovací předmět zahrnuje obsah oboru Geografie z oblasti Člověk a příroda a část obsahu oboru Geologie z RVP G.

Dějepis: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Dějepis z RVP G.

Základy společenských věd: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Občanský a společenskovědní základ z RVP G, do druhého ročníku je integrován obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce z RVP G.

Estetická výchova: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oborů Hudební výchova a Výtvarná výchova z RVP G, pro studium žák volí Hudební nebo Výtvarnou výchovu.

Výchova ke zdraví: Vyučovací předmět zahrnuje obsah oblasti Člověk a zdraví z RVP G. Předmět je integrován do předmětů Biologie, Základy společenských věd, Tělesné výchovy a cizích jazyků.

Informační a komunikační technologie: Vyučovací předmět zahrnuje oblast Informatika a informační a komunikační technologie z RVP G.

Tělesná výchova: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru z RVP G.

Volitelný předmět: Přehled volitelných předmětů v předmaturitním a maturitním ročníku naleznete na [našich stránkách](http://www.gvp.cz): www.gvp.cz

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v RVP G. Vzdělávací obsah tohoto předmětu tvoří tři složky:

- jazyková výchova
- komunikační a slohová výchova
- literární výchova.

V jazykové výchově si žáci osvojují spisovnou podobu jazyka, učí se rozlišovat i jeho další formy a uvědomí si, že se jazyk neustále vyvíjí. Správné ovládání jazyka vede žáky k přesnému a logickému myšlení a přispívá tak k jasnému a srozumitelnému vyjadřování.

V komunikační a slohové výchově se učí žáci správně vnímat a chápat různá jazyková sdělení - jak mluvená, tak psaná, učí se analyzovat texty a kriticky je posuzovat po stránce obsahové i formální. Zároveň se také učí kultivovaně mluvit i psát v různých komunikačních situacích, prakticky zvládnou jednotlivé slohové útvary.

Těžiště literární výchovy spočívá v četbě a interpretaci textů. Žáci se seznamují prostřednictvím četby s jednotlivými literárními druhy, jejich proměnami a funkcí v různých obdobích vývoje literatury české i světové. Poznají umělecké prostředky, které autor uplatňuje ve svém díle, a tak se učí chápat jeho záměry. Získávají a rozvíjejí čtenářské návyky a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle a interpretovat text.

Ve výuce Českého jazyka a literatury se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná a doplňuje. Vědomosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro další vzdělávání i běžný život.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní povinnou dotací: v prvním ročníku 3 hodiny, ve druhém a třetím ročníku 4 hodiny a ve čtvrtém ročníku 5 hodin týdně.

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou tematických oblastí: literární části a jazykově slohové části.

Na předmět Český jazyk a literatura navazují volitelné [semináře](#).

5.1.3 Pravidelné akce předmětu

Doplňujícími aktivitami předmětu jsou školní literární soutěže – básnická a prozaická, recitační soutěž, Olympiáda v českém jazyce, Noc s povídkou. Škola spolupracuje s divadelním Klubem mladého diváka a se studentským Filmovým klubem v kině AERO.

5.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel zadává žákům referáty, v nichž dovedou informovat o přečteném díle a interpretovat je. Učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Zejména v hodinách jazyka a stylistiky vede učitel žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích, ve skupinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při interpretaci literárního díla nebo při stylistických cvičeních či hodnocení slohových prací formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování (jak v hodinách literatury, tak stylistiky) diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Využívá i jazykových her.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává v literárních i jazykových hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly jak pro individuální četbu, tak pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy společenské nebo žákovské apod.

Kompetence k podnikavosti

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

1. ročník - literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• uvědomí si funkci umění v lidském životě a specifika literatury; • seznámí se s pojmy literární druh a literární žánr; • uvědomí si možnosti přístupu k literárnímu dílu a jeho porozumění; • efektivně a samostatně využívá informačních zdrojů;	Úvod do studia literatury	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova Informatika

• pozná vybrané staré příběhy, symboly a literární archetypy; • vysvětlí specifčnost nejstarších literárních památek; • orientuje se ve významných literárních památkách nejstaršího světového písemnictví; • seznámí se s významnými osobnostmi antického dramatu, poezie a prózy; • chápe specifické prostředky dramatu a vysvětlí jeho strukturu;	Nejstarší památky světového písemnictví • starověká orientální literatura • Bible • antika	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Metody:</i> • diskuse • skupinová práce • referáty • prezentace
• seznámí se se středověkými písemnými památkami evropských zemí a jejich národními hrdiny; • vystihne podstatné rysy středověkého písemnictví; • orientuje se v žánrové rozrůzněnosti středověkého písemnictví;	Středověká evropská literatura • legendistika • hrdinská epika • dvorská lyrika	
• dovede identifikovat staroslověnský, staročeský text, vysvětlí jejich funkci a vyloží jejich postavení v kontextu středověké literatury; • je schopen vnímat souvislosti mezi historickou událostí, literárním dílem a jeho autorem; • dovede mezi středověkými literárními památkami vybrat příklady jednotlivých žánrů;	Nejstarší česká literatura od staroslověnských počátků po husitství • legendistika • kroniky • duchovní písně • satira a drama	
• dokáže vymezit pojem renesanční člověk, jeho vztah k umění a světu a dokázat ho na literárním díle; • chápe návaznost renesance na antickou kulturu; • posoudí rozdíl mezi středověkem a novověkem v umění a vymezí pojem humanismus; • seznámí se s významnými osobnostmi evropské renesance a českého humanismu;	Literatura renesance a humanismu v Evropě a v českých zemích	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Evropské kulturní kořeny a hodnoty
• dovede charakterizovat autorův přístup ke světu a Bohu v období baroka a chápe ho v kontrastu k době renesanční; • seznámí se s významnými literárními osobnostmi pobělohorských Čech; • vystihne smysl textu a doloží na něm rysy baroka;	Barokní literatura • mysticismus v literatuře • baroko v české literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě

• charakterizuje normativní poetiku klasicismu; • orientuje se v kompozici dramatu a seznámí se se zástupci klasicistního dramatu; • dokáže vysvětlit pojem „kult rozumu“ a pokusí se porozumět filozofickému textu;	Klasicismus a osvícenství	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

1. ročník – jazyk a sloh			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace			
	• ověří si stav svých vstupních znalostí;	Úvodní opakování	
	• seznámí se s jednotlivými jazykovědnými disciplínami;	Obecné poučení o jazyku I • jazykověda a její disciplíny	
	• samostatně používá základní příručky jako PČP, SSČ, mluvnice ap.;	Základní zdroje poučení o jazyce	
	• pochopí vztah řeči a jazyka, myšlení a jazyka; pozná činitele komunikačního procesu;	Obecné poučení o jazyku II • jazyk a řeč, myšlení a jazyk • jazyková komunikace	
	• seznámí se s celkovou charakteristikou češtiny; • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací;	Národní jazyk a jeho útvary	Přesahy: Cizí jazyky Zeměpis Základy společenských věd
	• pochopí místo češtiny mezi ostatními slovanskými jazyky;	Čeština a slovanské jazyky	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
	• chápe vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou;	Jazyková kultura	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální komunikace Metody: • výklad • skupinová práce • mluvní cvičení
	• zopakuje si a prohloubí poznatky a dovednosti v oblasti spisovné výslovnosti, přízvuku slovního	Zvuková stránka jazyka • systém českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti	

i větného, frázování a dokáže je využít ve vlastním projevu;	• zvukové prostředky souvislé řeči	
• uvědomuje si funkci a význam neslovních způsobů vyjadřování a adekvátně je používá ve vlastní komunikaci;	Paralingvální a neverbální vyjadřování	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální komunikace <i>Metody:</i> • výklad • skupinová práce • mluvní cvičení
• zdokonaluje se v pravopisu, zejména v psaní cizích slov a interpunkci;	Grafická stránka jazyka • písmo, jeho vznik a druhy • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich	
Sloh a komunikace		
• zopakuje si či doplní základní poznatky a pojmy ze stylistiky;	Úvodní opakování	
• naučí se vyhledávat informace z různých zdrojů;	Získávání a zpracovávání informací I • knihovny • internet • slovníky, encyklopedie, příručky	OSV Osobnostní a sociální výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Metody:</i> • samostatná práce
• naučí se zpracovávat text, pořizovat z textu výpisky a výtahy, vypracovat osnovu textu a zpracovat shrnutí textu;	Získávání a zpracovávání informací II • výpisek • výtah • citace • osnova, shrnutí	
• zaměří svou pozornost na slohotvorné činitele, tedy okolnosti, které ovlivňují výslednou podobu textu, a na slohové rozvrstvení jazykových prostředků a jejich vhodné použití;	Úvod do stylistiky • slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • slohové rozvrstvení jazykových prostředků	
• na základě analýzy textů pochopí podstatu funkčních stylů a vzájemnou provázanost s odpovídajícími slohovými postupy a útvary;	• funkční styly • slohové postupy • slohové útvary	
• pochopí funkci prostěsdělovacího stylu a použití jednotlivých útvarů v každodenní komunikaci;	Prostěsdělovací styl • jeho funkce • informační slohový postup • útvary prostěsdělovacího stylu	
• zdokonaluje se v běžných situacích každodenní komunikace, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, respektuje partnera;	• mluvené útvary prostěsdělovacího stylu	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální komunikace <i>Metody:</i> • skupinová práce • mluvní cvičení

• zdokonaluje se v psaní základních útvarů stylu prostěsdělovacího, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, prakticky zvládne různé druhy dopisů;	• psané útvary prostěsdělovacího stylu	
• pochopí charakteristické znaky referátu (informovat, hodnotit, přesvědčovat a získávat) a dovede je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu mluveném i psaném;	• referát	
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

2. ročník – literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• charakterizuje významná díla preromantismu; • zdůvodní životní postoj romantika, charakterizuje romantické prostředí; • časově zařadí autory českého romantismu a tematicky vymezí jejich díla;	Preromantismus a romantismus ve světové a české literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• orientuje se v etapách obrodného procesu české kultury a dokáže vystihnout cíle jednotlivých období; • vymezí obor činnosti významných literárních osobností národního obrození;	Národní obrození a významné osobnosti české literatury 30. - 50. let 19. století	<i>Přesahy:</i> Výtvarná výchova Hudební výchova Dějepis
• seznámí se s tématy a žánry literatury druhé poloviny 19. století a zdůvodní její úlohu pro vývoj české literatury; • vymezí jednotlivé básnické generace druhé poloviny 19. století a charakterizuje jejich zaměření;	Generace českých spisovatelů druhé poloviny 19. století • generace májovců, ruchovců a lumírovců	
• charakterizuje realistickou metodu a její přerůstání v naturalismus; • dokáže identifikovat realistické literární dílo; • orientuje se v tématech a žánrech světového a českého realismu a naturalismu a pozná jejich významné tvůrce;	Realismus a naturalismus ve světové a české literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• vnímá originalitu literární, složitost společenského postavení spisovatelů i recepci jejich díla, duchovní spřízněnost s dneškem,	Moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století • prokletí básníci • česká moderna	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních

včetně „nemocí“ tehdejší i dnešní doby, smysl lartpourtartismu i tzv. „čisté poezie“;		souvislostech * Žijeme v Evropě
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

2. ročník – jazyk a sloh		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky		
Jazyk a komunikace		
	• zopakuje si a rozšíří své znalosti o jednotkách slovní zásoby a významových vztazích mezi nimi; chápe vztah mezi výrazy pojem a slovo; • ve vlastních projevech dovede volit stylisticky vhodná pojmenování;	Lexikologie • jednotky slovní zásoby • významové vztahy mezi slovy • slohové rozvrstvení
	• pochopí, že slovní zásoba jazyka se neustále proměňuje; • pochopí hlavní principy obohacování jazyka a jednotlivé způsoby tvoření nových slov v češtině; • dovede nabyté znalosti aktivně uplatnit v praxi;	• proměny slovní zásoby • způsoby tvoření slov • přejímání
	• zopakuje si základní pojmy týkající se stavby slova; • pochopí zásady slovotvorného a morfemického rozboru slova;	• slovotvorný a morfemický rozbor slova
	• zopakuje si učivo o slovních druzích, dovede je rozeznat; • zopakuje si znalosti tvarosloví a zaměří se na bezpečné zvládnutí tvarů odchýlných od vzorů; • zároveň si zopakuje i morfologický pravopis; • chápe jednotlivé mluvnické kategorie jmen a sloves a jejich funkci ve větě; • pochopí vztah mezi syntaktickými funkcemi pádů a jejich věcnými významy;	Tvarosloví • slovní druhy • funkční a formální tvarosloví jmen • funkční a formální tvarosloví sloves
Sloh a komunikace		
	• pozná a pochopí charakteristické znaky popisu a dovede je tvořivě uplatňovat při popisování věcí, lidí, činností ap. ve vlastním projevu mluveném i psaném;	Popis, slohový postup popisný, různé druhy popisu

• pochopí a aktivně a tvořivě zvládne popis subjektivně zabarvený;	Líčení	
• zvládne typické znaky charakteristiky a dovede je účinně využít při charakteristice člověka nebo literární postavy; • vhodně užívá a kombinuje jednotlivé slohové postupy;	Charakteristika	
• pochopí podstatné znaky odborného stylu, dovede získat potřebné informace a učí se vypracovat výklad na běžná témata;	Odborný styl – výklad	
• zdokonaluje se v ústním projevu, umí přednést připravený text; zdokonaluje se v komunikačních dovednostech;	Procvičování mluveného projevu	
• zopakuje si a utřídí probrané slohové a jazykové učivo.	Závěrečné opakování	

3. ročník literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• inspiruje se svobodným myšlením buřičů, jejich anarchickou gestací, pozná základní díla této generace;	Generace buřičů	
• pozná základní světová i česká díla vycházející ze zážitku první světové války, jejich autenticitu i dobovou teozovitost;	1. světová válka ve světové a české literatuře	<i>Přesahy:</i> Dějepis Základy společenských věd Výtvarná výchova Zeměpis
• pochopí avantgardu jako odmítnutí i rozvinutí tradice, jako nadčasovou modernu i dobové gesto; • žák identifikuje její levicové směřování, projevy v různýchruzích umění v různých zemích;	Avantgarda ve světové literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• srovná proporce české meziválečné poezie, „přesah“ předchozích generací, novost i časovost jednotlivých směrů;	Česká meziválečná poezie	
• identifikuje nejen autory, ale i nové, dodnes moderní vyjadřovací prostředky; • přečte a charakterizuje několik základních děl;	Světová próza v první polovině 20. století	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě

• uvědomí si trojjednost „zemské“ kultury v Čechách; • pozná autory pražské, posléze světově proslulé;	Německá literatura v Čechách	
• seznámí se s hlavními proudy meziválečného dramatu; • chápe rozmanitost divadelních forem;	Meziválečné divadlo ve světě	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Metody:</i> • dramatizace
• orientuje se v žánrovém spektru české prózy; • chápe kontrast vidění světa i vyjadřovacích prostředků, kontrast politických i uměleckých postojů jednotlivých autorů;	Česká meziválečná próza	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• rozliší tradiční i nové dramatické formy; • seznámí se se základními díly meziválečného českého dramatu;	České meziválečné divadlo	<i>Metody:</i> • dramatizace
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

3. ročník – jazyk a sloh		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky		
Jazyk a komunikace		
• pozná větné členy; • pochopí větnou stavbu a syntaktické vztahy; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce věty jednoduché; • rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou; • odliší věty podle záměru mluvčího a ve svém vlastním projevu je dovede vhodně používat;	Syntax věty jednoduché	
• dokáže rozlišit souvětí souřadné a podřadné, chápe vztah vět v souvětí souřadném a pozná druhy vedlejších vět; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce v souvětí;	Syntax souvětí • souvětí podřadné • souvětí souřadné	

• pozná různé odchylky od větné stavby a uvědomí si, které jsou ozvláštněním projevu, a používá je vhodně ve vlastním projevu mluveném i psaném;	Odchylky od větné stavby	
• využívá znalostí o aktuálním členění výpovědi k vhodnému vyjádření myšlenky a logickému strukturování výpovědi;	Aktuální větné členění, pořádek slov v české větě	
• využívá nových poznatků valenční syntaxe při jazykových rozborech;	Valenční syntax	
Sloh a komunikace		
• seznámí se s projevem publicistického stylu, pozná základní slohové útvary publicistiky; • při analýze textů uvede podstatné rysy publicistiky – jazykové a stylistické zásady i zvláštnosti, posoudí účinky textu, své tvrzení a analýzu textu podloží argumenty; • vytvoří vlastní žánrovské noviny;	Styl publicistický	MED Mediální výchova * Média a mediální produkce * Mediální produkty a jejich významy * Uživatelé * Účinky mediální produkce a vliv médií * Role médií v moderních dějinách Metody: • výklad • referáty • diskuse • rozbor zpravodajství a dalších publicistických žánrů • příprava vlastních materiálů – tvorba textů, ev. zvukového a obrazového záznamu (individuální nebo skupinová práce)
• seznámí se s tradicí a významnými představiteli české fejetonistiky; • rozliší různé druhy fejetonů; • vypracuje na zvolené téma fejeton, při psaní využívá získané poznatky z výuky i zkušenosti vlastní či z četby;	Fejeton	
• aktivně i pasivně ovládá publicistické žánry;	Další vybrané útvary publicistického stylu	
• osvojí si principy úvahového slohového postupu, znaky úvahy i její jazykovou stránku; • dokáže vyhledat ukázky v umělecké literatuře, vypracuje studentskou práci na zvolené téma;	Úvaha	
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

4. ročník literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• ovládá přehled nejvýznamnějších uměleckých proudů s jejich význačnými charakteristickými rysy; • seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými osobnostmi, jejich stěžejní díla dokáže přiřadit ke směru, vysvětlí jejich význam;	Druhá světová válka ve světové literatuře a její vliv na nové směry druhé poloviny 20. století	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Dějepis Zeměpis OSV Osobnostní výchova * Morálka všedního dne
• chápe rozdílnosti generačního protestu v evropské a americké literatuře;	Generační protest ve světové literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• získává přehled o nejvýznamnějších uměleckých proudech s jejich význačnými charakteristickými rysy; • seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými osobnostmi, jejich stěžejními díly, přiřadí tato díla do odpovídajícího směru a vystihne jejich význam;	Formální experimenty ve světové moderní literatuře (francouzský nový román, experimentální vizuální poezie) Moderní a aktuální proudy ve světové literatuře (magický realismus, postmoderní literatura)	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• na vybraných dílech české literatury se seznamuje s důsledky okupace na vývoj českého kulturního prostředí s akcentem na problematiku holocaustu;	Česká literatura v době okupace a reflexe tohoto období v české literatuře 50. a 60. let 20. století	
• ovládá periodizaci vývoje české literatury a dokáže vysvětlit její specifickou souvislost se společenským vývojem; • ovládá přehled významných uměleckých proudů a skupin s jejich význačnými charakteristickými rysy;	Vývoj české literatury po roce 1945 do současnosti v souvislosti s vývojem světovým i naší společností	

• uvědomuje si vliv historických událostí na stav naší tehdejší společnosti a kultury; • chápe vliv historických událostí na vývoj a rozdělení české kultury po roce 1948, interpretuje literaturu jednotlivých proudů; • poznává projevy nesvobody v umění a literatuře;	Česká literatura 1945 – 48, zápas o demokratickou podobu naší poválečné tvorby Schematismus v poezii a próze první poloviny 50. let, postupná literární obroda do konce 60. let 20. století	
• pozná nejdůležitější umělecké osobnosti, jejich stěžejní díla • dokáže přiřadit do příslušného směru a dokáže vysvětlit jejich význam; • seznámí se s dramatickými, filmovými a televizními zpracováními literárních děl;	Literatura období normalizace a její rozdělení Literatura po roce 1989, vývojové tendence a směry moderní české prózy, poezie a divadla	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

4. ročník jazyk a sloh		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace		
• chápe vývojové tendence současné spisovné češtiny v kontextu historického vývoje jazyka;	Vývoj jazyka	
• seznámí se s hlavními představiteli české jazykovědy minulosti i současnosti; • používá současné základní jazykovědné příručky;	Vývoj české jazykovědy	
• ověří si znalosti českého pravopisu a ve složitějších případech dovede vhodně využívat příslušných příruček;	Pravopis – složitější jevy a opakování	
• zopakuje si a utřídí probrané jazykové učivo;	Závěrečné opakování a systemizace jazykového učiva	
Sloh a komunikace		
• zopakuje si a rozšíří své znalosti o útvarech a funkci administrativního stylu; • umí napsat strukturovaný životopis;	Administrativní styl: životopis	

• pokusí se o vlastní uměleckou tvorbu; • orientuje se v nejdůležitějších žánrech; • dokáže prakticky použít prostředky umělecké výstavby textu ve své práci;	Umělecký styl	
• pochopí charakteristické znaky eseje; • pokusí se je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu;	Esej	
• zopakuje si a utřídí probrané slohové učivo.	Závěrečné opakování a systemizace slohového učiva	

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Anglický jazyk vychází z obsahu oblasti Jazyk a komunikace a oboru Cizí jazyk RVP G. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, zaměřená na pasivní i aktivní jazykové dovednosti, prohloubení znalostí gramatiky a slovní zásoby ze základní školy a využití anglického jazyka ke komunikaci.

Výuka navazuje na vstupní úroveň žáků (většinou A2) a snaží se o co nejlepší zhodnocení schopností žáků směrem k výstupní úrovni (minimem je B1, optimálně B2 a ve výjimečných případech se jedná o úroveň C1; označení vstupních a výstupních úrovní anglického jazyka vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Od 1. ročníku jsou žáci kromě výuky gramatiky a osvojování slovní zásoby anglického jazyka vedeni i k aktivnímu používání jazyka jako nástroje komunikace, mají možnost si své znalosti vyzkoušet i v rámci prezentací na různá témata. Rozvoj dovedností nutných pro prezentaci je nezbytný k úspěšnému složení profilové maturitní zkoušky z cizího jazyka.

Od 3. ročníku je výuka na hodinách jazyka vedena způsobem, který žákům umožní, pokud mají zájem, vyzkoušet své znalosti v některé z mezinárodních zkoušek (FCE, příp. CAE).

Kromě povinné části mají žáci možnost si ve 3. ročníku v rámci volitelných předmětů zvolit konverzaci v anglickém jazyce (zaměřenou na obecná témata nebo na žáky vybraná témata).

Učitelé postupují v 1. a 2. ročníku podle jednotných učebnic, od 3. ročníku si volí kombinaci výukových materiálů tak, aby byla co nejlépe zajištěna požadovaná výstupní úroveň.

Do předmětu Anglický jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.2.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je dotován v prvním ročníku 3 hodinami, v druhém až čtvrtém ročníku 4 hodinami týdně. Žáci jsou v 1. ročníku rozděleni do skupin v rámci třídy, a to podle své vstupní úrovně.

Na předmět Anglický jazyk navazují [konverzace](#).

5.2.3 Pravidelné akce předmětu Anglický jazyk

- Pobytové a poznávací zájezdy do Anglie
- Konverzační soutěže
- Návštěva divadelního představení v anglickém jazyce

5.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel sleduje, jaký je přístup žáka k výuce cizích jazyků, co mu dělá větší problémy, v jakém ohledu je nadaný, oceňuje silnější stránky a snaží se posílit ty slabší. Žáci jsou

seznamování s různými přístupy k učení cizího jazyka. Učíme práci s chybou. Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčných zdrojů, hledání souvislostí mezi jazyky a obory.

Součástí hodin je i aktivní využívání ICT

Kompetence k řešení problému

Vzhledem ke zdrojům informací (tisk, internet, cizojazyčná literatura, film, hudba, ...) žáci ne vždy beze zbytku rozumějí danému problému, proto jim učitel předkládá různé strategie řešení. V rámci konverzace vede učitel žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů, ujasňování postojů a jejich obhajobě. Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vede k diskusi v cizím jazyce a obhájení vlastního názoru; rozvíjí schopnost porozumět nonverbální komunikaci, soustřeďuje se na jevy odlišné v jednotlivých kulturách. Učíme porozumět textům a poslechům v cizím jazyce a jejich interpretaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje s žáky ve skupinách, týmech, ale i s jednotlivci; žáci jsou rovnocennými partnery učitelů, učíme je nebát se požádat o pomoc, vedeme žáky ke správnému sebehodnocení, nepodceňování ani nenadhodnocování. Zahraniční zájezdy a pobyty poskytují žákům možnost kontaktu s novým prostředím a setkávání s různými lidmi.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke slušnému a otevřenému jednání, v rámci konverzace žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním a kulturním a také k aktuálnímu dění ve škole.

1. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky		
Receptivní řečové dovednosti		
• čte autentické texty kratšího rozsahu; • rozumí hlavním myšlenkám a bodům tohoto textu;	• četba různých typů textů (vyprávění, novinový článek, výňatek z knihy, časopisy) • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění	OSV Osobnostní a sociální výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Metody:</i> • informace, výklad • diskuse
• v textech vyhledá informace důležité pro stanovení obsahu; • orientuje se ve struktuře složitějších textů; • je schopen doplnit chybějící informace;	• skládání neúplného textu • rozlišení jednotlivých postav mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím • doplňování chybějících slov, částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury	

• odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • zná základy slovtvorby a umí ji aplikovat na neznámé výrazy;	• vysvětlení významu slova dle kontextu	
• je schopen správně a přiměřeně rychle vyhledat význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém a/nebo překladovém slovníku; • v ojedinělých případech dokáže pracovat se slovníkem synonym a kolokací (thesaurus);	• vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném a/nebo dvojjazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu	
• vystihne podstatu mluveného projevu;	• poslech neupraveného textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace	
• oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly;	• práce s poslechem – identifikace jednotlivých mluvčích, citové zabarvení, v ojedinělých případech i rozpoznání přízvuku mluvčího	
• čte literaturu, upravená vydání a jednodušší literární žánry v textech neupravených;	• četba ukázek autentických literárních textů s doplňkovými cvičeními	
Produktivní řečové dovednosti		
• sestaví srozumitelné ústní sdělení; • písemně sestaví složitější sdělení;	• prezentace skupinová i samostatná s oporou i bez ní na různé tematické okruhy (konkrétní situace) • diskuse na dané téma či po vyslechnutí prezentace	
• gramaticky správně ústně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • gramaticky správně tvoří složitější promluvy; • ústně nacvičuje různé gramatické struktury; • sestavuje gramaticky správné písemné výpovědi;	• písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu, a jejich upevnění • otázky přímé i nepřímé • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod (včetně přítomného průběhového a minulého průběhového) • modalita promluvy	

	• modální slovesa použita pro odhad situací (s přítomným, průběhovým a minulým infinitivem) • časové a podmínkové (0-3) věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, abstrakta • slovosled (převrácené struktury, zvolání, údiv, nepřímá otázka, tázací dovětky) • nepřímá řeč (rozkaz, žádost, oznamovací a tázací věty) • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby	
• ústně lexikálně správně tvoří promluvy a výpovědi na téma z oblasti každodenního života;	• shrnutí textu po větších celcích • tvorba poznámek jako opory pro ústní shrnutí a obměnu textu • synonyma, antonyma, homonyma, slova souzvučná a onomatopoická, transkripce • tvoření slov příponami (abstrakta), odvozováním a skládáním • kolokace • předložkové a bezpředložkové vazby • frázová slovesa s idiomatickým významem • idiomy a ustálená rčení	
• za použití správných gramatických struktur a slovní zásoby sestaví souvislý text na téma z oblasti každodenního života; • je schopen stručně vyjádřit své stanovisko;	• vztahy ve společnosti, vhodné způsoby chování • cestování a turistika • zaměstnání, práce • svět peněz, charitativní organizace • vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska	
• je schopen podrobně popsat své okolí a volnočasové aktivity;	• popis místa, charakteristika, vlastnosti • zájmové aktivity • ústní, písemné procvičování	
• rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • rozliší náležitosti jednotlivých základních slohových útvarů a stylů;	• formální dopis a email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl – žádost o zaměstnání nebo místo v jazykovém kurzu, objednávání ubytování, telefonování • písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska	

	(souhlas/nesouhlas, pro/proti)	
	- recenze - životopis, včetně strukturovaného	
Interaktivní řečové dovednosti		
zahájí, vede a ukončí dialog na jednoduché téma;	- dialog, jeho zahájení, vedení a ukončení - udržování dialogu, vsuvky	
umí reagovat spontánně a gramaticky správně;	- procvičování a obměna dialogů - sestavování promluv, jejich upevňování a procvičování	
rozumí rodilým mluvčím v nepříliš složitých situacích.	nabízení situací, ve kterých se studenti mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti		
- čte autentické texty delšího rozsahu a složitějšího obsahu; - rozumí hlavním myšlenkám a bodům textu;	- čtení různých typů textů (vyprávění, novinový článek, výňatek z knihy, časopisy) - shrnutí obsahu textu - odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek - T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Metody:</i> - práce s poslechem - zpracování informací z vedlejších zdrojů - projekt
- v textech vyhledá informace důležité pro stanovení obsahu; - orientuje se ve struktuře složitějších textů; - je schopen doplnit chybějící informace;	- skládání neúplného textu - rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím - doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu - doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury	
- odvodí význam neznámých slov; - pracuje na základě pochopení kontextu; - zná základy slovtvorby a umí ji aplikovat na neznámé výrazy;	vysvětlení významu slova dle kontextu	
je schopen správně a přiměřeně rychle vyhledat význam slova	vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném	

a jeho odvozeniny ve výkladovém a/nebo překladovém slovníku; • dokáže pracovat se slovníkem synonym a kolokací;	slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu	
• vystihne podstatu mluveného projevu;	• poslech neupraveného textu • s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace	
• oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly;	• práce s poslechem – identifikace jednotlivých mluvčích, citové zabarvení, v ojedinělých případech i rozpoznání přízvuku mluvčího	
• rozumí ději filmu; • rozumí zápletky divadelní hry;	• promítání videa a DVD • návštěva divadelního představení	
• čte literaturu, upravená vydání a jednodušší literární žánry v textech neupravených;	• četba autentických literárních textů	
Produktivní řečové dovednosti		
• sestaví srozumitelné ústní sdělení; • písemně sestaví složitější sdělení;	• prezentace skupinová i samostatná s oporou i bez ní na různé tematické okruhy (konkrétní situace) • diskuse na dané téma či po vyslechnutí prezentace • písemné shrnutí diskuse nebo prezentace	
• gramaticky správně ústně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • gramaticky správně tvoří složitější promluvy; • ústně nacvičuje různé gramatické struktury; • sestavuje gramaticky správné písemné výpovědi;	• písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu, a jejich upevnění • otázky přímé i nepřímé • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod (včetně přítomného průběhového a minulého průběhového) • modalita promluvy • modální slovesa použita pro odhad situací (s přítomným,	

	průběhovým a minulým infinitivem) - časové a podmínkové (03) věty - počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, abstrakta - slovosled (převrácené struktury, zvolání, údiv, nepřímá otázka, tázací dovětky) - nepřímá řeč (rozkaz, žádost, oznamovací a tázací věty) - pravidla užití členů - slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby	
ústně lexikálně i gramaticky správně tvoří promluvy a výpovědi;	- shrnutí textu po větších celcích - tvorba poznámek jako opory pro ústní shrnutí a obměnu textu - synonyma, antonyma, homonyma, slova souzvučná a onomatopoická, transkripce - tvoření slov příponami (abstrakta), odvozováním a skládáním - kolokace - předložkové a bezpředložkové vazby - frázová slovesa s idiomatickým významem - idiomy a ustálená rčení	
- za použití správných gramatických struktur a slovní zásoby sestaví souvislý text; - je schopen stručně vyjádřit své stanovisko; - usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých - zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace	- vztahy ve společnosti, vhodné způsoby chování - cestování a turistika - zaměstnání, práce - svět peněz, charitativní organizace - vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, zdravý způsob života	Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
je schopen podrobně popsat své okolí a volnočasové aktivity;	- popis místa, charakteristika, vlastnosti - zájmové aktivity - ústní, písemné procvičování	
- rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; - zná náležitosti jednotlivých základních slohových útvarů a stylů;	- formální dopis a email - stručný popis a charakteristika - vyprávění - formální styl – žádost o zaměstnání nebo místo v jazykovém kurzu, objednávání ubytování, telefonování - písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska	

	(souhlas/nesouhlas, pro/proti)	
	- recenze - životopis, včetně strukturovaného	
• rozumí obsahově náročnějším promluvám;	- strukturované dialogy - obohacování a upevňování slovní zásoby	
• při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku;	práce s různými typy slovníků	
Interaktivní řečové dovednosti		
• zahájí, vede a ukončí dialog;	- dialog, jeho zahájení, vedení a ukončení - udržování dialogu, vsuvky - diskuse	
- okomentuje názory; - diskutuje nad textem;	- četba různých typů textů - práce s textem, rozbor slovní zásoby, gramatických struktur - doplňování, skládání, odpovědi na otázky podle textu	
• umí reagovat spontánně a gramaticky správně;	- procvičování a obměna dialogů - sestavování promluv, jejich upevňování a procvičování - procvičování slovní zásoby, frází a idiomů	
- umí komunikovat, používat vhodnou slovní zásobu a správné gramatické struktury; - orientuje se v odborných textech;	- práce s odbornými texty (tabulky, grafy, recenze, návody k použití, recepty apod.) - procvičování slovní zásoby - a gramatiky	
• rozumí rodilým mluvčím v nepříliš složitých situacích.	nabízení situací, ve kterých se studenti mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog	

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti		
- čte autentické texty delšího rozsahu a složitějšího obsahu; - v textech vyhledá informace důležité pro stanovení obsahu; - orientuje se ve struktuře složitějších textů; - je schopen doplnit chybějící informace;	- četba různých typů textů (vyprávění, novinový článek, výňatek z knihy, časopisy) - rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím - shrnutí obsahu textu - odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek - T/F výroky, jejich oprava	MED Mediální výchova * Role medií v moderních dějinách <i>Metody:</i> • práce s textem • anketa EV Environmentální výchova

	- a zdůvodnění • skládání textu (jumbled text) • práce se slovní zásobou a gramatickými strukturami	*Člověk a životní prostředí
	• doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury	
• odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • zná základy slovo tvorby a umí ji aplikovat na neznámé výrazy; • je schopen správně a přiměřeně rychle vyhledat význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém a/nebo překladovém slovníku; • dokáže pracovat se slovníkem synonym a kolokací;	• vysvětlení významu slova dle kontextu • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Metody: • film • diskuse • esej
• vystihne podstatu mluveného projevu; • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly;	• poslech neupraveného textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace	
• rozumí ději filmu; • rozumí zápletky divadelní hry; • čte literární texty;	• promítání videa a DVD • návštěva divadelního představení • četba autentických literárních textů	
Produktivní řečové dovednosti		
• reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří složitější promluvy a výpovědi; • nacvičuje různé gramatické struktury; • obměňuje slovní zásobu textu; • je schopen stručně vyjádřit své stanovisko;	• písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu, a jejich upevnění • otázky přímé i nepřímé • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod (včetně přítomného průběhového a minulého)	

	- průběhového, vazby have/get sth done) • modalita promluvy • modální slovesa použitá	
	• pro odhad situací (s přítomným, průběhovým a minulým infinitivem) • časové a podmínkové (0-3) věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen (včetně abstraktních) • členy a kvantifikátory • slovosled (převrácené struktury, zvolání, údiv, nepřímá otázka, tázací dovětky) • nepřímá řeč (rozkaz, žádost, oznamovací a tázací věty) • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby • písemné i ústní procvičování slovní zásoby vztahující se k oblasti každodenního života, života ve společnosti i témata abstraktní (např.: vztahy ve společnosti, vhodné způsoby chování, cestování a turistika, obchody a služby, vzdělání, zaměstnání, práce, svět peněz, příroda a životní prostředí, věda a technika, zdraví a fyzická kondice, sport a hry, vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, popis místa, charakteristika, vlastnosti, zájmové aktivity)	
• rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • zná náležitosti jednotlivých základních slohových útvarů a stylů;	• formální dopis a email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl – žádost o zaměstnání, stížnost, písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska (souhlas/n souhlas, pro/proti) • recenze, návod • životopis, včetně strukturovaného	
• rozumí obsahově náročnějším promluvám;	• strukturované dialogy • obohacování a upevňování slovní zásoby • argumentace, diskuse	
• při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového	• práce s různými typy slovníků	

slovníku;		
Interaktivní řečové dovednosti		
• zahájí, vede a ukončí dialog na složitější, i abstraktní, téma; • orientuje se v odborných textech a situacích; • okomentuje názory své i ostatních účastníků dialogu; • diskutuje nad textem; • umí reagovat spontánně a gramaticky správně; • rozumí rodilým mluvčím.	• četba různých typů textů včetně textů odborných • práce s textem, rozbor slovní zásoby, gramatických struktur • doplňování, skládání, odpovědi na otázky podle textu • dialog nad textem i mimo, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky • diskuse a komentáře • nabízení situací, ve kterých se studenti mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog	

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti		
• čte autentické texty delšího rozsahu a složitějšího obsahu; • v textech vyhledá informace důležité pro stanovení obsahu; • orientuje se ve struktuře složitějších textů; • je schopen doplnit chybějící informace;	• četba různých typů textů (vyprávění, novinový článek, výňatek z knihy, časopisy) • rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • skládání textu (jumbled text) • práce se slovní zásobou a gramatickými strukturami • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Vzdělávání v Evropě a ve světě Metody: • přednáška • beseda
• odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • zná základy slovo tvorby a umí ji aplikovat na neznámé výrazy; • je schopen správně a přiměřeně rychle vyhledat význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém a/nebo překladovém slovníku;	• vysvětlení významu slova dle kontextu • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu	OSV Osobnostní a sociální výchova * Morálka všedního dne Metody: • debata • argumentativní esej

• dokáže pracovat se slovníkem synonym a kolokací;		
• vystihne podstatu mluveného projevu; • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly;	• poslech neupraveného textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace	MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Metody:</i> • Prezentace
• rozumí ději filmu; • rozumí zápletky divadelní hry; • čte literární texty;	• promítání videa a DVD • návštěva divadelního představení • četba autentických literárních textů	
Produktivní řečové dovednosti		
• reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří složitější promluvy a výpovědi; • nacvičuje různé gramatické struktury; • obměňuje slovní zásobu textu; • je schopen stručně vyjádřit své stanovisko;	• písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu, a jejich upevnění • otázky přímé i nepřímé • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod (včetně přítomného průběhového a minulého průběhového, vazby have/get sth done) • modalita promluvy • modální slovesa použita pro odhad situací (s přítomným, průběhovým a minulým infinitivem) • časové a podmínkové (0-3) věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen (včetně abstraktních) • členy a kvantifikátory • slovosled (převrácené struktury, zvolání, údiv, nepřímá otázka, tážací dovětky) • nepřímá řeč (rozkaz, žádost, oznamovací a tážací věty) • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby	<i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis Ekonomika Základy společenských věd Český jazyk Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

	• písemné i ústní procvičování slovní zásoby vztahující se k oblasti každodenního života, života ve společnosti i témata abstraktní (např.: vztahy ve společnosti, vhodné způsoby chování, cestování a turistika, obchody a služby, vzdělání, zaměstnání, práce, svět peněz, příroda a životní prostředí, věda a technika, zdraví a fyzická kondice, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, vliv životních a podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci, sport a hry, vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, popis místa, charakteristika, vlastnosti, zájmové aktivity) • prohloubení znalostí v oblasti života v anglicky mluvících zemích a regionech (Británie, Spojené státy americké, Kanada, Austrálie, včetně místopisu, zeměpisu, historie, literatury, ekonomiky, politického života)	
• rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • zná náležitosti jednotlivých základních slohových útvarů a stylů;	• formální dopis a email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl – žádost o zaměstnání, stížnost, písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska (souhlas/nesouhlas, pro/proti) • recenze, návod • životopis, včetně strukturovaného	
• rozumí obsahově náročnějším promluvám;	• strukturované dialogy • obohacování a upevňování slovní zásoby • argumentace, diskuse	
• při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku;	• práce s různými typy slovníků	
Interaktivní řečové dovednosti		
• zahájí, vede a ukončí dialog na složitější, i abstraktní, téma; • orientuje se v odborných textech a situacích; • okomentuje názory své i ostatních účastníků dialogu; • diskutuje nad textem; • umí reagovat spontánně a gramaticky správně;	• četba různých typů textů včetně textů odborných • práce s textem, rozbor slovní zásoby, gramatických struktur • doplňování, skládání, odpovědi na otázky podle textu • dialog nad textem i mimo, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky	

• rozumí rodilým mluvčím	• diskuse a komentáře • nabízení situací, ve kterých se studenti mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog	
--	--	--

5.3 Německý jazyk

5.3.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk v RVP G. Výuka německého jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjejícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá k snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky německého jazyka je položit základ komunikativním schopnostem žáků a v konečné fázi dovést žáky minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Do předmětu Německý jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.3.2 Časové a organizační vymezení

Výuka Německého jazyka je dotována v prvním a třetím ročníku 3 hodinami, ve druhém a čtvrtém 4 hodinami týdně. Ve výuce používáme několik řad učebnic např., využíváme také různé německé časopisy, mapy a řadu dalších pomůcek.

Na předmět jazyk navazují [konverzace](#).

5.3.3 Pravidelné akce předmětu Německý jazyk

- Výměnné pobyty a spolupráce s gymnáziem v Bad Berleburgu a gymnáziem v Braunschweigu
- Konverzační soutěže

5.3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel sleduje, jaký je přístup žáka k výuce cizích jazyků, co mu dělá větší problémy, v jakém ohledu je nadaný, oceňuje silnější stránky a snaží se posílit ty slabší. Žáci jsou seznamováni s různými přístupy k učení cizího jazyka. Učíme práci s chybou.

Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčných zdrojů, hledání souvislosti mezi jazyky a obory.

Součástí hodin je i aktivní využívání ICT.

Kompetence k řešení problému

Vzhledem ke zdrojům informací (tisk, internet, cizojazyčná literatura, film, hudba, ...) žáci ne vždy beze zbytku rozumějí danému problému, jsou jim předkládány různé strategie řešení.

V rámci konverzace vede učitel žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů, ujasňování postojů a jejich obhajobě.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vede k diskusi v cizím jazyce a obhájení vlastního názoru; rozvíjí schopnost porozumět nonverbální komunikaci, soustřeďuje se na jevy odlišné v jednotlivých kulturách.

Učíme porozumět textům a poslechům v cizím jazyce a jejich interpretaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje s žáky ve skupinách, týmech, ale i s jednotlivci; žáci jsou rovnocennými partnery učitelů, učíme je nebát se požádat o pomoc, vedeme žáky ke správnému sebehodnocení, nepodceňování ani nenadhodnocování.

Zahraniční zájezdy a pobyty poskytují žákům možnost kontaktu s novým prostředím a setkávání s různými lidmi.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke slušnému a otevřenému jednání, v rámci konverzace žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním a kulturním a také k aktuálnímu dění ve škole.

1. ročník (začátečníci)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • chápe hlavní body a myšlenky upraveného ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma; • porozumí jednoduchému textu a rozliší hlavní informace; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • počítá do 1000; • využívá základní frazeologii, aby pozdravil, rozloučil se, představil sebe a své přátele; • dokáže vést dialog na nádraží i v obchodě; • je schopen si domluvit schůzku, vyjádřit souhlas či odmítnutí; • gramaticky správně podá základní informace o svém bydlení a vede dialog na toto téma;	Témata • lidé a cestování • život a bydlení • kdo chce, ten dokáže • orientace v čase a prostoru Jazykové prostředky • německá abeceda • jazyková a zvuková podoba německých samohlásek, dvojhlásek i souhlásek • slovosled věty hlavní • slovosled otázky zjišťovací a doplňovací • intonace a slovní přízvuk • interpunkce • stažené tvary • člen určitý, neurčitý, zájmena přivlastňovací a záporná • časování sloves pravidelných, způsobových, s odlučitelnou předponou • předložky se 3. a 4. pádem Lexikum • věci týkající se cestování •	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Spolupráce a soutěž * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Přesahy:</i> Zeměpis <i>Metody:</i> Rozhovor Drobné hrané scénky

• zeptá se na cestu ve městě, na tento dotaz zareaguje a podá požadovanou informaci; • podá základní informace o škole (předměty, rozvrh hodin) i o náplni svého volného času; • zvládne vyplnit dotazník se základními osobními údaji; • formálně správně v rámci osvojené slovní zásoby napíše vzkaz, SMS, mail či text na pohlednici.	• dny v týdnu, názvy měsíců a ročních období • různé druhy počasí • některá povolání a činnosti s nimi související • běžné denní činnosti • důležité budovy a zařízení ve městě • dopravní prostředky • zeměpisné názvy německy mluvících zemí Reálie • velká města v Německu, Rakousku, Švýcarsku a základní informace o těchto zemích	
---	---	--

2. ročník (začátečníci) 1. ročník (pokročilí)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • orientuje s v jednoduchém psaném nebo mluveném textu, rozliší hlavní informace, které posléze aktivně použije v mluveném projevu; • je schopen porozumět jednoduchým návodům k použití; • při četbě a poslechu jednoduchých textů je veden k dedukci struktury slov a vět; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • reaguje na pokyny vyučujícího i spolužáků a sám dokáže tyto pokyny i zformulovat; • vede stručné rozhovory o běžných činnostech při práci i ve volném čase; • dorozumí se v restauraci, orientuje se v jídelním lístku, dokáže vést konverzaci o tom, co mu (ne)chutná a odůvodní proč; • je schopen popsat, jak se připravuje jednoduché jídlo; • formuluje ústně i písemně pozvání na návštěvu, večírek, oslavu narozenin, na večeři;	Témata: • všední den • svátky a oslavy • jídlo a nápoje • stěhování a zařizování • móda a vkus Jazykové prostředky • perfektní slabých a silných sloves • préteritum sein a haben • datum, vyjádření času • předložkové časové údaje • skloňování osobních zájmen • slovesa s předmětem ve 3. a 4. pádu • hlavní a vedlejší věta, podřadící spojky weil a wenn • rozkazovací způsob • skládání podstatných jmen • udání míry • stupňování příslovcí • vedlejší věty s dass a wenn • infinitivní vazby • neurčitá zájmena • skloňování přídavných jmen • préteritum modálních sloves • tázací zájmena welcher, was für ein Lexikum • pojmenování různých druhů	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> Rozhovor Drobné hrané scénky Práce s obrazovou mapou

• dokáže pogratulovat i pronést přítitek;	činností v běžném životě • vyjádření času • Vánoce, dárky, zvyky • oslovení a závěrečné formulace v dopisech a mailech • názvy potravin, jídel, nápojů • jídelní lístky v restauraci	
• vypráví i vede rozhovory o tom, co prožil on sám či jiné osoby; • vyjádří obdiv, souhlas i nesouhlas a odůvodní své názory; • popíše oblečení k různým příležitostem; • formuluje svůj názor na různé osoby a jejich způsob oblékání; • pojmenovává a porovnává vlastnosti osob, zvířat i věcí.	• pojmenování běžných předmětů a činností s nimi spojených • dům, byt a jeho zařízení • vlastnosti předmětů • oblečení, jeho součásti a vlastnosti Reálie • vánoční zvyky a tradice v německy mluvících zemích • způsob bydlení u nás a v Německu	

3. ročník (začátečníci) 2. ročník (pokročilí)		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • orientuje se ve složitějším mluveném i psaném textu, porozumí hlavním myšlenkám; • chápe použité jazykové prostředky i strukturu textu; • odhadne na základě svých jazykových znalostí a již dříve osvojené slovní zásoby význam neznámých slov, případně hledá jejich význam ve výkladových slovnících; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • charakterizuje školský systém v Česku a srovná ho se systémem v Německu, případně v jiných zemích (na základě výměnných pobytů či studia v zahraničí); • dokáže v diskusi vyjádřit svůj názor na různý způsob výuky, na předměty, které ho zajímají; • dokáže charakterizovat jednotlivá povolání, zhodnotit jejich klady a zápory;	Témata: • škola a kariéra • zprávy • země a lidé • přání a skutečnost • sport a zdraví Jazykové prostředky: • zvrtná slovesa se 3. a 4. pádem • předložkové vazby se slovesy • předložky v časových a jiných údajích • préteritum slabých, silných a způsobových sloves • vedlejší věty se spojkami als, während, wenn, obwohl • předložky s 2. pádem • vztažná zájmena • vztažné věty • zájmena s irgend- • konjunktiv II u pravidelných a některých nepravidelných sloves • konjunktiv II u způsobových sloves, haben a sein • vedlejší věty podmínkové • skloňování přídavných jmen • ve 2. a 3. stupni • nepřímé otázky se spojkou ob, případně s tázacím zájmenem	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Spolupráce a soutěž * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Vzdělávání v Evropě EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a České republiky

4. ročník (začátečníci) 3. ročník (pokročilí)		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • porozumí hlavním myšlenkám originálního mluveného i psaného projevu i na méně známé a běžné téma; • v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí; • využívá různých druhů slovníků; • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • napíše formálně i gramaticky správně žádost o místo včetně strukturovaného životopisu; • vypráví vlastní humorné historky; • dokáže písemně i ústně prezentovat poznatky, ke kterým dospěl vlastní cestou; • srozumitelně, přehledně a gramaticky správně formuluje své názory a stanoviska a dokáže je obhájit; • je schopen se vyjádřit k politickým, hospodářským i kulturním událostem; • sestaví ústně i písemně souvislý strukturovaný text na složitější téma; INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • diskutuje o povoláních a jejich přednostech a záporech; • vyměňuje si názory o angažovanosti mladých lidí ve společnosti; • je schopen vést rozhovor i s rodilými mluvčími o národnostních, hospodářských, politických problémech a nezaměstnanosti; • reaguje pohotově na různé situace (žádost o pomoc, nehoda, přepadení);	Témata: • povolání • humor všedního dne • politika a historie • kultura a volný čas • cizí jazyky Jazykové prostředky: • trpný rod v přítomném čase, v préteritu a perfektu • trpný rod způsobových sloves • trpný rod průběhový a stavový • slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami • podstatná jména odvozená od sloves • dvojčlenné spojky • zpodstatnělá přídavná jména po výrazech etwas, nichts, viel, wenig • budoucí čas a jeho používání • konjunktiv II v minulém čase • věty vedlejší uvozené spojkou wenn • slovesa haben, sein, brauchen +zu+Infinitiv • vlastní jména ve 2. pádu • přičestí přítomné a minulé • dvojčlenné předložky Lexikum • povolání a činnosti s nimi spojené • slovní zásoba týkající se hospodářství, podnikání, nezaměstnanosti, stávek • pracovní náplň některých povolání • kariéra a cesta k ní • frazeologická spojení, rčení a přísloví • novinové zprávy • politické strany, volby • politická témata • novinové a televizní zprávy • umělecká díla (výtvarné umění, hudba, architektura, film) a jejich hodnocení	OSV Osobnostní a sociální výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy * Účinky mediální produkce a vliv médií EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Metody: Jednoduchý popis Popis uměleckého díla Charakteristiky povolání Vyhledávání a prezentace informací získaných pomocí internetu

• nastuduje a předvede v rámci třídy skeče či krátká divadelní představení.	Reálie • politické systémy v německy mluvících zemích • významné osobnosti vědy, kultury a politického života v Německu, Rakousku a Švýcarsku • poválečná historie Německa • znovusjednocení	
---	--	--

4. ročník (pokročilí)		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; • porozumí textu písničky, návodu k použití; • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • logicky a jasně strukturuje poměrně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma; • porovná a hodnotí údaje z odbornějších textů a statistik; • stylizuje formálně a gramaticky správně žádost o místo včetně životopisu; • charakterizuje povolání i s ohledem na trh práce; • vyjádří a obhájí svůj názor a své postoje; • přijme a odmítne návrh; • diskutuje o rovnoprávném postavení žen a mužů, o rozdělení rolí v domácnosti; • komentuje programovou nabídku televize a rozhlasových stanic; • vede diskusi o veřejnoprávních, soukromých televizních a rozhlasových stanicích, vyjadřuje a obhajuje svůj názor, přijímá i názory ostatních;	Témata: • budoucnost • média a technologie • drogy a závislosti • příroda a životní prostředí Jazykové prostředky • budoucí čas a jeho stylistické využití • nepřímé otázky • odvozování podstatných jmen • zápor • předložkové časové údaje • stylistické využití modálních sloves • předminulý čas a souslednost časů • časové údaje s předložkami • konjunktiv I • přičestí přítomné a minulé ve funkci přídavného jména • vedlejší věty s um zu, statt zu, ohne zu • funkce zájmena es Lexikum • život mladých lidí, pestrost jejich zájmů, přání a touhy do budoucnosti • média a jejich programová nabídka, veřejnoprávní a soukromé stanice • jak vzniká film • hodnocení kvality uměleckých děl • působení uměleckých děl na člověka • filmové a divadelní festivaly • hudba a hudební styly • počítač, jeho funkce a využití	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Morálka všedního dne VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy * Účinky mediální produkce a vliv médií * Role médií v moderních dějinách EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

• odůvodňuje své pocity; • vypráví obsah filmu při dodržení časové posloupnosti; • člení text na základě klíčových slov; • popíše počítač a některé jeho operace; • je schopen diskutovat o vztahu mladých lidí k alkoholu, drogám, kouření; • komentuje statistiky; • vede interview se spolužáky, kteří kouří; • diskutuje o aktivním trávení volného času, které přináší pocit naplnění; • zamýšlí se nad životním prostředím v Česku a ve světě; • charakterizuje jevy a činnosti, které přispívají ke zhoršování životního prostředí; • formuluje vlastní nápady, které by mohly přispět k ochraně životního prostředí; • napíše výzvu k zodpovědnému chování vůči přírodě; • přednese strukturovaný referát.	• multimedia a jejich budoucnost • rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • kouření a drogy • důvody vedoucí ke konzumaci drog • drogová prevence • sport a životní prostředí • ochrana životního prostředí • ekologická hnutí • angažovanost mladých lidí • znečištění životního prostředí • novinové a televizní zprávy a reportáže o životním prostředí Reálie • významné osobnosti vědy, kultury a umění v německy mluvících zemích	<i>Metody:</i> Vyhledávání a prezentace informací získaných pomocí internetu Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
--	---	--

5.4 Francouzský jazyk

5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Francouzský jazyk spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk.

Do předmětu Francouzský jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Výuka francouzského jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjejícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci studentů v rámci integrované Evropy a světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky francouzského jazyka je položit základ komunikativním schopnostem studentů a v konečné fázi dovést studenty minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích. Napíší jednoduchý souvislý text, dovedou popsat své zážitky a umějí stručně obhájit své názory. Žáci se též naučí pracovat se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.4.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Francouzský jazyk je dotován v prvním ročníku 3 hodinami, ve druhém ročníku 4 hodinami týdně, ve třetím ročníku jsou 3 hodiny týdně a ve čtvrtém ročníku 4 hodiny týdně. Na předmět Francouzský jazyk navazují [konverzace](#).

5.4.3 Pravidelné akce předmětu Francouzský jazyk

- Poznávací i výměnné zájezdy do Francie
- Konverzační soutěže

5.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel sleduje, jaký je přístup studenta k výuce cizích jazyků, co mu dělá větší problémy, v jakém ohledu je nadaný, oceňuje silnější stránky a snaží se posílit ty slabší. Žáci jsou seznamováni s různými přístupy k učení cizího jazyka, učí se práci s chybou.

Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčných zdrojů, hledání souvislostí mezi jazyky a obory. Součástí hodin je i aktivní využívání ICT.

Kompetence k řešení problému

Vzhledem ke zdrojům informací (tisk, internet, cizojazyčná literatura, film, hudba, ...) žáci ne vždy beze zbytku rozumějí danému problému, jsou jim proto předkládány různé strategie řešení.

V rámci konverzace vede učitel žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů, ujasňování postojů a jejich obhajobě. Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vede k diskusi v cizím jazyce a obhájení vlastního názoru; rozvíjí schopnost porozumět nonverbální komunikaci, soustřeďuje se na jevy odlišné v jednotlivých kulturách. Učí porozumět textům a poslechům v cizím jazyce a jejich interpretaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje s žáky ve skupinách i s jednotlivci; žáci jsou rovnocennými partnery učitelů, ti je učí nebát se požádat o pomoc a vedou je ke správnému sebehodnocení, nepodceňování ani nenadhodnocování.

Zahraniční zájezdy a pobyty poskytují žákům možnost kontaktu s novým prostředím a setkávání s různými lidmi.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke slušnému a otevřenému jednání, v rámci konverzace žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním a kulturním a také k aktuálnímu dění ve škole.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního i psaného projevu na běžná témata; • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí a identifikuje styl a citová zabarvení; • logicky strukturuje krátký projev či text na běžné téma – vyjádří příčinu, následek a protiklad; • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma; • zapojí se do jednoduché konverzace s rodilým mluvčím na známá a předvídatelná témata;	Komunikace • pozdravy, představování se • chutě a preference • ocenění, blahopřání a poděkování • telefonování • popis a charakteristika osoby • srovnávání	OSV Osobnostní výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> • práce ve dvojicích • rozdělení rolí • skupinová práce (prodávač X zákazník, číšník X host atd.)
• poznává cizí kulturu, srovnává ji s vlastní kulturou a jednoduše o tom pohovoří; • užívá různých typů čtení dle typu textu a účelu;	Reálie • seznámení s Paříží, Francií, Evropou • volný čas • střední škola ve Francii • práce s textem v učebnici na daná témata	

• gramaticky správně - písemně i ústně - formuluje své názory na témata, která jsou jeho osobě nejbližší;	Gramatika • nácvik zapojení do běžné promluvy • časování pravidelných sloves s koncovkou (er)	
• v každodenních situacích reaguje adekvátně, lexikálně a gramaticky správně;	• časování nepravidelných sloves <i>etre, faire, avoir, aller</i> • člen určitý a neurčitý + navázání předložek • číslovky, určování času • tvorba otázky • negace • rod a číslo podstatných a přídavných jmen • imperativ • komparativ • zájmena ukazovací a přivlastňovací • předložky a příslovce množství a místa • samostatná osobní zájmena	
• rozvíjí dovednost práce s překladovým slovníkem při čtení i přípravě písemného textu; • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text na běžné téma; • formuluje ústně i písemně svůj názor na běžné téma, a to gramaticky a lexikálně správně; • odhadne význam neznámých slov dle kontextu nebo odvozením od známého lexika; • popíše pomocí jednoduchých a souvislých vět své okolí, své zájmy a činnosti;	Lexikum • práce se slovníkem • četba a reprodukce textů na daná témata • sport, cestování, doprava • nákupy – oděvy, barvy • četba jednoduchých textů na daná témata • profese a národnosti • denní aktivity	
• komunikuje foneticky správně v rámci osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.	Fonetika • výslovnost • intonace • vázání • tvorba nosovek a tzv. <i>semivoyelles</i> • hlásky znělé a neznělé	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• porozumí hlavním myšlenkám autentického ústního i psaného projevu na běžná, i když mírně složitější témata;	Komunikace • umístit předmět a popsat místo • poprosit o radu a dát ji • nákupy -cena	

• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí a identifikuje styl a citová zabarvení; • logicky strukturuje projev či text na běžné téma; • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma v rozsahu jedné strany A5; • zapojí se do jednoduché konverzace s rodilým mluvčím na známá a předvídatelná témata;	• vyjádření pocitů • vyjádření množství • sliby, projekty, přání a plány • počasí • přijmout návrh, odmítnout ho • vyprávění • popis člověka a jeho vlastností • dotaz na cestu • objednání jídla	
• poznává cizí kulturu, srovnává ji s vlastní kulturou a jednoduše o tom pohovoří; • využívá různých typů čtení dle typu textu a účelu čtení;	Reálie • jídlo a restaurace • svátky • život běžného člověka – volný čas, zdraví • život v minulosti • četba textů z učebnice i autentických textů z francouzského tisku na daná témata, příp. s pomocí slovníku • Francie a závislá území • symboly Francie	
• gramaticky správně – písemně i ústně - formuluje své názory na témata, která jsou jeho osobě nejbližší; • v každodenních situacích reaguje adekvátně, lexikálně a gramaticky správně;	Gramatika • vyjádření předmětu přímého a nepřímého • blízká budoucnost • složený čas minulý • dělivý člen • nepřímá řeč • zájmena en, y • vztažná zájmena • superlativ • kondicionál • vyjádření přítomného času průběhového • - ir (ová) slovesa • oui, si • vazba il faut, devoir	
• rozvíjí a zdokonaluje dovednosti práce s překladovým slovníkem, využívá ho ke čtení i zpracování písemného textu; • reprodukuje s větší obratností přečtený či vyslechnutý text na běžné téma; • formuluje ústně i písemně svůj názor na běžné téma, a to gramaticky a lexikálně správně; • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování;	Lexikum • rodina • zeměpis • jídlo • množství • vzdělávání • zdraví, nemoc, lidské tělo • zdravý způsob života a péče o zdraví • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese •	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Vzdělávání v Evropě a ve světě * Žijeme v Evropě Integrováno učivo z oblasti Člověk a zdraví

	- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy - počasí	
- odhadne význam neznámých slov dle kontextu nebo odvozením od známého lexika; - popíše již pomocí složitějších vět své okolí, své zájmy a činnosti; - shrne a ústně i písemně sdělí jednoduché i obsahově složitější informace;		Metody: umění – miniprojekt (žák si připraví kopii uměleckého díla, bude vyprávět o něm a jeho autorovi nebo si vybere literární dílo, popíše hlavní postavy a vztahy mezi nimi)
komunikuje foneticky správně v rámci osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.	Fonetika opakování a procvičování	

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky		
	• porozumí hlavním myšlenkám autentického ústního i psaného projevu na běžná, i když složitější témata; • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí a identifikuje styl a citová zabarvení; • logicky a jasně strukturuje i delší projev či text na běžná, ale i složitější témata; • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma; • zapojí se do jednoduché konverzace s rodilým mluvčím na předvídatelná témata;	Komunikace • poslechy autentické promluvy • sestavení biografie • srovnávání • chutě a preference • vyjádření názoru na minulost • analýza • vyjádření cíle • vyjádření přání a vůle • posouzení, obvinění, odpuštění • tvorba středně dlouhých textů na daná komunikační témata • vyjádření žádosti a příkazu, zákazu • vyprávění a psaní v minulosti
	• poznává cizí kulturu, srovná ji s vlastní kulturou a souvisle o tom pohovoří; • užívá různých typů čtení dle typu textu a účelu čtení;	Reálie • četba učebnicových nebo autentických textů na daná témata • poslech autentických nahrávek • život běžného Francouze - internet • francouzské divadlo a hudba, umění (četba textů, poslech nahrávek francouzské hudby, tvorba kratších textů) • televizní zprávy, film, seriál • tvorba textů na daná témata
		VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy <i>Metody:</i> • srovnání: tradiční šanson versus populární píseň

	• fungování národních a místních institucí (četba textů) • práce s textem na daná témata	• práce s textem a rozlišování hudebních žánrů a jejich vzájemné ovlivňování ve světovém kontextu
• gramaticky správně - písemně i ústně - formuluje své názory na témata, která jsou jeho osobě blízká nebo ke kterým si osvojil slovní zásobu; • v každodenních situacích reaguje adekvátně, lexikálně a gramaticky správně;	Gramatika • opakování a prohlubování gramatiky • časování v přítomném čase, čase minulém složeném a v čase budoucím prostém • adjektiva nepravidelná • srovnávání • otázka a negace • předmět přímý a nepřímý, použití zájmen en a y) • samostatná ukazovací zájmena • modální slovesa • konjunktiv • vztažná zájmena, zdůrazňování • zájmena tázací, ukazovací a přivlastňovací • imperfektum	
• rozvíjí a zdokonaluje dovednosti práce s překladovým slovníkem, využívá ho ke čtení i zpracování písemného textu, seznámí se s výkladovým slovníkem; • reprodukuje s větší obratností a malým počtem chyb přečtený či vyslechnutý text na běžné téma; • formuluje ústně i písemně svůj názor na běžné i složitější téma, a to gramaticky a lexikálně správně; • odhadne význam neznámých slov dle kontextu nebo odvozením od známého lexika; • popíše již pomocí složitějších vět své okolí, své zájmy a činnosti, vyjádří se ke složitějším tématům; • shrne a ústně i písemně sdělí jednoduché, ale i obsahově složitější informace;	Lexikum • tisk a média • film, seriál, internet, reklama • profesní život • ekologie • vyjádření pocitů • život v minulosti • kulturní život • svátky a tradice • písemně nebo ústně se vyjádří k daným tématům	MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich význam * Účinky mediální produkce a vliv médií * Role médií v moderních dějinách <i>Metody:</i> • rozlišení dvou typů zpráv ze seriózního a bulvárního tisku, hledání rozdílů, jejich vliv na čtenáře • reklama a její vliv na spotřebitele • reportáž z cesty EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí * Životní prostředí regionu a České republiky <i>Metody:</i> • projekt v hodině

		skupinová práce – vyhledání ekologických rizik na mapě světa a navrhování způsobů jejich řešení
komunikuje foneticky správně v rámci osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.	Fonetika opakování a upevňování zvukové podoby jazyka	

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
- rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního a psaného projevu i na méně běžná a složitější témata; - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí a identifikuje styl a citová zabarvení; - logicky a jasně strukturuje i delší projev či text na méně běžná a složitější témata; - sestaví ústně i písemně souvislý text i na složitější téma v rozsahu cca 200 slov; - zapojí se do jednoduché konverzace s rodilým mluvčím na běžná témata;	Komunikace - vyjádření možnosti, pravděpodobnosti - vyjádření strachu, obavy, nezájmu, pokárání, hněvu - tvorba textů na daná témata - stížnost a vysvětlení, argumentace - žádost o radu, poskytnutí rady - vyprávění, vyprávění minulé události - resumé - diskuse	OSV Osobnostní výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Morálka všedního dne * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> - porozumění nuancím ve vyjadřování, včetně řeči těla - práce ve dvojicích - rozdělení rolí - skupinová práce - komunikace v dialogích
- poznává cizí kulturu, srovnává ji s vlastní kulturou a souvisle a podrobně o tom pohovoří; - užívá různých typů čtení dle typu textu a účelu čtení; - shrne a ústně i písemně sdělí i obsahově složitější informace; - popíše již pomocí složitějších vět a s minimálním počtem chyb své okolí, své zájmy, činnosti a lidské aktivity a vyjádří se ke složitějším tématům;	Reálie - regiony Francie - frankofonie - turistický ruch – krajina, historické památky - Paříž - osvícenství Témata maturitních otázek - geografická témata – Česká republika, Francie, Belgie, Švýcarsko, Kanada, svět frankofonie, Praha, Paříž - politika - zdraví - každodenní život - sport	MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Frankofonie, historické kořeny postavení francouzštiny v současném světě VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	• svátky • cestování • úvod do francouzské historie a literatury • doprava • kulturní život • ekologie • složitější autentické texty, ukázky z francouzské literatury	* Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy jejich příčiny a důsledky * Žijeme v Evropě Osobnosti francouzských dějin a literatury <i>Metody:</i> • výklad – kapitoly z dějin francouzské historie • čtení ukávek textů literárních děl, na nich ilustrace témat a autorova stylu
• gramaticky správně - písemně i ústně - formuluje své názory na různá témata; • v jakékoli situaci reaguje adekvátně, lexikálně a gramaticky správně;	Gramatika • neurčitá zájmena • dvojítá zájmena • předbudoucí čas • plus quam perfektum • vyjádření průběhu v přítomnosti a nedávné minulosti • vyjádření důsledku • vyjádření možnosti • předložky a příslovce místa • vyjádření opakování a postupu děje • gerundium, přítomné participium • kondicionál přítomný a minulý • tvorba adverbii • vyjádření protikladu • nepřímá řeč • lokalizace v čase – souslednost časová • vztažné zájmeno „dont“	
• již plně zvládá práci s překladovým slovníkem ke čtení i zpracování písemného textu, umí pracovat s výkladovým slovníkem a jazykovými příručkami; • reprodukuje s velkou obratností a malým počtem chyb přečtený či vyslechnutý text na jakémkoliv téma; • formuluje ústně i písemně svůj názor i na složitější téma, a to gramaticky a lexikálně správně; • odhadne význam neznámých slov dle kontextu nebo odvozením od známého lexika;	Lexikum • charakter, osobnost • cestování, turistika • moře a hory • doprava • filosofie a náboženství • ekologie • kniha, literatura • škola a vzdělávání • četba textů na daná témata a práce s nimi	

• komunikuje foneticky správně v rámci osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.	Fonetika • stabilizace zvukové podoby jazyka	
--	---	--

5.5 Španělský jazyk

5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Španělský jazyk spadá do vzdělávacího okruhu Jazyk a jazyková komunikace a naplňuje výuku Dalšího cizího jazyka stanoveného RVP G. Jeho náplní je výuka španělského jazyka a reálií španělsky mluvících zemí. Hlavním cílem jsou komunikační schopnosti žáka v daném jazyce, motivace k dalšímu (celoživotnímu) učení španělského jazyka a obecné osvojení si výhod znalosti jazyků dalších (motivuje k učení dalších jazyků).

Do předmětu Španělský jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.5.2 Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v normálních i specializovaných učebnách vybavených multimediální technikou. Dotace předmětu je v prvním a třetím ročníku 3 hodiny, ve druhém a čtvrtém 4 hodiny týdně.

Na předmět Španělský jazyk navazují [konverzace](#).

5.5.3 Pravidelné akce předmětu Španělský jazyk

Škola pořádá kulturně poznávací zájezdy do Španělska. Vyučující navazují kontakty s Ústavem románských studií FF UK a motivují žáky k návštěvám španělského kulturního centra (Instituto Cervantes).

5.5.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody učení, učí se obhajovat svůj názor, hledá řešení problémů a využívá k tomu svůj vlastní úsudek. Žák se učí pracovat s různými zdroji informací – internet, knihy, časopisy, noviny.

Žák chápe smysl a důležitost komunikace v španělském jazyce pro praktický i profesní život, samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, používá běžnou slovní zásobu, propojuje poznatky získané ve všech řečových dovednostech.

Kompetence k řešení problému

Žák řeší jednoduché a problémové situace v cizojazyčném prostředí, nemá zábrany mluvit španělsky, dokáže vyjádřit svůj názor k dané problematice ústně i písemně, dovede reagovat v běžné denní situaci.

Kompetence komunikativní

Žák porozumí sdělení ve španělském jazyce, zvládne výstižně a souvisle zformulovat jednoduché myšlenky jak v projevu písemném, tak ústním, rozumí promluvě našich i rodilých mluvčích, využívá komunikativní dovednosti osvojené ve španělském jazyce k navázání nových kontaktů či vztahů.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže požádat o pomoc či radu, spolupracuje ve španělsky hovořící skupině na daném úkolu, dokáže vysvětlit probrané učivo ostatním spolužákům, vytváří si představu o svých dovednostech ve španělském jazyce na základě vlastní práce.

Kompetence občanské

Žák má představu o životě a zvycích ve Španělsku a porovnává je se zvyky našimi, respektuje tradice a kulturní a historické dědictví Španělska.

1. ročník		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• zvládá výslovnost všech hlásek; • klade správně přízvuk; • píše podle diktátu neznámá slova ve složitějším kontextu; • napodobuje intonaci rodilých mluvčích; • orientuje se ve jmenné a slovesné morfologii, korektně a funkčně ji aplikuje v komunikačních situacích; • představí ve větší šíři svou osobu – popíše z několika hledisek svou rodinu, byt, pokoj, město; shrne svůj denní režim; • mluví o svých zálibách, preferencích a názorech na okolní svět; • zeptá se na cestu a vysvětlí ji; • komunikuje v restauraci a v obchodě; • popíše neznámou osobu; • hodnotí různé skutečnosti, které ho obklopují, vyjádří jejich pozitivní a negativní stránky a porovná je.	Fonetika a pravopis • výslovnost všech španělských hlásek • slovní a větný přízvuk • pravidla psaní přízvuků • pravopisné změny Gramatika: • určitý a neurčitý člen • rod a číslo u substantiv a adjektiv • kompletní přehled zájmen • číslovky základní a řadové • indikativ přítomného a imperativ pravidelných a nepravidelných sloves • opisné slovesné vazby vyjadřující průběhový čas a blízkou budoucnost • vybraná adverbia, konjunkce a prepozice Lexikum • země a národnosti • profese • dům a bydlení • město a pohyb po městě • jídlo, nápoje; restaurační zařízení • záliby a volný čas • vnější a vnitřní charakteristika • rodina a osobní život • režim dne • oblékání a nakupování • vazby vyjadřující pozdrav, přání, vzkaz a pozvání	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> • nácvik práce v týmu • dialogy a společné řešení problému • komunikace a poznávání okolí • vzájemné hodnocení a hledání chyb • gestikulace – význam řeči těla VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační rozvojové procesy * Žijeme v Evropě

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
- rozlišuje nejvýraznější podoby španělštiny; - plynule čte s korektní výslovností složitější texty; - relativně srovnává vlastnosti osob, věcí a skutečností, přiřkne jim charakter absolutní; - ovládá formální podobu systému minulých časů, rozlišuje je a korektně je používá v náležitém kontextu, přiřazuje k nim odpovídající adverbia; - vyjádří jednorázový a opakovaný děj, paralelní děje a okolnosti jiného děje v minulosti; - formuluje reálnou podmínku; - hovoří o různých cestách, jejich výhodách a nevýhodách; - komunikuje a brání své zájmy na nádražích, letištích a v hotelech; - popíše základní geografické charakteristiky daného území; - komunikuje o počasí; - formuluje vlastní i cizí zdravotní problém, domluví se u lékaře, zajistí pomoc; - mluví o možnostech aktivit ve volném čase, o výhodách, nevýhodách a druzích sportu; - souvisle vypráví o životě významné osobnosti, shrne historický vývoj daného území.	Fonetika a pravopis - základní výslovnostní rozdíly mezi poloostrovní a jihoamerickou španělštinou - melodie ve složitějších souvětích Gramatika - stupňování adjektiv - indikativ složeného a jednoduchého perfekta a imperfekta pravidelných i nepravidelných sloves - neosobní slovesné vazby - další adverbia, prepozice a konjunkce; jejich větněčlenské kontexty - podmínková souvětí reálná - pasivum Lexikum - různé druhy cest: výlety, - dovolené, služební cesty - nádraží a letiště - hotely - domácí práce - geografické termíny - vnitřní charakteristika, nálady a duševní stavy - počasí a klimatické jevy - zdraví a nemoci - návštěva u lékaře - zdravý způsob života a péče o zdraví - sporty a sportoviště - historicko-politické události; - osobní životní data - vzdělávání – kurzy cizích jazyků Reálie - geografie španělsky mluvícího světa - momenty španělské historie - španělské umění - španělské školství - předkolumbovské kultury a objevení Ameriky	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a České republiky Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• píše podle diktátu i paměti složitější text a korektně ho reprodukuje; • ovládá imperativ, kondicionál a všechny časy indikativu, používá v daných konstrukcích konjunktiv; • převypráví vlastní či cizí rozhovor, událost a děj; • vyjádří děje, které mají nastat v budoucnosti, rozliší více dějů budoucích; • několika způsoby vyjádří nejistotu; • podá instrukce přímými i nepřímými větnými konstrukcemi, vyjádří potřebu, radu, pochybnost, lítost a radost; • správně vyplní formulář, rozumí terminologii přihlášek; • formuluje vlastní názor na složitější problémy, je schopen diskuse, svůj projev náležitě strukturuje; • hovoří o svých i cizích vlastnostech, emocích, dokáže je kriticky zhodnotit a diskutovat o nich; • sestaví recept, hovoří o gastronomii, vyjadřuje své preference, srovná různé národní gastronomické zvyky; • složitěji hovoří o problematice zdraví a zdravotnictví v našem i světovém kontextu; • vede rozhovor o cestování po zemích španělského světa; • orientuje se v zaměstnanecké terminologii, vyjádří svůj názor na problematiku sociální a pracovní politiky; • napíše krátkou novinovou zprávu, žánrově rozlišenou.	Fonetika a pravopis • dělení slov na slabiky • další suprasegmentální prostředky • základní pravidla interpunkce Gramatika • konsolidace systému minulých časů • futurum perfekta a imperfekta pravidelných a nepravidelných sloves • indikativ plusquamperfekta • kondicionál přítomný • souslednost časová v indikativu v nepřímé řeči a otázce • konjunktiv prézentu v hlavních a podmětných a předmětných vedlejších větách • imperativ negativu Lexikum • vazby vyjadřující příkaz, potřebu, nutnost, odmítnutí, možnost, pravděpodobnost, radu, pochybnost, lítost, radost a obdiv • všestranná charakteristika osoby; dotazníky a přihlášky • emoce, nálady; lidské vlastnosti • gastronomie: vaření a recepty • jízda automobilem; dopravní značení • zdravotní stav a nemoci • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • části těla, tělesné pohyby a polohy • cestování • turistické cíle hispanšského světa • práce, zaměstnání a zaměstnanost • svět tisku Reálie • gastronomie • svátky a tradice • stereotypy hispanšského světa • zdravotnictví • osobnosti hispanšského světa	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Morálka všedního dne VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační rozvojové procesy * Žijeme v Evropě MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Metody:</i> • prezentace a referáty seznamování s kulturami studovaného jazyka • vyprávění z cesty – představení regionů hispanšského světa • anketa – představa o kultuře studovaného jazyka; komparace folklóru MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy * Role médií v moderních dějinách <i>Metody:</i> • práce s elektronickými médii zemí studovaného jazyka • diskuse a komparace našeho a hispanšského mediálního světa

		• reportáž – sportovní utkání Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
--	--	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• rozlišuje nepravdivosti v zápisu přízvuků; • ovládá kompletní systém způsobů a časů španělských sloves, korektně používá indikativu resp. konjunktivu v různých druzích souvětí; • rozlišuje a formuluje modalitu výpovědi; • podle základních pravidel derivuje slova; • formuluje omluvu, žádost o dovolení, příkaz, různou míru intenzity přání, preference, kladné a záporné hodnocení; • diskutuje o problémech současného světa, své názory uvozuje různými slovními prostředky; • porozumí se v obchodě, formuluje reklamaci, orientuje se v terminologii nakupování; • plyně hovoří o svém okolí a problémech, které se dotýkají nejbližšího i nejširšího okolí; • vyjádří své preference v bydlení, promluví o bytové situaci a problematice bytové politiky; • shrne problematiku masmédií, vyjádří v diskusi jejich pozitiva a negativa; • formuluje názor na literární text, ovládá základní díla španělsky psaných literatur, na základě vlastní četby je interpretuje a komparuje; • rozumně, správně a kriticky hovoří, resp. vede dialog o skutečnostech, které jej obklopují; • na základě znalostí charakterizuje různé oblasti života a kultury	Fonetika a pravopis • nepravdivosti v psaní přízvuků diftongy a hiáty; pravidla vázání slov Gramatika: • nepravdivé stupňování adjektiv • elativ • konjunktiv perfekta, imperfekta a plusquamperfekta • kondicionál minulý • souslednost časová v konjunktivu v nepřímé řeči a otázce • vztažné věty • konjunktiv ve vedlejších větách příslovečných (účelové, přípustkové, podmínkové, časové) • přehled slovesných vazeb vyžadujících konjunktiv • kompletní gramatický přehled Lexikum • základní pravidla derivace a kompozice • vazby vyjadřující žádost o dovolení, příkaz, povolení, překvapení, vděčnost, sympatie a lhostejnost • vazby uvozující projev a názor; vedení diskuse • vyjádření zájmu, nezájmu, souhlasu a nesouhlasu • móda, oblečení a nakupování • rodinné vztahy, život ve společenství • dům a bydlení • inzeráty a smlouvy; • stavební práce • svět knih a literatury • média • vybrané frazeologismy • realie	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Metody:</i> • rozbor současné politické situace v zemích studovaného jazyka • aktuality – sociální situace • simulace politické diskuse EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí MED Mediální výchova * Účinky mediální produkce a vliv médií * Mediální produkty a jejich význam * Role médií v moderních dějinách <i>Metody:</i> • práce s elektronickými médii zemí studovaného jazyka

španělsky mluvících zemí, shrne je, kriticky zhodnotí a srovná s vlastním prostředím;	španělská a hispanoamerická literatura,	
- výše zmíněné je schopen podat v přehledné, logicky strukturované a jazykově správné písemné podobě; - vlastními slovy shrne složitější text a vyjádří k dané problematice vlastní stanovisko; - je schopen stručně vystihnout nejdůležitější informace přečteného textu či slyšeného projevu.	- tanec, film – v souvislosti s národní kulturou Španělska a hispanoamerických států - revize hlavních kapitol kulturních reálií	

5.6 Ruský jazyk

5.6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk, jenž je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G.

Cílem výuky je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z jiných částí světa v běžných komunikačních situacích. Soustředíme se i na práci s počítačem a internetem, abychom vytvořili předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy a vedli je k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Cílem ruského jazyka je také osvojení strategií učení, které by žáka motivovaly k dalšímu vzdělávání. V hodinách ruského jazyka klademe důraz na spolupráci ve skupině; vedením dialogů a diskusí vytváříme příjemnou pracovní atmosféru. Při výuce poukazujeme na bohaté kulturní hodnoty Ruska, na kulturní propojenost Ruska s naším územím a také na vzájemné dobré vztahy v ekonomické oblasti. V hodinách rovněž seznamujeme žáky s prací Ruského kulturního a vědeckého střediska. Navštěvujeme hodiny vedené rodilými mluvčími, výstavy, literární večery, přednášky a koncerty.

Podílíme se na přípravě našich žáků na mezinárodní certifikát z ruského jazyka různých úrovní.

Do předmětu Ruský jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.6.2 Časové a organizační vymezení

Výuka Ruského jazyka je dotována v prvním a třetím ročníku 3 hodinami, ve druhém a čtvrtém 4 hodinami týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně vybavené potřebnými technickými pomůckami a materiály.

Na předmět Ruský jazyk navazují [konverzace](#).

5.6.3 Pravidelné akce

Škola pořádá zájezd na Ukrajinu, spolupracujeme s Domem kulturních menšin a s Ruským kulturním a vědeckým střediskem.

5.6.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Žák si osvojuje takové strategie učení, aby byl motivován pro další vzdělávání.

Kompetence k učení

Žák se učí kriticky myslet a obhajovat svůj názor, hledá řešení problémů a využívá k tomu svůj vlastní úsudek. Žák se učí pracovat s různými zdroji informací – internet, knihy, časopisy, noviny, zprávy BBC v ruském jazyce.

Žák chápe smysl a důležitost komunikace v ruštině pro praktický i profesní život, samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, vyhledává nové informace týkající se

předmětu, projevuje ochotu dále se věnovat studiu jazyka, používá běžnou slovní zásobu, propojuje poznatky získané ve všech řečových dovednostech.

Kompetence k řešení problému

Žák si uvědomuje shody a odlišnosti ruského a českého jazyka, ovládá pravidla ruské výslovnosti, řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, nebojí se mluvit rusky s cizím člověkem, dokáže vyjádřit svůj názor k dané problematice ústně i písemně, dovede reagovat v běžné denní situaci i v případě, že nemá dostatečnou slovní zásobu.

Kompetence komunikativní

Žák porozumí sdělení v ruském jazyce, zvládne výstižně a souvisle zformulovat jednoduché myšlenky jak v projevu písemném, tak v ústním, rozumí promluvě našich i rodilých mluvčích, využívá komunikativní dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání nových kontaktů či vztahů.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže požádat o pomoc či radu v ruském jazyce, spolupracuje na daném úkolu v rusky hovořící skupině, dokáže vysvětlit probrané učivo ostatním spolužákům, vytváří si představu o svých dovednostech v ruském jazyce na základě vlastních prací v Portfoliu.

Kompetence občanské

Žák má představu o zvycích v Rusku a porovnává je se zvyky našimi, respektuje tradice a kulturní a historické dědictví Ruska.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• seznámí se se základními pravidly ruské výslovnosti; • dovede číst nahlas a foneticky správně;	Fonetika • ruská abeceda • rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik • poučení o funkci jotovaných písmen • pohyblivý přízvuk sloves • nepřízvučné – a, o • intonace zvolacích, tázacích a oznamovacích vět • výslovnost tvrdého a měkkého „l“	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Metody:</i> • rozhovor
• dovede použít naučené fráze (pozdravy, představování, telefonický rozhovor); • komunikuje při představování; • dovede klást otázky a odpovídat; • dovede přečíst jednoduchý text; • pozve na návštěvu; • poděkuje a omluví se; • dovede se zeptat, odkud kdo je, kde kdo bydlí, kolik je komu let, který jazyk kdo zná;	Lexikum • základní konverzační fráze • rodina • návštěva, představování • pozvání – poděkování, odmítnutí • telefonování • škola • orientace ve městě	OSV Osobnostní a sociální výchova * Spolupráce a soutěž
• píše azbukou, zná základní pravopisná pravidla;	Pravopis • pravopisná pravidla	

	• pravopis jmen příslušníků národů • souhrnné opakování azbuky	
• dovede používat správné tvary podstatných jmen a sloves, číslovek a zájmen;	Gramatika • základní číslovky • skloňování podstatných jmen • podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 • osobní a přivlastňovací zájmena • slovesa – jejich časování v přítomném a budoucím čase • výslovnost zakončení zvrtných sloves • 1. a 2. časování a změny kmenových souhlásek • časování zvrtných sloves v přítomném, minulém a budoucím čase	
• pozve někoho do kina nebo do divadla; • dovede pohovořit o svých zálibách;	Reálie • kultura • sport	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
• orientuje se v uměleckém textu.	Literatura • A. S. Puškin – ukázka jeho tvorby • L. N. Tolstoj – ukázka jeho tvorby • ruská lidová slovesnost	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• správně používá pohyblivý přízvuk;	Fonetika • intonace otázek • pohyblivý přízvuk u sloves • výslovnost předložkových spojení • pohyblivý přízvuk • intonace souvětí	MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Metody:</i> • projekt – různé kulturní rozdíly
• vede dialog o škole; • umí napsat rozvrh hodin; • orientuje se ve škole a umí pojmenovat věci a místnosti ve škole; • zvládne napsat krátký osobní dopis, adresu a email; • dovede vyplnit jednoduchý dotazník; • sestaví přiměřené sdělení o zájmech – ústní i písemní;	Lexikum • vyjadřování různých časových a osobních údajů • škola • záliby a zájmy • formuláře • popis města	

• pohovoří o městě, kde bydlí, a o jeho památkách;		
• zvládne tvarosloví jmen a sloves; • dovede je správně používat ve vlastním projevu;	Gramatika • skloňování podstatných jmen • skloňování přídavných jmen • řadové číslovky 1. – 30. • skloňování osobních zájmen • neurčitá zájmena a příslovce • slovesa – časování • slovesné vazby • minulý čas • tvoření rozkazovacího způsobu • odlišné slovesné vazby • podmiňovací způsob	<i>Přesahy:</i> Český jazyk
• dovede mluvit o divadle, o návštěvě kina ; • dovede pohovořit o různých typech divadel v Moskvě a Sankt Peterburgu; • dovede popsat hlavní moskevské památky; • promluví o dojmech z prohlídky města; • mluví o dojmech z cestování;	Reálie • Moskva – divadla • pamětihodnosti Moskvy • systém vzdělání v Rusku a v Čechách • pamětihodnosti Sankt Peterburgu • Praha – moje rodné město	<i>Přesahy:</i> Dějepis Hudební výchova VEGS Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech * Žijeme v Evropě * Vzdělávání v Evropě a ve světě
• dovede číst umělecký text; • orientuje se v uměleckém textu.	Literatura • M. J. Lermontov – ukázka jeho tvorby • N. V. Gogol – ukázka jeho tvorby	<i>Přesahy:</i> Dějepis Zeměpis Český jazyk

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• dovede mluvit se správnou intonací a přízvukem;	Fonetika • intonace vět • slovní přízvuk	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální komunikace
• zvládne nepravidelnosti časování a odlišné slovesné vazby; • naučí se stupňovat přídavná jména; • dovede správně používat časové údaje;	Gramatika • slovesa – časování • nepravidelné časování sloves • odlišné slovesné vazby • slovesné vazby • slovesné vazby odlišné od češtiny • časování odvozených sloves • stupňování přídavných jmen • skloňování přídavných jmen • zpodstatnělá přídavná jména • číslovky 100 – 1000 • datum	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VEGS Výchova k myšlení v evropských souvislostech

		* Žijeme v Evropě
• vyjadřuje názor na ochranu životního prostředí; • dovede komunikovat v restauraci; • komunikuje při celní a pasové kontrole, při uvítání a odjezdu hosta; • vyplní správně přihlašovací kartu v hotelu; • dovede se ptát a odpovídat při tematickém okruhu – hotely, letiště; • vyjádří svůj vztah k módě; • vyjádří omluvu a politování; • mluví o osobních vlastnostech lidí;	Lexikum • móda a oblečení • cestování – hotely, ubytování, letiště • vyplnění celního prohlášení • životní prostředí • vlastnosti lidí	
• vyjadřuje názor na ochranu životního prostředí, porovnává situaci v ČR a v Rusku;	Reálie • Rusko – základní údaje a životní prostředí	<i>Přesahy:</i> Dějepis Zeměpis EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí
• dovede číst foneticky správně umělecký text.	Literatura • romantismus v ruské literatuře • kritický realismus v ruské literatuře • A. P. Čechov – čtení uměleckého textu se slovníkem	

4. ročník		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• používá přechodníky; • skloňuje jména a časuje slovesa včetně výjimek; • zvládne odlišné slovesné stavby; • vytvoří různé typy souvětí;	Gramatika • tvoření rozkazovacího způsobu • spojky • časování sloves • odlišné slovesné vazby • přechodníky • opakování časování sloves a skloňování podstatných jmen • skloňování přivlastňovacích zájmen • souvětí	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy jejich příčiny a jejich důsledky * Globalizační a rozvojové procesy
• dovede komunikovat při nákupu potravin a při stolování;	Lexikum • ochrana životního prostředí	EV Environmentální výchova

• komunikuje o životním stylu, o péči o zdraví, o překonávání jednotvárnosti v životě; • vybere zajímavý článek, rozebere ho a okomentuje; • čte inzeráty v ruském tisku a rozumí jim; • mluví o bydlení, zařízení bytu nebo domu, o svých plánech v souvislosti s bydlením; • mluví o učení se cizím jazykům; • píše obchodní dopis, dovede napsat stížnost;	• zásady zdravé výživy, specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • byt, bydlení • zdraví • zdravý způsob života • média • učení se cizím jazykům • obchodní dopis	• zásady zdravé výživy • byt, bydlení • zdraví • média • učení se cizím jazykům • obchodní dopis Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
• poznává významné osobnosti Ruska z oblasti vědy a techniky; • porovnává tradice a svátky v Rusku a ve své zemi;	Reálie • ruské svátky – tradice a způsoby oslav • ruská kuchyně – národní jídla • osobnosti vědy a techniky	<i>Přesahy:</i> Český jazyk Biologie
• dovede číst umělecký text foneticky správně a s porozuměním.	Literatura • Vasilij Šukšin – ukázka jeho tvorby • Čingiz Ajtmatov – literární dílo • N. V. Gogol – život a literární dílo • F. M. Dostojevský – život a literární dílo	<i>Přesahy:</i> Dějepis Český jazyk MED Mediální výchova * Účinky mediální produkce a vliv medií (projekt)

5.7 Matematika a její aplikace

5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP G.

Výuka matematiky na našem gymnáziu rozvíjí především logické myšlení a paměť, ale současně se soustřeďuje i na dokonalé osvojení si matematických prostředků a postupů. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke zvládnutí srozumitelné a věcné argumentace. Matematika utváří kvantitativní a geometrickou představivost žáků.

Matematika je založena na aktivních činnostech spojených s prací s matematickými objekty a s využitím matematických postupů v reálných životních situacích. Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelný prostředek v modelování a předvídání reálných dějů. Jako cíl si klade vést žáky k užití kompetencí získaných při jejím studiu nejen pro další vysokoškolské studium, ale i pro praktický život.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro celoživotní vzdělávání a běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika není samoúčelná, ale je nezbytná pro další obory lidské činnosti (nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii), že moderní technologie jsou jejím užitečným pomocníkem. Uvědomují si, že rozvoj matematiky podmiňuje rozvoj dalších oborů, že je ale zároveň ovlivňována mnoha vnějšími podněty z různých oblastí.

Do předmětu je integrováno průřezové téma Osobnostní výchova, vycházející z RVP G.

5.7.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Matematika je povinným vyučovacím předmětem po celou dobu studia, je realizován týdenní povinnou dotací: v prvním a druhém ročníku 4 hodinami, ve třetím ročníku 3 hodinami týdně, ve čtvrtém ročníku 4 hodinami týdně.

Na učivo povinného předmětu Matematika navazují [semináře](#) vyučované již od předmaturitního ročníku.

5.7.3 Pravidelné akce předmětu Matematika a její aplikace

- Matematická olympiáda
- Mezinárodní soutěž „Matematický klokan“
- Předmaturitní soustředění

5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V hodinách vede učitel žáky k tomu, aby používali matematické pojmy, vzorce, termíny, aby uměli vysvětlit jejich obsah a vztahy mezi veličinami ve vzorci, aby vyhledávali souvislosti mezi jednotlivými pojmy. Učitel analyzuje s žáky reálné situace, matematizuje je pro řešení a učí žáky srozumitelně zformulovat závěr výpočtu s ohledem na zadání. Vede žáky k provádění reálného odhadu výsledku a k volbě vhodného postupu pro řešení. Učitel vybízí žáky k účasti v různých soutěžích a zapojení se do mimoškolních aktivit.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k samostatné analýze problému, k aktivnímu přístupu v jeho řešení, aby při neúspěchu hledali jiné strategie řešení, vyhledávali informace o řešení daného problému nebo problémů jemu podobných, aby žák uměli požádat o pomoc spolužáky nebo vyučující.

Kompetence komunikativní

V hodinách vede učitel žáky k tomu, aby uspořádali a logicky zformulovali své myšlenky, vyjadřovali se souvisle a kultivovaně, naslouchali druhým lidem, zapojovali se do diskuse, uměli obhájit svůj názor a smysluplně při tom argumentovali. Učitel klade důraz na to, aby žáci rozuměli různým typům záznamů (text, obrázek, graf, tabulka), užívali informačních prostředků (včetně moderních) pro zlepšení komunikace a uměli prezentovat své znalosti.

Kompetence sociální a personální

V hodinách vytvářím učitel takovou atmosféru, aby žáci dovedli pracovat ve skupině a spoluvytvářeli pravidla práce v týmu s tím, že zvládnou přijímat různé týmové role (vedení skupiny, podřízenost) a chápou potřebu efektivní spolupráce a respektují názory ostatních. Učitel dohlíží, aby žáci ovládali a řídili své jednání.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky, aby respektovali názory druhých lidí, uvědomovali si svoji zodpovědnost, pěstovali pozitivní vztahy a pomáhali spolužákům.

Kompetence k podnikavosti

Učitel pomáhá žákům uplatňovat vlastní iniciativu a tvořivost při usilování o dosažení stanovených cílů. Učitel klade důraz na to, aby žáci zodpovědně rozhodovali o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• rozliší, zda daná věta či daný symbolický zápis je výrok, určí pravdivostní hodnotu výroku, rozlišuje pojmy: výroková formule, výroková forma; • chápe výrok obsahující slova „každý“, „žádný“, „aspoň“, „právě“, „nejvýše“ a neguje tyto výroky; • chápe význam logických spojek, určuje pravdivostní hodnotu konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence dvou výroků a neguje tyto složené výroky; • chápe a rozlišuje pojmy: definice, věta, axiom; • aktivně užívá základní důkazové metody (přímý a nepřímý důkaz, důkaz sporem) v důkazech jednoduchých tvrzení; • určuje a zapisuje množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností; • definuje operace s množinami a užívá je v konkrétních případech; • užívá Vennovy diagramy pro 2, 3 a 4 množiny při řešení úloh;	ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ Základní poznatky z matematiky, výroková logika • výrok, operace s výroky • úsudek a ověření jeho správnosti • axiom, definice, matematická věta • důkazy matematických tvrzení Množiny • množina, prvek množiny, podmnožina • operace s množinami	OSV Osobnostní a sociální výchova *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *Spolupráce a soutěž

• rozlišuje číselné obory; • zapíše racionální číslo pomocí zlomku a desetinného rozvoje, přechází od jednoho zápisu k druhému; • porozumí pojmu nekonečného periodického a neperiodického desetinného rozvoje; • pracuje s čísly v jednotlivých číselných oborech (rovnost, uspořádání, sčítání, odčítání, násobení, dělení); • chápe pojem číselné osy; • definuje absolutní hodnotu reálného čísla, určí absolutní hodnoty konkrétních čísel; • pracuje s pojmem interval; • porozumí základním pojmům z dělitelnosti čísel, užívá kritéria dělitelnosti; • rozliší prvočíslo a číslo složené; • chápe postup pro určení všech dělitelů přirozeného čísla, největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku přirozených čísel; • řeší slovní úlohy na dělitelnost; • vysloví definici druhé a třetí odmocniny reálného čísla, provádí s nimi jednoduché výpočty; • vysloví definice mocniny s přirozeným, celým a racionálním mocnitelem, užívá pravidla pro práci s těmito mocninami; • chápe vztah mezi odmocninami a racionálními mocninami, užívá pravidla pro práci s odmocninami; • vyjádří desetinné číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, $0 \leq a \leq 1$, $n \in \mathbb{Z}$ a pracuje s těmito zápisy čísel (porovnání, operace); • pracuje s pojmy: člen, koeficient a stupeň mnohočlenu, uspořádání mnohočlenu, hodnota mnohočlenu, nulový bod (kořen) mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení); • provádí základní početní operace s lomenými výrazy včetně stanovení podmínek řešení, upraví složený lomený výraz;	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Číselné obory • čísla přirozená, celá, racionální a reálná a operace s nimi • absolutní hodnota reálného čísla • číselná osa Dělitelnost • násobek a dělitel čísla • znaky dělitelnosti • prvočísla a čísla složená • největší společný dělitel a nejmenší společný násobek Mocniny • druhá a třetí odmocnina a výpočty s nimi • mocniny – mocniny s přirozeným, celým exponentem a operace s nimi • mocniny s racionálním mocnitelem • odmocniny • operace s algebraickými výrazy s mocninami a odmocninami Výrazy • číselný výraz • výraz s proměnnou • mnohočleny a operace s nimi • lomené algebraické výrazy a operace s nimi • výrazy s mocninami a odmocninami • definiční obor výrazu • vyjádření neznámé ze vzorce Lineární a kvadratické rovnice a nerovnice • ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • soustavy lineárních nerovnic • lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými • kvadratické rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice) • rozklad kvadratického trojčlenu • iracionální rovnice • rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli	
--	---	--

• provádí základní operace s mocninami (s celočíselným exponentem) a odmocninami (druhá, třetí); • vyjádří neznámou ze vzorce; • upravuje výrazy vytýkáním a pomocí vzorců; • chápe význam zkoušky a dle potřeby ji provádí; • řeší lineární rovnice obsahující výrazy s neznámou v absolutní hodnotě; • řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (metodou substituční, sčítací); • řeší úplné i neúplné kvadratické rovnice, užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; • řeší soustavy lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých; • užívá lineární, kvadratické rovnice a soustavy lineární a kvadratické rovnice při řešení slovních úloh; • řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, chápe význam zkoušky a provádí ji; • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; • řeší lineární nerovnice, chápe význam ověření řešení nerovnice a provádí ho; • řeší graficky soustavu lineárních rovnic (nebo rovnic a nerovnic), řešení interpretuje planimetricky;		
• definuje pojmy funkce, definiční obor, obor hodnot funkce, vlastnosti funkcí; • definuje jednotlivé typy funkcí; • na základě předpisu načrtne graf funkce; • chápe, jak z grafu funkce $y = f(x)$ sestrojíme grafy funkcí $y = a \cdot f(bx + c) + d$, $y = f(x)$, $y = f(x)$, aktivně tyto postupy používá v konkrétních případech; • napíše předpis pro funkci zadanou konkrétními body; • určí vlastnosti jednotlivých funkcí v konkrétních případech (užití předpisu, grafu);	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Funkce I • obecné poznatky o funkcích, definiční obor a obor hodnot, graf funkce • vlastnosti funkcí: prostá funkce, monotonie, parita, omezenost, periodičnost, maximum, minimum • funkce konstantní, lineární, kvadratická, lineární lomená, přímá a nepřímá úměrnost, absolutní hodnota • užití grafu kvadratické funkce při řešení kvadratických rovnic a nerovnic	

• řeší kvadratické rovnice a nerovnice s využitím grafu funkce; • definuje funkci složenou a inverzní, aktivně tyto funkce určuje v jednodušších případech; • definuje a rozliší goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku.	• funkce složená, funkce inverzní • mocninné funkce s přirozeným a celým mocnitelem • funkce druhá odmocnina • goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	
• pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina, polorovina; • definuje pojem úhlu, rozliší úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé; • určuje polohové a metrické vlastnosti (rovnoběžnost, kolmost a odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu, vzdálenosti bodů a přímek); • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy v trojúhelníku; • formuluje a používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků; • aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní a konstrukční geometrie.	GEOMETRIE Planimetrie I • rovina a její části • vzájemná poloha přímek • rovnoběžnost, kolmost • úhel a jeho měření, dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé) • odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost rovnoběžek Trojúhelník • klasifikace trojúhelníků • základní pojmy v trojúhelníku • shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků • (včetně Ssu) • podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků • Euklidovy věty • Pythagorova věta a věta obrácená a jejich užití • konstrukční a výpočetní úlohy	

2. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
	• definuje funkci exponenciální; • definuje funkci logaritmickou jako inverzní k funkci exponenciální; • definuje logaritmus, chápe rozdíl mezi logaritmem a logaritmickou funkcí, upravuje výrazy s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice různými metodami; • řeší jednoduché nerovnice s využitím grafů logaritmické a exponenciální funkce;	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Funkce II • exponenciální a logaritmická funkce • logaritmy a operace s nimi • exponenciální a logaritmické rovnice • jednoduché exponenciální a logaritmické nerovnice
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky

• rozliší základní druhy čtyřúhelníků, popíše a správně užívá jejich vlastnosti; • popíše pravidelné mnohoúhelníky, zná a užívá jejich základní vlastnosti; • užívá poznatky o mnohoúhelnících (obvod, obsah, vlastnosti úhlopříček a kružnice opsané nebo vepsané) v úlohách konstrukční a početní geometrie; • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy týkající se kružnice a kruhu, popíše a užívá jejich vlastnosti (tětiva, kružnicový oblouk, kruhová výseč a úseč, mezikružní); • užívá polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi; • aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie; • charakterizuje, sestrojí a užívá základní množiny všech bodů dané vlastnosti; • chápe pojem geometrické zobrazení, shodné a podobné zobrazení v rovině; • definuje osovou a středovou souměrnost, posunutí, otočení, stejnoolehlost; užívá vlastnosti těchto zobrazení; • konstrukčně skládá shodná zobrazení;	GEOMETRIE Planimetrie II Mnohoúhelníky • rovnoběžník, lichoběžník, obecný čtyřúhelník • mnohoúhelník, pravidelný mnohoúhelník, konvexní a nekonvexní n-úhelník • vzorce pro obvod a obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kosočtverce, kosodélníku, lichoběžníku • tečnový a tětivový čtyřúhelník • konstrukční a výpočtové úlohy Kružnice, kruh • kružnice, kruh a jejich části • úhly v kružnicích • vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice, obsah kruhu, délka oblouku, obsah a obvod kruhové výseče a úseče Množiny bodů • množiny všech bodů dané vlastnosti Shodná a podobná zobrazení • shodná zobrazení, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení • konstrukční úlohy na užití shodných zobrazení • podobná zobrazení, stejnoolehlost • konstrukční úlohy na užití stejnoolehlosti	
• užívá pojem orientovaného úhlu a jeho velikosti v míře obloukové a stupňové; • definuje goniometrické funkce v reálném oboru pomocí jednotkové kružnice, chápe jejich vlastnosti; • určí vlastnosti jednotlivých goniometrických funkcí na základě předpisu i z grafu; • načrtne graf na základě předpisu goniometrické funkce; • chápe, jak z grafu funkce sestrojíme grafy funkcí $y = a \cdot f(bx + c) + d$, $y = f(x)$, $y = f(x)$, aktivně tyto postupy používá v konkrétních případech;	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Funkce III • orientovaný úhel, oblouková míra • goniometrické funkce v oboru reálných čísel • vlastnosti goniometrických funkcí • vztahy mezi goniometrickými funkcemi • grafy funkcí včetně jednoduchých složených funkcí • součtové vzorce • goniometrické rovnice a nerovnice • sinová a kosinová věta a jejich užití • řešení obecného trojúhelníka	

• upravuje výrazy s goniometrickými funkcemi včetně stanovení definičního oboru těchto výrazů; aplikuje při úpravách jednoduché vzorce; • řeší jednoduché goniometrické rovnice; • užívá grafů funkcí při řešení jednoduchých goniometrických nerovnic; • formuluje a užívá sinovou a kosinovou větu; • řeší jednoduché praktické trigonometrické úlohy v rovině;		
• užívá volné rovnoběžné promítání k zobrazení prostorových útvarů; • provádí diskusi vzájemné polohy bodů, přímek, přímký a rovin, dvou a tří rovin; • formuluje a aktivně užívá definice a kritéria rovnoběžnosti dvou přímek, přímký a rovin, dvou rovin; • rozliší definici a kritérium; • vysloví základní věty, pomocí nichž se provádějí řezy na tělesech, a aplikuje je v případě řezu na krychli, kvádru, čtyřbokém a šestibokém jehlanu; • vysloví základní postupy při určování průniku přímky s tělesem a aplikuje je v konkrétních případech;	GEOMETRIE Stereometrie Polohové vlastnosti • základní pojmy (bod, přímka, rovina) • polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin v prostoru • rovnoběžnost přímek a rovin – definice, vlastnosti, kriteria • rovnoběžné promítání • rovinné řezy hranolu a jehlanu • průnik přímky s tělesem	
• používá s porozuměním základní pojmy statistiky; • vyhledá statistická data v grafech a tabulkách; • sestaví tabulku četností a graficky znázorní rozdělení četností; • určí charakteristiky polohy a variability; • aplikuje teoretické poznatky v praktických příkladech.	PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST Statistika • základní pojmy (soubor, rozsah souboru, znak, absolutní a relativní četnost) • rozdělení četnosti • diagramy • charakteristiky polohy a variability	

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
	- definiuje pojem vzdálenosti bodu od přímky, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a dvou mimoběžných přímek, přímky rovnoběžné s rovinou, dvou rovnoběžných rovin a aplikuje teoretické znalosti v konkrétních příkladech; - definiuje kolmost přímek a rovin, aplikuje kritéria kolmosti v konkrétních příkladech; - definiuje pojmy odchylka dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny a aplikuje teoretické znalosti v konkrétních příkladech; - charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch; - užívá poznatků o tělesech v praktických úlohách;	GEOMETRIE Stereometrie Metrické vlastnosti - metrické vztahy v prostoru: vzdálenosti a odchylky v základních úlohách v krychli, kvádru a jehlanu Tělesa - povrchy a objemy těles (krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části) - aplikační úlohy na povrchy a objemy těles
	chápe princip matematické indukce a aplikuje tuto metodu v jednoduchých případech;	ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ Posloupnosti – matematická indukce - matematická indukce jako metoda důkazu - aplikace matematické indukce v jednoduchých příkladech
	- definiuje posloupnost a chápe její vztah k funkci; - vyjádří posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro její n-tý člen a rekurentně, načrtne její graf; - definiuje vlastnosti posloupností; - definiuje a rozpozná aritmetickou a geometrickou posloupnost; - aplikuje známé vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost v konkrétních příkladech; - aplikuje poznatky o posloupnostech v reálných situacích, zejména z finanční matematiky; - aktivně pracuje s pojmy: číselná řada, součet této řady; - definiuje pojem konvergentní a divergentní řady (objasní vztah řady a posloupnosti částečných	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Posloupnosti - definice posloupnosti, způsoby určení posloupnosti - vlastnosti posloupností (monotonie, omezenost) - grafy posloupností Aritmetická a geometrická posloupnost - aritmetická a geometrická posloupnost a jejich vlastnosti - užití aritmetické a geometrické posloupnosti v konkrétních příkladech (zejména z oblasti finanční matematiky) Řady - definice číselné řady - konvergence a divergence řad - geometrická řada a její konvergence

součtů); • definuje geometrickou řadu a uvede podmínku její konvergence; • rozhodne o konvergenci nekonečné číselné řady, určí součet konvergentní řady; • aplikuje pojem nekonečné geometrické řady v úlohách; • řeší jednoduché rovnice obsahující nekonečnou geometrickou řadu.	• rovnice s geometrickou řadou	
• provádí operace s vektory – součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem (početně i graficky); • definuje, vypočítá a využije skalární součin vektorů; • chápe a správně užívá pojmy směrový úhel přímky v rovině, směrový a normálový vektor přímky; • ovládá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, přechází od jednoho vyjádření přímky k druhému; • analyticky vyjádří úsečku, polopřímku a polorovinu v rovině; • určí vzájemnou polohu přímek, odchylku přímek, vzdálenost bodu od přímky v rovině; • vyjádří přímku a rovinu v prostoru parametricky; • vyjádří rovinu v prostoru obecnou rovnicí (přechází od jednoho vyjádření k druhému); • určí vzájemnou polohu a odchylku dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny v prostoru; • určí vzdálenost bodu od roviny v prostoru; • definuje kružnici, elipsu, parabolu a hyperbolu a analyticky tyto útvary vyjádří; • užívá základní konstrukci kuželoseček jakožto množin bodů určitých vlastností; • určí z daných prvků rovnice kuželoseček v jednoduchých příkladech; • rozhodne v případě konkrétní rovnice, zda je rovnicí kuželosečky, určí druh a charakteristické veličiny kuželosečky;	GEOMETRIE Analytická geometrie lineárních útvarů Vektorová algebra • soustava souřadnic v rovině • vzdálenost bodů, střed úsečky • orientovaná úsečka, vektor, operace s vektory • skalární součin vektorů Přímka v rovině • parametrické vyjádření přímky, polopřímky, úsečky • obecná rovnice přímky • směrnicový a úsekový tvar rovnice přímky • vzdálenost bodu od přímky • vzdálenost dvou rovnoběžek • odchylka dvou přímek Přímka a rovina v prostoru • parametrické vyjádření přímky • parametrické vyjádření roviny • obecná rovnice roviny • polohové úlohy v prostoru • metrické úlohy Analytická geometrie kuželoseček • kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola) – definice, základní vlastnosti, základní konstrukce • rovnice kuželoseček v obecném a středovém (vrcholovém) tvaru • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky	

• provede diskusi vzájemné polohy přímky a kuželosečky; • určí vzájemnou polohu přímky a kuželosečky v konkrétních příkladech; • určí rovnici tečny kuželosečky v jejím daném bodě.		
---	--	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• vysloví a v jednoduchých příkladech aplikuje základní kombinatorická pravidla součinu a součtu; • rozliší variace, kombinace, permutace (bez opakování) a určí jejich počty; • vysloví pravidla pro počítání s faktoriály a kombinačními čísly a aplikuje je v konkrétních příkladech; jednoduchá pravidla dokáže; • sestaví Pascalův trojúhelník, chápe význam jeho prvků; • používá teoretické poznatky z kombinatoriky v praktických úlohách; • vysloví a dokáže binomickou větu, užívá ji při řešení úloh; • používá s porozuměním pojmy: náhodný pokus, množina výsledků, jev, jistý jev, nemožný jev, opačný jev, sjednocení a průnik jevů; • určí pravděpodobnost jevu, vypočítá pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů; • chápe pojem závislosti a nezávislosti jevů, rozezná tyto jevy v konkrétních případech; • vypočítá podmíněnou pravděpodobnost v jednoduchých případech; • aplikuje získané poznatky v praktických úlohách; • vypočítá pravděpodobnost opakovaných jevů; • využívá vzorec pro úplnou;	PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST Kombinatorika • základní kombinatorická pravidla součinu a součtu • variace, kombinace, permutace bez opakování • faktoriály a kombinační čísla – zavedení, vlastnosti • operace s faktoriály a kombinačními čísly • Pascalův trojúhelník • binomická věta Pravděpodobnost • základní pojmy klasické pravděpodobnosti • závislost a nezávislost jevů • sčítání a násobení pravděpodobností • podmíněná pravděpodobnost • pravděpodobnost opakovaných jevů • úplná pravděpodobnost	
• užívá Gaussovu rovinu k zobrazení komplexních čísel, vyjádří komplexní číslo	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Komplexní čísla • zavedení komplexních čísel	

v algebraickém a goniometrickém tvaru; • vypočítá absolutní hodnotu a argument komplexního čísla a uvede jejich geometrický význam; • operuje s komplexními čísly v algebraickém tvaru; • vysloví Moivreovu větu a provede její důkaz; • provádí násobení, dělení, umocňování a odmocňování komplexních čísel v goniometrickém tvaru s využitím Moivreovy věty; • řeší binomické rovnice, lineární a kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel (kvadratické pouze s reálnými koeficienty).	• algebraický tvar komplexního čísla a operace s čísly v tomto tvaru • geometrický model komplexních čísel, Gaussova rovina • goniometrický tvar komplexního čísla a operace s čísly v tomto tvaru • Moivreova věta • rovnice řešené v oboru komplexních čísel – kvadratické, binomické	
	Opakování a shrnutí učiva střední školy	

5.8 Fyzika

5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP G. Ve vyučovacím předmětu fyzika se žáci učí pozorovat přírodní a technické jevy a děje ve svém okolí, popsat svá pozorování a abstrahovat důležité podmínky pro jejich existenci. Seznamují se s fyzikálními zákony, jejich platností, ale zároveň s jejich omezeními. Fyzika vede žáky k formulaci hypotéz a vytváření modelů. Zároveň zdůrazňuje nutnost ověřování vytvořených teorií praktickou činností, která je její nedílnou součástí. Při řešení úloh využívají žáci teoretických znalostí fyzikálních zákonů doplněných o matematické dovednosti. Jejich pomocí zároveň odvozují jednoduché fyzikální vztahy. Tím fyzika přispívá k vytváření kompetencí nutných pro úspěšné začlenění žáka do praktického života nebo pro jeho další studium technického či přírodovědného zaměření.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno průřezové téma:

- Environmentální výchova

5.8.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Fyzika je povinným vyučovacím předmětem v prvních třech ročnících studia, výuka je dotována v prvním a druhém ročníku 3 hodinami týdně a ve třetím ročníku 2 hodinami týdně.

Součástí předmětu Fyzika jsou ve druhém ročníku studia pravidelná praktická laboratorní cvičení v odborných laboratořích a učebnách.

Na předmět Fyzika navazují [semináře](#).

5.8.3 Pravidelné akce předmětu Fyzika

- Praktická cvičení
- Žákovská vědecká konference
- Předmaturitní soustředění
- Zahraniční zájezd s fyzikálněpřírodovědeckou tematikou
- Exkurze (např. JE Temelín, Doly Příbram a jiné)
- Návštěvy Planetária Hlavního města Prahy a Hvězdárny na Petříně
- Účast na akcích pořádaných MFF UK
- Návštěvy Fyzikálního ústavu AV ČR

5.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák používá přesnou fyzikální terminologii. Orientuje se ve fyzikálním textu a chápe podstatu fyzikálního problému. Je schopen vidět souvislosti mezi různými oblastmi předmětu. Hledá analogie a uvědomuje si souvislosti s jevy v běžném životě. Analyzuje reálné situace, navrhuje řešení fyzikálních problémů, vysvětluje určité jevy.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně vyhledává a zpracovává informace související s fyzikální problematikou. Využívá efektivní postupy řešení fyzikálních problémů, včetně matematického aparátu.

Je schopen řešení dovést do konce a ověřit výsledek jednoduchou zkouškou. Dokáže zdůvodnit nepřesný výsledek, hledá vhodnější řešení.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen samostatně zpracovat určené téma a svou práci obhájit. Své myšlenky vyjadřuje kultivovaně, srozumitelně a fyzikálně správně. Využívá moderní informační technologie. Má přehled o základních serverech s fyzikální tematikou.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině při laboratorních cvičeních, je schopen obhájit svůj názor na řešení vytyčeného fyzikálního problému. Aktivně přispívá ke zdárnému vyřešení daného úkolu. Zvládá kvalifikovaně a věcně diskutovat na dané téma. Akceptuje názory druhých. Žáci, kteří projevují hlubší zájem o některé oblasti fyziky, mohou své znalosti prezentovat na žákovské vědecké konferenci školy.

Kompetence občanské

Žák ovládá zásady první pomoci a bezpečnosti práce při manipulování s elektrickým proudem. Je schopen podávat fundovaný a nezájatý pohled na různé problémy společnosti, například v oblasti energetiky, ekologie. Využívá poznatků z oblasti dějin fyziky a techniky i v jiných oborech.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu a rozpoznávání a využívání příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• používá soustavu SI fyzikálních veličin a jejich jednotek; • rozhodne, je-li daná veličina skalární, nebo vektorová; • znázorní vektorovou veličinu, ze znázornění vektoru určí jeho složky; • chápe základní metody měření fyzikálních veličin; • vypočítá z daného souboru hodnot veličin aritmetický průměr, absolutní a relativní odchylku měření;	Fyzikální veličiny • soustava SI fyzikálních veličin a jednotek • fyzikální měření, chyby, odchylky, zaokrouhlování • veličiny skalární a vektorové	<i>Přesahy:</i> Matematika
• užívá model hmotného bodu; • aktivně pracuje se základními kinematickými veličinami; • rozliší pohyby podle trajektorie a podle změny rychlosti; • vyjádří závislost dráhy a rychlosti na čase u rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených pohybů; • řeší příklady na rovnoměrný pohyb po kružnici;	Kinematika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů • hmotný bod a těleso, jeho poloha • vztažná soustava, relativnost polohy • mechanický pohyb, relativnost pohybu, trajektorie a dráha, rychlost, zrychlení • klasifikace pohybů, průměrná a okamžitá rychlost • rovnoměrný pohyb po kružnici	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra) Zeměpis (pohyby Země)

	• pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, rovnoměrně zrychlený a zpomalený, volný pád	
• určí v konkrétních příkladech sílu jako vektorovou veličinu; • určí graficky i početně výslednici sil; • určí složku dané síly do daného směru; • objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů; • rozhodne v konkrétním případě, zda je daná soustava inerciální, nebo ne; • řeší příklady na práci, výkon, příkon, účinnost; • pracuje se zákony zachování mechanické energie a hybnosti;	Dynamika hmotného bodu • hmotnost, hybnost, zákon zachování hmotnosti, hybnosti • síla, její znázornění, skládání sil • třecí síla • síla pružnosti • účinky síly • těžiště • Newtonovy zákony • inerciální a neinerciální vztažná soustava, setrvačné síly, odstředivá síla • mechanická práce • výkon, příkon, účinnost • mechanická energie a její změny • zákon zachování mechanické energie	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra) Souvislost všech přírodovědných disciplín (zákon zachování energie)
• fyzikálně interpretuje Newtonův gravitační zákon, uplatňuje jej při řešení příkladů; • řeší příklady na pohyby tělesa v homogenním poli Země – vrhy;	Gravitační pole • homogenní a centrální gravitační pole • charakteristika základních gravitačních veličin • tíhové pole a jeho veličiny • Newtonův gravitační zákon • pohyby těles v tíhovém a gravitačním poli	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
• vypočítá moment síly vzhledem k dané ose otáčení; • využívá momentové věty při řešení příkladů z praxe; • najde velikost a působíště výslednice sil působících na tuhé těleso v různých bodech;	Mechanika tuhého tělesa • tuhé těleso, těžiště • posuvné a otáčivé účinky síly • na těleso, moment síly, momentová věta • skládání a rozklad sil • rovnovážná poloha a stabilita těles	
• určí, jak vznikne v kapalině tlak; • užívá Pascalův zákon v úlohách; • vypočítá hydrostatický tlak; • užívá při řešení úloh Archimédův zákon a rovnici kontinuity; • vysvětlí vznik atmosférického tlaku;	Mechanika kapalin a plynů • základní vlastnosti tekutin, ideální plyn a kapalina • tlak, tlaková síla, Pascalův zákon, hydrostatický tlak • vztlková síla, Archimédův zákon • ustálené proudění ideální kapaliny • atmosférický tlak	<i>Přesahy:</i> Zeměpis Biologie
• vysvětlí stejné a rozdílné vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných; • uvede složky vnitřní energie tělesa a chápe způsoby její změny;	Základní poznatky molekulové fyziky a termiky • základní kinetická teorie stavby látek • fyzikálněchemické veličiny a jejich jednotky	<i>Přesahy:</i> Chemie (změny skupenství) Biologie (geologie, mineralogie)

• objasní fyzikální obsah kalorimetrické rovnice, sestaví a vyřeší ji, interpretuje výsledek; • fyzikálně vysvětlí obsah prvního termodynamického zákona;	• modely struktur látek jednotlivých skupenství • termodynamická soustava • termodynamická teplota • vnitřní energie a její změny • různé způsoby přenosu vnitřní energie • teplo, měrná tepelná kapacita • první termodynamický zákon • skupenství látek • změny skupenství	
--	--	--

2. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	• užívá stavovou rovnici; • vypočítá práci vykonanou plynem; • vysvětlí pojem tepelného motoru; • aplikuje druhý termodynamický zákon na děje v plynech; • rozliší krystalické a amorfnní látky; • fyzikálně objasní pojem deformace pevného tělesa, řeší příklady na Hookův zákon; • vysvětlí kvalitativně podstatu délkové a objemové roztažnosti pevných těles; • vyřeší jednoduché příklady na délkovou a objemovou roztažnost; • vysvětlí vznik povrchového napětí a zakřivený povrch na rozhraní kapaliny a pevné látky a v kapiláře; • použije kapilární tlak při vysvětlení jevu kapilární elevace a deprese;	Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin • stavová rovnice ideálního plynu • děje v plynech • práce plynu, druhý termodynamický zákon • krystalické látky • deformace pevného tělesa • normálové napětí, Hookův zákon • teplotní roztažnost pevných látek a kapalin • vlastnosti povrchové vrstvy kapaliny, povrchové napětí, kapilární jevy	
	• definuje elektrický náboj, aplikuje Coulombův zákon; • vypočítá intenzitu elektrického pole v daném bodě; • popíše elektrické pole siločárovým modelem; • chápe pojem elektrického potenciálu, elektrického napětí a proudu; • vysvětlí jev elektrostatické polarizace a indukce;	Elektřina • elektrický náboj a jeho vlastnosti • Coulombův zákon • intenzita, napětí, potenciál elektrického pole • kapacita vodiče, kondenzátor • elektrický proud • zdroj elektrického napětí • vedení elektrického proudu v kovech	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

• vypočítá kapacitu kondenzátoru a soustavy kondenzátorů; • používá Ohmův zákon pro část obvodu a pro uzavřený obvod; • vypočítá výsledný odpor při spojování rezistorů; • vypočítá práci a výkon elektrického proudu; • vysvětlí podstatu polovodičů a činnost diody • vysvětlí podstatu elektrolýzy; • vysvětlí podstatu výbojů v plynech;	• Ohmův zákon pro část elektrického obvodu i pro uzavřený obvod • elektrický odpor • práce, výkon, příkon, účinnost • elektrická energie • polovodič, polovodičová dioda a její voltampérová charakteristika • vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	
• popíše magnetické pole vodičů s proudem; • určí magnetickou sílu působící na vodič s proudem; • vypočítá magnetickou indukci pole přímého vodiče s proudem; • vysvětlí vznik síly a její působení mezi vodiči s proudem a na částici s nábojem pohybující se v magnetickém poli;	Magnetické pole • magnetické pole permanentních magnetů a vodičů s proudem • magnetická indukce • částice s nábojem v magnetickém poli • látky v magnetickém poli	
• pracuje s rovnicí kmitavého pohybu; • popíše přeměny energie v oscilátoru;	Mechanické kmitání • mechanický oscilátor, kmitavý pohyb, perioda, frekvence • kinematika a dynamika harmonického kmitavého pohybu • přeměny energie v mechanickém oscilátoru • druhy kmitání, rezonance	
• vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění v pružném prostředí a rozliší jeho druhy; • aplikuje Huygensův princip při odrazu mechanického vlnění; • objasní pojem interference; • pracuje s rovnicí postupného vlnění; • charakterizuje zvuk jako mechanické vlnění; • přiřadí vnímané vlastnosti zvuku jeho fyzikální vlastnostem; • pracuje s akustickými senzory při laboratorních cvičení a aplikuje své znalosti z akustiky;	Mechanické vlnění • postupné a stojaté mechanické vlnění • jeho vznik, šíření, interference, odraz • Huygensův princip • zvuk jako mechanické vlnění • zdroje zvuku • hlasitost • intenzita	<i>Přesahy</i> Biologie Hudební výchova Hv – ladička, podstata zvuku a jeho šíření, tóny, hudební nástroje, barva a výška tónu, ozvěna, reprodukce hudby
• popíše elektromagnetické jevy; • vypočítá na základě Faradayova zákona elektromagnetické indukce indukované napětí; • určí na základě Lenzova zákona směr proudu v uzavřeném vodiči;	Elektromagnetické jevy • magnetický indukční tok, elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí • Faradayův a Lenzův zákon • vlastní indukce, indukčnost cívky	EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a české republiky

• vyjádří okamžitou hodnotu a fázový rozdíl střídavého napětí a proudu v jednoduchém obvodu; • vypočítá rezistanci, induktanci, kapacitanci a impedanci sériového RLC obvodu; • vypočítá činný výkon střídavého proudu; • popíše konstrukci základních strojů v energetice (alternátor, dynamo, asynchronní motor, transformátor) a princip jejich činnosti.	• harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence, Thomsonův vztah • výkon střídavého proudu • generátor střídavého proudu • elektromotor • transformátor	
---	--	--

3. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	• vysvětlí kmitání elektromagnetického oscilátoru; • popíše základní vlastnosti elektromagnetického vlnění (odraz, interference, polarizace); • vysvětlí základní jevy při šíření elektromagnetického vlnění;	Elektromagnetické kmitání a vlnění • oscilační obvod • elektromagnetická vlna • polarizace, interference, odraz a ohyb elektromagnetického vlnění	
	• chápe světlo jako elektromagnetické vlnění; • vyjmenuje zdroje světla, odliší druhy prostředí; • vysvětlí odraz světla, používá zákon odrazu v příkladech; • vysvětlí lom světla, používá zákon lomu v příkladech; • používá principy paprskové optiky ke konstrukci obrazu vzniklého zobrazením zrcadly a čočkami; • řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice a rovnice pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čoček; • charakterizuje jednotlivé druhy elektromagnetického záření, jejich zdroje a vlastnosti;	Optika • šíření světla v různých prostředích • rychlost světla • zákony odrazu a lomu světla, index lomu • rozklad světla hranolem • optické spektrum • interference • zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle • zobrazení lomem na tenkých čočkách • zobrazovací rovnice • zorný úhel • oko jako optický systém • lupa • spektrum elektromagnetického záření	<i>Přesahy:</i> Biologie
	• předvídá důsledky principu relativity a principu stálé rychlosti světla;	Speciální teorie relativity • základní principy speciální teorie relativity • relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek • klidová hmotnost tělesa • vztah mezi hmotností a energií	

• vysvětlí zjednodušeně podstatu Planckovy kvantové hypotézy; • vysvětlí vnější fotoelektrický jev; • popíše složení atomu; • používá správně pojmy: nukleonové, protonové a neutronové číslo a stanoví je pro konkrétní atom; • vysvětlí na příkladech pojmy: jaderná fúze, jaderné štěpení; • vysvětlí funkci jaderného reaktoru; • vysvětlí podstatu a základní vlastnosti různých druhů jaderného záření; • objasní fyzikální význam zákona radioaktivní přeměny;	Fyzika mikrosvěta • základní poznatky kvantové fyziky • foton, energie fotonu • duální povaha záření a mikročástic • stavba atomu • kvantování energie elektronů v atomu • spontánní a stimulovaná emise, laser • jaderná energie, syntéza a štěpení jader atomů • řetězová reakce, jaderný reaktor • přirozená a umělá radioaktivita • rozpadový zákon, radionuklidy a jejich využití v praxi	<i>Přesahy:</i> Chemie
• využívá poznané fyzikální zákony k pochopení stavby a vývoje vesmíru.	Astrofyzika • základní stavba vesmíru, jeho vývoj	

5.9 Chemie

5.9.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Chemie je včleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jeho obsah vychází z RVP G, do předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (práce s laboratorní technikou).

Vyučování Chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Žáci jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Žáci si osvojují dovednosti s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi v odborné učebně – chemické laboratoři. Seznamují se s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

- Environmentální výchova

5.9.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Chemie je povinným předmětem v prvních třech ročnících studia. Výuka je dotována v prvním ročníku 3 hodinami, ve druhém ročníku 2 hodinami (do druhého ročníku je integrována část vzdělávacího obsahu Člověk a svět práce, Práce s laboratorní technikou), ve třetím ročníku 3 hodinami týdně. Součástí předmětu Chemie jsou praktická laboratorní cvičení v odborných laboratořích a učebnách.

Hodiny chemie probíhají ve specializované učebně, vybavené PC, projektorem a DVD. Samozřejmostí je možnost využití internetu a rozhraní WiFi ve škole. Při domácí přípravě mají žáci možnost využít přístup FTP na školní disky. Vybrané hodiny probíhají v učebně s interaktivní tabulí Aktive board. Praktická cvičení z chemie provádějí studenti v odborné laboratoři.

Na předmět Chemie navazují [semináře](#).

5.9.3 Pravidelné akce předmětu Chemie

- Praktická cvičení z chemie
- Chemická olympiáda
- Žákovská vědecká konference
- Exkurze (gumárenský průmysl, pivovary, keramické závody a jiné)
- Návštěva odborných pracovišť AV ČR
- Účast na akcích pořádaných Přírodovědeckou fakultou UK, VŠCHT
- Týden vědy
- Předmaturitní soustředění

5.9.4 Výchové vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák si uvědomí význam získaných znalostí a dovedností z oblasti chemie, dokáže si organizovat a plánovat přípravu na vyučování, používá správně chemické termíny a základní pojmy, systematizuje znalosti všech přírodovědných předmětů, používá poznatky z chemie v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák jasně formuluje a analyzuje problém, je schopen zadaný problém samostatně řešit, případně řeší analogické úlohy, obhájí své řešení problému a zvolený postup, rozumí

různým typům chemických zápisů – vzorec, rovnice, el. konfigurace atd., při neúspěchu hledá a stanovuje jiná řešení, nevyhýbá se aktivní spolupráci.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje myšlenky logicky, výstižně a v souvislosti se správnou chemickou terminologií, vyjadřuje se kultivovaně, formou písemnou i ústní, dokáže správně používat periodickou tabulku prvků, příp. chemické tabulky, je schopen zpracovat referát či seminární práci z oblasti chemie, používá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

V laboratorním cvičení pracuje žák ve skupině a je ochoten se podílet na společném vyřešení problému, účinně argumentuje, obhájí svoje názory, je schopen přijmout i názor jiný, posiluje svoji sebedůvěru při správném vyřešení daného chemického problému, diskutuje a efektivně spolupracuje při řešení stechiometrických výpočtů a sestavování chemických rovnic.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory jiných, uvědomuje si svoji zodpovědnost, je schopen objektivně a fundovaně hodnotit ekologické problémy společnosti spojené s chemickou výrobou, je poučen o zásadách zdravé výživy, dovede vysvětlit zvyšující se požadavky na zlepšování životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu a rozpoznávání a využívání příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne základní první pomoc; • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů; • dokáže správně zpracovat protokol; • sestaví jednoduchou aparaturu pro destilaci, filtraci, usazování a krystalizaci, vysvětlí a popíše jejich princip; • uvede příklady chemického děje; • vysvětlí chování při haváriích s únikem nebezpečných látek; • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě;	Úvod do studia chemie • bezpečnost práce, chemické sklo, pomůcky, základy první pomoci • pozorování, pokus, měření, chemická změna • nebezpečné látky a přípravky, varovné značky a věty, jejich význam • mimořádné chemické události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek • vývoj a historie chemie, alchymie, moderní chemické obory • významní chemici • klasifikace a struktura látek • prvky a sloučeniny, názvy a symboly prvků, vzorce a názvy sloučenin • základy anorganického názvosloví, oxidační čísla • hmotnost atomů a molekul, látkové množství	

	• základní zákony zachování v chemii	
• uvede složení atomu včetně elementárních částic – elektron, neutron, proton; • popíše stavbu elektronového obalu pomocí elektronové konfigurace prvků;	Složení a struktura atomu • složení a struktura atomu, jádro atomu, protonové, nukleonové číslo, nuklidy, izotopy • radioaktivita • elektronový obal atomu, kvantová čísla, orbital, typy orbitalů, pravidla zaplňování orbitalů. • zápis elektronové konfigurace, excitace elektronů	<i>Přesahy:</i> Fyzika
• předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků;	Periodická soustava prvků • periodická tabulka prvků, periodický zákon, uspořádání v periodické soustavě, valenční elektrony • typické vlastnosti prvků na základě postavení v periodické soustavě • klasifikace prvků	
• určí oxidační čísla atomů prvků ve sloučeninách, zapíše jejich vzorce z názvů a naopak;	Názvosloví anorganických sloučenin • názvosloví binárních sloučenin • bezkyslíkaté kyseliny • kyslíkaté kyseliny • soli, hydrogensoli, hydráty solí • názvosloví koordinačních sloučenin	
• objasní vznik chemické vazby; • využívá znalosti chemických vazeb k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích;	Chemická vazba • základní rozdělení chemických vazeb • vaznost, vznik a zánik chemické vazby • stavba a tvar molekul • elektronegativita • polarita chemické vazby • kovalentní vazby, slabé vazebné interakce, vazba kovová	<i>Přesahy:</i> Fyzika
• rozliší různé typy chemických reakcí; • vysvětlí princip acidobazických a redoxních dějů; • vyčíslí chemickou rovnici; • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů; • předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek;	Chemické reakce a chemické rovnice • klasifikace chemických reakcí, jejich průběh • základní principy vzniku solí • disociace, iontový zápis chemické reakce • acidobazické reakce, pH, indikátory, hydrolýza solí, teorie kyselin a zásad, kyselé, zásadité, neutrální a amfoterní látky, první pomoc při zasažení pokožky kyselinou či hydroxidem	

	• oxidačně redukční děj, Beketovova řada kovů, elektrochemie, její technické využití • základní postupy výpočtů z chemických vzorců a rovnic, vyčíslování rovnic, základní chemické veličiny	
• využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů; • chápe faktory ovlivňující průběh chemických reakcí;	Kvalitativní stránka chemických reakcí • základy reakční kinetiky, rychlost chemické reakce, teorie aktivovaného komplexu, faktory ovlivňující rychlost chemické reakce • základy termochemie, termochemické zákony, reakční teplo • základy chemických rovnováh, faktory ovlivňující rovnováhu chemické reakce, katalyzátory	Přesahy: Biologie
• uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění; • popíše vlastnosti vody a její význam, navrhne možné způsoby efektivního hospodaření s vodou;	Vodík, kyslík, voda • vlastnosti vodíku, kyslíku a jejich sloučenin • voda, struktura a její vlastnosti, význam vody pro život a výrobu • ochrana a druhy vod, voda jako rozpouštědlo	Přesahy: Biologie
• provádí chemické výpočty a uplatňuje je při přípravě konkrétních roztoků v laboratorních cvičeních;	Roztoky • druhy roztoků a jejich složení • vyjadřování složení roztoků, koncentrace roztoků	

2. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce p – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí.	p – prvky • vlastnosti p – prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí • klasifikace p prvků • vzácné plyny • halogeny • chalkogeny • prvky skupiny dusíku • prvky skupiny uhlíku • prvky skupiny boru
		Přesahy: Biologie

• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce s – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí;	s – prvky • vlastnosti s – prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí • klasifikace s – prvků • alkalické kovy • kovy alkalických zemin	
• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce d, f – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí; • vyjmenuje některá užití radionuklidů v praxi; • uvede důvody nebezpečí radioaktivního záření a některé způsoby ochrany před tímto zářením;	d, f – prvky • vlastnosti vybraných d, f prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí • klasifikace d, f – prvků • postavení v periodické soustavě, obecná charakteristika • jaderná energetika, zneužití jaderných zbraní, ochrana proti jadernému záření	<i>Přesahy:</i> Fyzika
• zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin; • porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby a chápe jejich význam pro organické molekuly;	Základy organické chemie • úvod do organické chemie, její historie, význam • vlastnosti atomu uhlíku • typy vzorců a organických chemických reakcí • izomerie • klasifikace organických sloučenin • základní principy organického názvosloví	
• charakterizuje jednotlivé typy uhlovodíků, uvede zástupce, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí; • aplikuje pravidla systematického organického názvosloví při popisu uhlovodíků, uvede jejich používané triviální názvy.	Uhlovodíky • alkany, cykloalkany, konformace • alkeny, alkadieny, Markovnikovovo pravidlo, polymerace • alkyny • aromatické uhlovodíky, aromatický charakter, delokalizace elektronů • surovinové zdroje organických sloučenin, ropa, zemní plyn, uhlí, frakční destilace, frakce • vliv na životní prostředí	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky

• charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede zástupce, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí; • aplikuje pravidla systematického organického názvosloví při popisu derivátů, uvede jejich používané triviální názvy; • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí;	Deriváty uhlovodíků • halogenderiváty • dusíkaté deriváty, aminosloučeniny, nitrosloučeniny • hydroxyderiváty, alkoholy, fenoly, étery • karbonylové sloučeniny, aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny • substituční a funkční deriváty karboxylových kyselin • heterocyklické sloučeniny	Přesahy: Biologie
• chápe nebezpečí zneužívání návykových látek; • rozdělí léčiva podle jejich účinku;	Další vybrané významné organické látky • léčiva • alkaloidy • izoprenoidy	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí
• objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce; • zhodnotí funkci látek a jejich význam pro organismy; • rozliší vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích; • popíše základní metabolické procesy;	Biochemie • bílkoviny • lipidy • sacharidy • nukleové kyseliny • enzymy • vitamíny • hormony • struktura, základní funkce těchto látek • vybrané metabolické procesy v živém organismu	Přesahy: Biologie EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí

5.10 Biologie

5.10.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Povinný předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP G. Zahrnuje i část obsahu oboru Geologie z RVP G.

Do předmětu Biologie je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Výuka biologie vychází z obecné nutnosti odkrývání zákonitostí, jimiž se přírodní procesy řídí. Chceme proto podpořit přirozenou lidskou zvědavost a touhu poznat to, co se v přírodě a kolem nás děje, aby žák pochopil objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí a souvislostí. Obsahem studia předmětu biologie je studium neživé přírody – mineralogie a geologie, studium rostlin – botanika, studium živočichů – zoologie, anatomie a fyziologie člověka.

V hodinách biologie využíváme moderní výpočetní techniku, výuka probíhá také formou prezentací nebo uvádění filmů. Výklad doplňujeme i ukázkami přírodnin. Naši žáci dostávají prostor k prezentaci vlastního tvořivého přístupu k předmětu: vytvářejí vlastní krátké biologické zprávy, reflektují novinky uváděné v médiích a odborných časopisech.

Žákům, pro něž je biologie koníčkem a v budoucnu povoláním, připravujeme takové podmínky, aby se mohli ve svém oboru zlepšovat, konzultovat problematiku s vyučujícím a úspěšně vykonat přijímací zkoušky na vysoké školy. V maturitním ročníku mají žáci možnost vybrat si semináře dle aktuální nabídky vypsané pro studijní rok.

V rámci hodin biologie využíváme různé vyučovací metody: skupinová práce a její prezentace, výklad spojený s diskuzí, prezentace v PPT a hodiny doplňujeme promítáním videodokumentů a návštěvami vzdělávacích akcí (např. přednášky na Akademii věd)

Žáci se zapojili do projektu šetrného vztahu k životnímu prostředí a soutěžíme o titul EKOškola.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

- Environmentální výchova

5.10.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Biologie je povinný předmět v prvních třech ročnících studia, je dotován v prvním ročníku studia 3 hodinami týdně (jedna hodina je věnována praktickému cvičení), ve druhém ročníku jsou 2 hodiny týdně, ve třetím ročníku 3 hodiny týdně (jedna hodina je věnována praktickým laboratorním cvičením).

Hodiny Biologie probíhají ve specializované učebně, vybavené PC, projektorem, čtecí kamerou a DVD. Samozřejmostí je možnost využití internetu a rozhraní Wi – Fi ve škole.

Při domácí přípravě mají žáci možnost využít přístup FTP na školní disky. Vybrané hodiny probíhají v učebně s interaktivní tabulí Aktive board..

Na povinný předmět Biologie navazují volitelné [semináře](#).

5.10.3 Pravidelné akce předmětu Biologie

- Biologická olympiáda
- Geologická exkurze (Prokopské údolí, Barrandova skála, ...)
- Botanická exkurze (Botanická zahrada Na Slupi, Trója)
- Zoologická exkurze (Zoo Praha)
- Antropologická exkurze (Hrdličkovo muzeum)
- Příležitostné výstavy (Národní muzeum, Chlupáčovo muzeum)
- Ekologická vícedenní exkurze
- Týden vědy, Týden mozku

- Pravidelné kurzy první pomoci pro všechny první ročníky
- Předmaturitní soustředění

5.10.4 Výchovní a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák si uvědomí význam získaných znalostí a dovedností z oblasti biologie, dokáže si organizovat a plánovat přípravu na vyučování, používá správně biologické termíny a základní pojmy, systematizuje znalosti všech přírodovědných předmětů, používá poznatky z biologie v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák jasné formuluje a rozpozná problémové situace, je schopen zadaný úkol samostatně řešit, obhájit své řešení a zvolený postup. Při neúspěchu hledá jiná řešení.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje myšlenky logicky, výstižně a v souvislosti se správnou biologickou terminologií, vyjadřuje se kultivovaně, formou písemnou i ústní. Je schopen zpracovat referát či seminární práci z oblasti biologie a využívá při tom moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

V laboratorním cvičení pracují žáci ve dvojicích a jsou schopni se podílet na společném vyřešení problému. V hodinách biologie dovedou účinně argumentovat, obhajovat svoje názory a jsou schopni přijmout i názor jiný.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory jiných, uvědomuje si svoji zodpovědnost, je schopen objektivně a fundovaně hodnotit environmentální problémy současné společnosti. Je poučen o zásadách zdravé výživy a zdravého životního stylu.

Kompetence k podnikavosti

Žák je veden k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu, který může v budoucnosti využít ve svém občanském a profesním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• používá základní cytologické pojmy a orientuje se v nich; • chápe základní cytologické zákonitosti;	• Obecná biologie, historie biologie • Obecné vlastnosti živých soustav, metabolismus, cytologie – stavba buňky prokaryotní a eukaryotní, dělení buněk – mitóza, meióza • Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	<i>Přesahy:</i> Chemie
• popíše viry a nemoci jimi způsobené;	• Nebuněční – viry – typy, stavba, význam pro člověka, choroby • Virová infekce – životní cyklus viru	Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
• popíše bakterie a nemoci, které způsobují;	• Prokaryota – sinice a bakterie, způsob metabolismu, koloběh látek v přírodě, bakteriální choroby a jejich léčba	Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

• chápe revoluční význam eukaryot; • zařadí eukaryota do systému; • charakterizuje pletiva a jejich funkci;	• Eukaryota rostlinná buňka – specifika • Vznik a rozdělení pletiv, jejich funkce	
• popisuje stavbu těl rostlin; • rozlišuje rostlinné orgány, popisuje je a určí jejich význam;	• Organologie: kořen, stonek, list – stavba, typy, využití, přeměny	
• používá základní fyziologické pojmy; • chápe nutnost látkové přeměny; • uvědomuje si význam vody v rostlinném těle; • porozumí principu fotosyntézy a dýchání rostlin; • orientuje se v minerální výživě rostlin; • formuluje a zdůvodňuje význam regulátorů růstu; • orientuje se v pohybech rostlin;	• Fyziologie rostlin – minerální výživa, vodní režim, látkový a energetický metabolismus (dýchání a fotosyntéza), pohyby, růst a vývoj, vliv fytohormonů, rozmnožování – pohlavní a nepohlavní	<i>Přesahy:</i> Chemie
• ovládá strukturu botanického systému; • rozpozná výtrusné rostliny a vysvětlí jejich význam;	• Systém a evoluce rostlin: řasy, typy stélek, přehled • Přehled: mechorosty, kaprad'orosty	
• ovládá strukturu botanického systému; • rozpozná semenné rostliny a vysvětlí jejich význam;	• Semenné rostliny: nahosemenné a krytosemenné, rozmnožování (šišťice, stavba květů, plod, semeno) • Hospodářsky významné čeledi a jejich zástupci	
• poznává jedlé a jedovaté houby; • vysvětlí význam hub; • orientuje se v houbách používaných v biotechnologii;	• Živočišné houby a lišejníky • Stavba buněk hub, klasifikace, význam pro člověka, rozmnožování, patogenní druhy hub	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí
• vysvětlí důležitost ekologické problematiky; • uvědomuje si důležitost ekologického pohledu na svět; • prezentuje vlastní návrhy řešení ekologických problémů; • ovládá základní ekologické pojmy;	• Ekologie, vztah: houba, rostlina, prostředí • Základní ekologické pojmy • Ochrana rostlin	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí * Člověk a životní prostředí
• vysvětlí vznik planety Země, zařadí zemi do planetární soustavy; • objasní způsob vzniku života na Zemi; • popisuje Zemi jako geologické těleso; • porovná složení a strukturu jednotlivých sfér; • prezentuje vědecký názor	• Vznik Země a její sféry • Vznik a vývoj života na Zemi – geologické éry, fylogeneze organismů	

na vznik světa;		
-----------------	--	--

2. ročník		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
- chápe evoluční souvislosti zoologického systému; - určí znaky živočichů, chápe a prezentuje základní vlastnosti živých organismů;	- Úvod do systému a evoluce živočichů - Obecná charakteristika stavby a základních životních funkcí živočichů	
- rozliší hierarchii stavby živých organismů; - nakreslí a popíše tkáň živočichů;	Živočišná buňka, tkáň	
- orientuje se v hierarchii zoologického systému; - pozná prvky a zařadí je do systému; - vysvětlí jejich význam i jejich využití;	Přehled základních skupin – jednobuněční, prvoci	
- chápe význam mnohobuněčných; - formuluje a prezentuje základní životní strategie vícebuněčných;	Mnohobuněční – znaky, rozmnožování, vývoj	
- uvědomuje si význam skupiny Diblastica, popíše stavbu jejich těla a vysvětlí jejich význam; - pozná nejznámější živočichy;	Diblastica: houby, žahavci	
- popíše stavbu těla skupiny Triblastica; - rozezná typ tělní organizace; - odvodí vliv parazitismu na tělní stavbu; - určí zástupce skupiny; - definuje jejich biotop;	Triblastica: Schizocoela, Pseudocoela	
- odliší jednotlivé taxony a jejich životní strategie; - pozná nejznámější živočichy;	Prvoústá Coelomata: měkkýši, kroužkovci, členovci	
- odliší jednotlivé třídy; - pozná nejznámější zástupce skupiny;	- Druhoústá Coelomata: ostnokožci, strunatci - Hospodářsky významné druhy	
- určí základní etologické principy chování živočichů a zdůvodní, proč se živočichové takto chovají; - vysvětlí, jak předejít útokům zvířat na svoji osobu;	Chování živočichů, etologie	
žák zdůvodní provázanost ekologických vazeb.	- Živočichové a prostředí - Základní ekologické pojmy - Ochrana živočichů	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• chápe fylogenezi člověka; • chápe rovnost ras lidí; • porozumí stavbě lidského těla z buněk a tkání;	• Úvod do biologie člověka, původ a vývoj člověka, lidské rasy • Přehled tkání lidského těla	
• popíše základní jednotky kostry a svalů člověka; • určí kosti a svaly; • vysvětlí význam rehabilitace;	• Orgánové soustavy člověka, soustava opěrná a pohybová – kostra člověka, svaly, stavba a funkce, nemoci	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• vysvětlí význam tělních tekutin a význam imunity; • určuje součásti tělních tekutin;	• Tělní tekutiny (krev, míza, tkáňový mok; homeostáza, krevní skupiny, srážlivost) + imunita, soustava oběhová – stavba a funkce srdce, krevní oběh malý a velký, řízení; mízní oběh a jeho složky; onemocnění oběhové soustavy	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• vysvětlí funkci dýchací soustavy, princip výměny dýchacích plynů;	• Soustava dýchací – horní a dolní cesty, plíce, plicní ventilace a její řízení, onemocnění plic, prevence chorob	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• chápe princip termoregulace a vylučování;	• Soustava vylučovací – nefron, stavba VS, tvorba moči a její řízení • Stavba kůže, termoregulace, onemocnění kůže, rizika UV záření	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• dokáže popsat anatomicko – morfologickou strukturu a funkci trávicí soustavy; • vysvětlí zásady správné výživy;	• Soustava trávicí – stavba a funkce jednotlivých orgánů, význam jater, průběh trávení a jeho význam pro organismus • Metabolismus – sacharidy, lipidy, bílkoviny • Vitamíny, zásady správné výživy, onemocnění trávicí soustavy	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví Chemie
• popíše základní strukturu a funkci nervové soustavy, souvislost s ostatními orgánovými soustavami, s myšlením, pamětí, spánkem apod.;	• Soustava nervová – neuron a jeho funkce, reflexní oblouk, reflexy, stavba a funkce CNS a periferních nervů (parasimpatikus, sympatikus, somatické nervy), vyšší funkce NS, onemocnění nervové soustavy	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• vysvětlí funkci látkového a nervového řízení;	• Endokrinní žlázy a jejich hormony, regulace jejich vylučování, typy hormonů • Nervová a hormonální integrace	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví
• chápe způsob fungování smyslů a jejich význam;	• Smyslové orgány – mechanoreceptory, chemoreceptory, fotoreceptory, proprioreceptory, nocireceptory, termoreceptory, jejich stavba	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví

	a funkce, nemoci těchto orgánů	
• chápe postavení lidské sexuality v životě; • uvědomuje si míru spolehlivosti antikoncepčních metod a princip jejich používání;	• Pohlavní soustava – mužské a ženské pohlavní ústrojí, jejich stavba a funkce, oplodnění, ontogeneze, asistovaná reprodukce – bioetické problémy, antikoncepce, pohlavní choroby a jejich prevence	<i>Přesahy:</i> Výchova ke zdraví Základy společenských věd
• pochopí mendelovskou genetiku; • vysvětlí využití genetiky v praxi.	• Základy genetiky a její význam, základní pojmy, Mendelovy zákony, dědičnost pohlavně ovlivněná a vázaná na pohlaví, geneticky podmíněné choroby	

5.11 Zeměpis

5.11.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP G s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) a část obsahu oboru Geologie z RVP G. Obsahem studia předmětu je obecná geografie, politický zeměpis a regionální geografie ČR a světa i globální problémy. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, geologie, dějepis, základy společenských věd, tělesná výchova).

Od ostatních předmětů se zeměpis liší tím, že poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním i socioekonomickým jevům a jejich zákonitostem na planetární i regionální úrovni. Svou podstatou pomáhá žákům vytvořit si komplexní obraz světa. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou umožňuje žákům chápat, jak přírodní podmínky ovlivňují život lidí, poznávat závislost člověka na přírodních zdrojích a odhalovat souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Učí je zkoumat změny probíhající v krajině, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své znalosti a dovednosti ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Zeměpis podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Praktické dovednosti jako čtení map, orientace v terénu, vyhledávání, zpracování, třídění a hodnocení informací z různých zdrojů, práce s grafy a diagramy nebo práce se statistickými daty přesahují svým významem vzdělávací obor Zeměpis. Žáci získají znalosti a dovednosti, které jim umožní dobře se orientovat v aktuálních přírodních a společenských problémech. Velká pestrost a šíře záběru motivují žáky k celoživotnímu zájmu o dění ve světě.

Předmět integruje tematické okruhy průřezových témat:

- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova.

5.11.2 Časové a organizační vymezení

Časová dotace povinného vyučovacího předmětu Zeměpis je 2 hodiny týdně v prvním až třetím ročníku. Na třetí povinný ročník navazují ve čtvrtém ročníku volitelné [semináře](#).

K realizaci výchovných a vzdělávacích strategií je na škole k dispozici odborná učebna vybavená počítačem s napojením na internet, dataprojektorem, ozvučením učebny, DVD přehrávačem a vizualizérem, tj. kamerou transformující obraz z tištěného média. Ve školní knihovně jsou k dispozici odborné časopisy a publikace. Dále je možné využívat sbírku map a atlasů.

Část výuky se realizuje mimo školu. Jde o terénní cvičení, exkurze, výukové programy. Žáci se také účastní, často velice úspěšně, různých soutěží.

5.11.3 Pravidelné akce předmětu Zeměpis

- Zeměpisné exkurze
- Pražský globus
- Zeměpisná olympiáda
- Projektové dny

5.11.4 Výchovní a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel používá výklad v hromadném frontálním vyučování. Ten doprovází metodami názorně demonstračními s využitím audiovizuálních prostředků. Zadává referáty nebo rozsáhlejší geografické práce. K jejich zpracování žák využívá různých informačních zdrojů. Získaná data pak žák zpracovává, třídí a kriticky hodnotí. Při jejich prezentaci používá audiovizuálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů

Charakter předmětu umožňuje učiteli zadávat komplexní problémové úkoly, a to i takové, ve kterých je třeba nalézat originální způsoby řešení. Za tímto účelem jsou zařazovány do výuky projekty realizované formou skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke správnému a účelnému použití odborné terminologie. Klade důraz na přesné a stručné vyjadřování. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, aby se žáci naučili věcně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Při skupinové práci se žáci učí týmové práci. Důležitou výchovně vzdělávací strategií je i rozvoj kázně a sebekázně žáka. Učitel vyhledává, podporuje a oceňuje talenty (zapojení do projektů, soutěží - Zeměpisná olympiáda, Pražský glóbus aj.).

Kompetence občanské

Učitel vede žáky tak, aby odhalovali souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí jak v místních, tak i v globálních ekosystémech. Učí je uvědoměle využívat znalosti a dovednosti ve prospěch životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Žáci poznávají potřebu nést odpovědnost za důsledky lidské činnosti.

Při hodinách jsou využívány geografické jevy vyskytující se v okolí žáků a při diskusích k nim učitel vede žáky k zaujímání stanovisek a jejich obhajobě. Volí témata tak, aby vzbudil pocit osobní angažovanosti.

Učitel používá geografické poznatky a dovednosti k tomu, aby žáci porozuměli politickému a ekonomickému dění ve světě i v obci a mohli se zapojit do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru. Poznáváním odlišných kultur vede žáky k toleranci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje studentům uplatnit tvořivost a vlastní iniciativu prostřednictvím projektů a jejich prezentací v průběhu projektových dnů.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• vymezí objekt studia geografie; • rozliší jednotlivé geografické disciplíny; • zhodnotí význam geografie pro společnost;	Úvod do geografie	

• rozliší hlavní kategorie vesmírných těles; • porovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy; • porozumí souvislosti mezi otáčením Země kolem zemské osy a měřením času; • pochopí důsledky oběhu Země kolem Slunce a sklonu zemské osy vůči rovině oběhu; • porozumí důvodům vzniku přílivu a odlivu;	Země jako vesmírné těleso • vesmír, galaxie, planetární systémy, Sluneční soustava • planeta Země - tvar a rozměry, zatmění Slunce a Měsíce • pohyby Země a jejich důsledky pro život lidí a organismů: střídání ročních období, střídání dne a noci, místní a světový čas, časová pásma, datová mez, kalendář, slapové jevy	<i>Přesahy:</i> Fyzika
• používá vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; • čte geografické mapy s použitím znalostí metod zobrazování polohopisu, výškopisu a popisu; • používá atlasy a jejich doplňkový aparát (legenda, měřítko, rejstřík atd.); • určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic; • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů; • kriticky hodnotí hodnověrnost zdroje dat; • vyčte z grafu požadované hodnoty, trendy a odhadne další vývoj; • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje; • konstruuje základní charakteristiky středu – průměr, modus a medián; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	Geografická kartografie a topografie, zdroje dat • glóbus, mapa, plán, geometrická podstata a měřítko map, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy • obsah map, generalizace, druhy map podle obsahu, znázornění polohopisu a výškopisu na mapách • tematické mapy, mentální a slepé mapy, kartogramy • statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii • současné mapování, geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS) • dálkový průzkum Země (DPZ) • praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	Během naplňování osnov využíváme tyto vyučovací metody: • výklad • řízený rozhovor • diskuse • práce s atlasy, textem, grafickými a statistickými materiály • slepá mapa • samostudium • referát • skládkankové učení "expertní" skupiny • brainstorming • metoda „víme-nevíme-chceme vědět“ <i>Přesahy:</i> Matematika, Informační a komunikační technologie
• orientuje se s pomocí map v krajině; • používá topografické mapy a buzolu při orientaci v terénu; • seznámí se s pravidly chování v krizových situacích (přežití v přírodě);	Praktická topografie • orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu • určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, postupy při pozorování, odhad vzdáleností a výšek	<i>Přesahy:</i> Tělesná výchova <i>Metody:</i> • část výuky probíhá v rámci sportovního kurzu

• na základě vlastního pozorování krajiny, odhadů vzdáleností a výšek vytváří plány a schémata; • hodnotí přírodní a společenské prvky krajiny; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	• vlastní pozorování a zobrazování krajiny, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce • plány, mentální mapy, sestavování grafů a tabulek	
• rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi;	Fyzickogeografická sféra • systém fyzickogeografické sféry na planetární úrovni, zonalita, azonální jevy	
• popíše jednotlivé sféry vnitřního složení Země; • na základě znalostí mechanismu deskové tektoniky lokalizuje a vysvětlí jevy na rozhraní litosférických desek; • uvědomí si omezenost metod předpovídání přírodních katastrof a seznámí se se způsoby chování při těchto katastrofách; • na příkladech porovná mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí; • podle členitosti krajiny odhadne její geologické stáří; • terminologicky správně popisuje tvary oceánského dna a pevniny;	Litosféra • stavba Země • geomorfologie - vnitřní a vnější činitelé působící na zemský povrch, pohyby litosférických desek a jejich důsledky, zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří, ostrovů • eroze, transport, sedimentace, geomorfologická činnost vody, ledovce, větru, změn teplot a živých organismů • chování v krizových situacích (zemětřesení, tsunami, sopečné výbuchy, laviny, sesuvy) • určení geologického stáří krajiny • vertikální členitost, absolutní a relativní výška, horizontální členitost	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Integrováno učivo ze vzdělávacího oboru Geologie
• popíše aktuální stav a vývoj negativních dopadů lidské činnosti na stav ovzduší; • používá meteorologickou terminologii; • odhaduje vývoj a umí vysvětlit jevy každodenního počasí; • objasní mechanismus vzniku větrů; • seznámí se s pravidly chování v krizových situacích vyvolaných atmosférickými jevy; • vysvětlí vliv jednotlivých činitelů na podnebí; • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů; • rozlišuje úroveň makroklima, mikroklima; • umí číst klimatodiagram;	Atmosféra • složení a vrstvy atmosféry • znečištění ovzduší, skleníkový efekt, ozónová díra, přízemní ozón, kyselé deště, teplotní inverze • počasí – meteorologická měření, synoptické mapy • cyklona, anticyklona, teplá, studená a okluzní fronta • celkový oběh vzduchu v atmosféře – stálé vzduchové masy a fronty, pasáty, monzuny • chování v krizových situacích (tajfuny, záplavy, tornáda) • podnebí, činitelé ovlivňující podnebí (vzdálenost od rovníku, vzdálenost od oceánu, nadmořská výška, mořské proudy, reliéf), podnebné pásy, oceánské a kontinentální podnebí, vysokohorské podnebí • sněžná čára, srážkový stín	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

• používá hydrologickou terminologii; • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině; • určí největší znečišťovatele vod; • na mapách lokalizuje oblasti s vysokou salinitou a hlavní oceánské proudy; • objasní mechanismus vzniku ledovců; • na základě typu podnebí odvodí a v grafu znázorní odtokové režimy řek; • rozliší přírodní a umělé vodní nádrže; • rozlišuje mezi podzemní prostou, pitnou a minerální vodou; • vysvětlí mechanismus vzniku artéských pramenů; • hodnotí vodstvo jako základ života a zdroje rozvoje společnosti;	Hydrosféra • rozložení a oběh vody na Zemi, význam a znečištění vody na Zemi • oceány a moře – vlastnosti mořské vody, vlny, mořské proudy, příliv a odliv • voda na pevnině - ledovce, toky, nádrže (jezera, přehrady, rybníky) • podpovrchová voda – půdní, podzemní, pitná, minerální, artéské prameny • chování v krizových situacích	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí
• vysvětlí základní pojmy; • rozliší půdní profily příslušných půdních typů; • určí možnosti pro zemědělské využití jednotlivých typů půd; • stanoví rizika ohrožení půd; • hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti;	Pedosféra • vznik půd – půdotvorné procesy a činitele, půdní druhy a typy • azonální a zonální půdy, rozšíření půd na Zemi • význam půd, vývoj ve využívání půdy	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Integrováno učivo ze vzdělávacího oboru Geologie
• rozliší hlavní biomy světa; • používá, rozlišuje a definuje termíny biom a biocenóza; • uvědomuje si vzájemnou závislost klimatu a biotické složky; • charakterizuje jednotlivé biomy;	Biosféra • vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, zonální rozšíření organismů na Zemi, geografická šířková pásma a výškové stupně organismů, vlivy lidské společnosti • biom (charakteristika, ekologické problémy) tropické deštné lesy (zmenšování rozlohy), savany, pouště (desertifikace), mediteránní vegetace (odlesnění), lesy mírného pásu (listnaté, smíšené, jehličnaté, tajga), stepi, tundry, polární oblasti, život v oceánu	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí <i>Přesahy:</i> Biologie
• používá, rozlišuje a definuje termíny ekosystém, přírodní a kulturní krajina; • zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • posoudí vliv člověka na krajinu;	Environmentální zeměpis • vývoj krajiny, typy krajiny, přírodní a kulturní krajina • stav jednotlivých složek životního prostředí, vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí

• rozlišuje plošné a bodové zdroje znečištění krajiny a přiřazuje k nim vhodné mechanismy čištění; • nachází vhodné prostředky snižování rizik zátěže na životní prostředí; • při rozhodování v situacích konfliktu mezi socioekonomickými zájmy a zájmy ochrany přírody aplikuje myšlenku trvale udržitelného rozvoje;	• environmentalistika • krajinná (geografická) ekologie, krajinný potenciál • výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí • teorie trvale udržitelného rozvoje	* Člověk a životní prostředí <i>Přesahy:</i> Biologie
• graficky znázorní vývoj počtu obyvatel, doplní historickými a ekonomickými souvislostmi, kvalifikovaně vysloví prognózu vývoje počtu obyvatel; • porovná demografické charakteristiky různých skupin obyvatelstva na Zemi; • z demografických ukazatelů určuje fázi demografické revoluce u různých skupin obyvatelstva Země; • lokalizuje na mapách vhodné oblasti pro vyšší koncentraci obyvatelstva; • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa; • objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; • uvede, jak náboženství ovlivňuje politické, demografické a populační chování svých vyznavačů; • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení; • rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení; • nalezne příčiny rozdílného vývoje sídelní sítě i vnitřní struktury sídel v různých částech světa;	Socioekonomická sféra Obyvatelstvo a sídla • demografie, početní růst, přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost, demografická revoluce a její fáze, podmíněnost populačního vývoje sociálními a ekonomickými faktory, populační politika • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace • věková, rasová, národnostní, náboženská struktura obyvatelstva, zaměstnanost • sídlo, sídelní struktura a její vývoj, urbanizace, suburbanizace • venkovská a městská sídla, jejich funkce, obec, město, velkoměsto, aglomerace, konurbace, megalopole, vnitřní struktura sídla	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd, Dějepis
• rozlišuje faktory ovlivňující vývoj světového hospodářství; • uvede proměny v odvětvové struktuře;	Hospodářství • světové hospodářství a jeho vývoj, aktuální trendy, lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních

• vysvětlí rozdíly ve struktuře hospodářství v různých částech světa; • určí lokalizační faktory pro jednotlivá průmyslová odvětví; • lokalizuje nejdůležitější surovinové oblasti světa; • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů; • posuzuje možnosti rozvoje cestovního ruchu v jednotlivých oblastech světa, lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu; • posoudí vliv zemědělství, průmyslu, těžby, dopravy a cestovního ruchu na životní prostředí; • zhodnotí stupeň hospodářského rozvoje v různých částech světa; • identifikuje základní kvalitativní a kvantitativní rozdíly mezi jádrem a periferií; • s pomocí map a dalších datových zdrojů určí nejdůležitější jádrové a periferní oblasti současnosti;	• zemědělství, vodní a lesní hospodářství a jejich závislost na přírodních podmínkách • průmysl, surovinové a energetické zdroje, obnovitelné zdroje, ekonomické klady i zápory využívání obnovitelných zdrojů • doprava a spoje • služby, cestovní ruch • mezinárodní obchod • hodnocení potenciálu území • jádrové a periferní oblasti světa	souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí
• definuje a umí použít pojmy: suverénní stát, závislé území, státní hranice, unitární a složený stát, národní a mnohonárodnostní stát; • rozlišuje státní zřízení a systémy; • pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy světa; • rozlišuje integrace hospodářské, vojenské a politické; • seznámí se s cíli a principy formování vybraných mezinárodních organizací; • uvědomí si vliv kolonialismu a neokolonialismu na současnou politickou a ekonomickou situaci; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty ve světě a analyzuje jejich příčiny;	Politický zeměpis • stát, státní hranice, závislé území, státní zřízení a systémy, národní a mnohonárodnostní státy • změny na politické mapě světa, mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace – vojenské, politické • kolonialismus, neokolonialismus, hlavní světová ohniska napětí, aktuální vojenské konflikty	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd, Dějepis
• na základě konkrétních příkladů demonstruje rostoucí vliv člověka na přírodu se všemi souvisejícími	Globální problémy • sociálněgeografické systémy, globalizace	VEGS Výchova k myšlení v evropských

průvodními jevy; • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni; • identifikuje základní znaky globalizace, na základě konkrétních příkladů ukazuje její důsledky; • diskutuje o vybraných globálních problémech.	• vývoj interakce příroda - společnost – prostorová koexistence, limity přírodního prostředí • globální problémy lidstva - přírodní, společenské, politické, hospodářské • geografické aspekty bohatství a chudoby • hospodářská klasifikace států, udržitelný rozvoj (život)	a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd, Biologie
---	--	--

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• zhodnotí polohu České republiky; • zopakuje si vývoj českého státu;	Česká republika • geografická poloha a rozloha, vývoj českého státu, změny hranic	<i>Přesahy:</i> Dějepis
• zhodnotí přírodní poměry a zdroje České republiky;	ČR - fyzickogeografická sféra na regionální úrovni • geologický vývoj, horopisné celky, podnebí, vodstvo, půdy, nerostné bohatství, biota	
• zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • posoudí vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a těžby na životní prostředí;	ČR - environmentální zeměpis na regionální úrovni • ochrana a tvorba krajiny, právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a ČR
• seznámí se se systémem ochrany životního prostředí v ČR;	• klasifikace chráněných území v ČR	
• sestaví na základě dostupných dat základní demografické charakteristiky obyvatel ČR; • analyzuje demografická data se zřetelem k časovému vývoji; • sleduje demografické chování obyvatelstva; • nachází příčiny mezi vybranými sociokulturními jevy; • prognózuje demografickou situaci v ČR v horizontu svého života i příštích generací; • objasní geografické rozložení národnostních menšin historickými a geopolitickými událostmi;	ČR - socioekonomická sféra na regionální úrovni Obyvatelstvo a sídla • počet, rozmístění, demografický vývoj, územní pohyb obyvatelstva (migrace), struktura obyvatelstva (věková, náboženská, národnostní, zaměstnanost) • sídla	MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Dějepis

• ze statistických údajů odvodí dopady mezinárodní migrace; • uvědomí si vliv historického vývoje na sídelní systém;		
• uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím;	Hospodářství • vývoj, tendence, transformační procesy • struktura hospodářství, rozvojová jádra a periferie	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Dějepis
• posoudí výhody a nevýhody členství v mezinárodních organizacích; • posoudí postavení České republiky v rámci Evropské unie;	ČR - politický zeměpis • hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě • zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • členství ČR v mezinárodních organizacích	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Dějepis, Základy společenských věd
• lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika; • vysvětlí příčiny rozdílného postavení jednotlivých regionů; • provede podrobnější geografickou charakteristiku vybraného regionu;	ČR - územní členění, modelové regiony • územněsprávní členění České republiky, specifika regionů • srovnávací údaje, modelové problémy • podrobnější geografická charakteristika vybraného regionu	MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů
• vymezí místní region; • zhodnotí přírodní, společenské, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a jiným regionům; • zjistí aktuální stav životního prostředí; • hodnotí jednotlivé typy antropogenních zásahů do krajiny; • navrhne řešení lokálních problémů; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	Místní region – Praha • komplexní geografie místního regionu, hodnocení přírodních, hospodářských, společenských a kulturních poměrů, vazby k vyšším územním celkům, lokální problémy, možnosti rozvoje, strategické a územní plánování, • vlastní pozorování a zobrazování krajiny, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce, sestavování grafů a tabulek, mentální mapy	EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a ČR
• lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná;	Makroregiony a regiony • vymezení jádra, periferie Asie, Afrika • horizontální a vertikální členitost, geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační

• provede podrobnější geografickou charakteristiku kontinentu a vybraných modelových regionů;	projevy, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota • demografický vývoj • věková, rasová, národnostní a náboženská struktura • zaměstnanost • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva • urbanizace • průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • lokální ekologické problémy • kulturní a politické prostředí	a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd, Dějepis
---	---	---

3. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	• na základě znalostí z obecné geografie charakterizuje polohu, horizontální a vertikální členitost, podnebí, vodstvo, půdy a biotu; • zhodnotí vybavenost regionu přírodními zdroji;	Evropa - fyzickogeografická sféra na regionální úrovni • horizontální a vertikální členitost, geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy, vnitřní a vnější činitele působící na zemský povrch, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota	
	• zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva; • objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; • rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení; • zjistí aktuální tendence ve vývoji osídlení;	Evropa - socioekonomická sféra na regionální úrovni Obyvatelstvo a sídla • demografický vývoj • věková, rasová, národnostní a náboženská struktura • zaměstnanost • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva • sídla, sídelní struktura a její vývoj, urbanizace	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Dějepis

• zhodnotí jednotlivá odvětví hospodářství; • vymezí místo Evropy v rámci světového hospodářství; • pomocí mapových a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti Evropy, vysvětlí příčiny jejich postavení;	Hospodářství • průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce	<i>Přesahy:</i> Dějepis
• posoudí míru znečištění jednotlivých složek přírodního prostředí; • na konkrétním příkladu zhodnotí ekologickou stabilitu krajiny a její geopolitický potenciál, přičemž syntetizuje poznatky fyzické a sociální geografie;	Evropa - environmentální zeměpis na regionální úrovni • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • stav jednotlivých složek životního prostředí • krajinný potenciál, lokální ekologické problémy	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí <i>Přesahy:</i> Biologie
• pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy; • rozlišuje integrace hospodářské, vojenské a politické; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty a analyzuje jejich příčiny;	Evropa - politický zeměpis • kulturní a politické prostředí • státní zřízení a systémy • změny na politické mapě Evropy • mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace – vojenské, politické, formování evropské integrace • aktuální vojenské konflikty	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Žijeme v Evropě MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis
• zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje regionu; • zhodnotí socioekonomické poměry regionu; • uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty a analyzuje jejich příčiny.	Modelové regiony • podrobnější geografická charakteristika vybraných regionů	MED Mediální výchova * Média a mediální produkce <i>Metody:</i> • příprava vlastních materiálů s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií • komunikace a spolupráce v týmu
• lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní,	Amerika, Austrálie a Oceánie, polární oblasti, světový oceán • horizontální a vertikální členitost,	VEGS Výchova k myšlení

kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná; • provede podrobnější geografickou charakteristiku kontinentů a vybraných modelových regionů;	geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota • demografický vývoj • věková, rasová, národnostní a náboženská struktura • zaměstnanost • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva • urbanizace • průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • lokální ekologické problémy • kulturní a politické prostředí	v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd, Dějepis
---	---	---

5.12 Dějepis

5.12.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis náležejícího na základě RVP G do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Prostřednictvím mezipředmětových vztahů klade koncepce předmětu důraz na pochopení dějinného procesu a porozumění kauzalitě historických jevů od počátků do současnosti v komplexních souvislostech dějin politických, kulturních, sociálních a hospodářských. Národní dějiny jsou pojímány jako nedílná součást dějin evropských a světových. Žák je veden ke kritickému hodnocení dějinných procesů a jejich interpretaci, k pochopení odlišností a specifického historického vývoje jednotlivých oblastí a z toho plynoucích důsledků pro současnost. Nedílnou součástí výuky je též rozvíjení samostatné práce žáků, osvojení si způsobů zpracování odborného textu, práce s prameny a odbornou literaturou, schopnosti kultivovaného projevu, věcné argumentace a obhájení vlastního názoru na základě relevantních argumentů.

Zájem o dějinnou problematiku mohou žáci prohlubovat prostřednictvím historických exkurzí, projektové výuky a besed s pamětníky či profesionálními historiky. Prostřednictvím výuky dějepisu je žák cíleně veden k pochopení vlastní identity a snadnější orientaci v soudobém světě.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

5.12.2 Časové a organizační vymezení

Časová dotace povinného vyučovacího předmětu Dějepis je 2 hodiny týdně v prvních třech ročnících, v posledním ročníku nabízíme žákům, kteří mají o daný předmět zájem, volitelné [semináře](#).

Při výuce používáme nejmodernější učební texty, dějepisné atlasy, dějepisné mapy v elektronické podobě a řadu dalších pomůcek, zejména videodokumenty a audiovizuální prezentace. K výuce dějepisu a společenských věd slouží několik specializovaných učeben vybavených dataprojektorem.

5.12.3 Pravidelné akce předmětu Dějepis

Dějepisná olympiáda

Žáci se pravidelně zúčastňují dějepisné olympiády a ti nejlepší se obvykle umísťují v první desítce soutěžících.

Exkurze

Pořádání exkurzí na historicky zajímavá místa u nás i v zahraničí představuje nejen obohacení tradiční výuky, ale též napomáhá k hlubšímu pochopení časoprostorových souvislostí a přímému „kontaktem s dějinami“. Součástí dějepisných exkurzí jsou též návštěvy aktuálně pořádaných výstav s historickou tematikou.

- Národní muzeum v Praze – oddělení pravěku
- Národní kulturní památka Vyšehrad
- Armádní muzeum ČR stálá expozice věnovaná prvnímu a druhému československému odboji
- Památník Lidice
- Památník Terezín

- Koncentrační tábor Osvětim
- Památník Vojna - Muzeum třetího odboje v Příbrami
- Národní archiv ČR - Praha Chodovec

Historický klub GVP

Jedná se o volné sdružení, jehož náplní je vytvářet předpoklady a oborové zázemí pro žáky, kteří projevují hlubší zájem o dějinnou problematiku a obecné rozšíření historického povědomí. Činnost *Historického klubu*, založeného na naší škole v roce 2001, obecně zahrnuje pořádání přednášek a diskusí na vybraná historická témata, pořádání besed se zajímavými hosty (většinou pamětníky či badateli), odborné zpracování vlastních témat žáků a následné veřejné prezentace jejich výstupů, diskuse nad nově vydávanými knihami, časopiseckými články či zajímavými filmovými dokumenty. Cíleným záměrem je taktéž osvojování způsobů zpracování odborného textu, práce s prameny a odbornou literaturou, nahlédnutí do metodiky historikovy práce, zvládnutí a obecná kultivace mluveného projevu, schopnosti věcné argumentace a obhájení vlastního názoru. Nejsilnější zastoupení má přednášková činnost se zaměřením na problematiku českých a světových dějin 20. století.

5.12.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Prostřednictvím kritického hodnocení informací získaných z pramenů a literatury je žák veden k jejich pochopení, propojení a systemizaci. Získaných poznatků je žák schopen využít v tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně řešit problémy a zvolit vhodné způsoby řešení. Osvědčené postupy žák aplikuje při řešení dílčích dějinných problémů. Učitel vede žáky ke kritickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Při nejednoznačné interpretaci historických problémů a jevů je žák veden k dovednosti obhájit vlastní názor, jakož i k dovednosti nahlížet na problém tvůrčím způsobem, tedy umět klást a správně formulovat otázky při zachování názorové plurality.

Žák je veden ke kultivovanému vyjadřování v mluveném i psaném projevu.

Kompetence občanské

Prostřednictvím hodnotících postojů, které rozvíjí v souvislosti s interpretací dílčích období dějin, je žák cíleně veden k pochopení vlastní identity v soudobém světě a snadnější hodnotové orientaci.

Kompetence sociální a personální

Prostřednictvím práce ve dvojicích či skupinách vede učitel žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi. Žáci jsou obecně vedeni k upevňování dobrých mezilidských vztahů a k vytváření přátelské atmosféry pracovního prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel klade důraz na různé formy práce (individuální, skupinová) a výstupy žáků. Žáci jsou dále motivováni k tomu, aby se zapojovali do mimoškolních aktivit, které prohlubují a doplňují výuku dějepisu (Historický klub GVP, exkurze). Žák je veden k tomu, aby při vlastní práci využíval širší spektrum informačních zdrojů (literatura, internet).

Kompetence k podnikavosti

Učitel cíleně motivuje žáky k aktivní účasti na školních projektech a odborných aktivitách. Vede žáky k uplatnění tvůrčího přístupu a k rozpoznání a využití příležitostí v kontextu vlastního uplatnění. Žák je též veden ke kritickému zhodnocení všech rizik a jejich důsledků souvisejících s jeho rozhodováním v profesním i osobním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého; • rozlišuje různé druhy zdrojů • historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace; • dokáže zdůvodnit význam a klasifikaci historické vědy • a předmět historického zkoumání; • porozumí významu pomocných věd historických pro analýzu a interpretaci pramenů; • porozumí odbornému textu a správně jej interpretuje; • zvládne mluvený projev, schopnost věcné argumentace, věcné kritiky a obhájení vlastního názoru; • osvojí si dovednost veřejného vystupování a prezentace;	Úvod do gymnaziálního dějepisu • historie jako vědní obor • klasifikace historické vědy, prameny a odborná literatura, odborné historické časopisy • vědecké instituce, muzea • pomocné vědy historické	Metody: • práce s prameny a odbornou literaturou • práce s dějepisnými mapami • řízená diskuse • návštěva muzeí a jiných institucí historického výzkumu • diskuse s pamětníky • diskuse s odborníky • videodokumenty • audioukázky
• porozumí problematice nejstaršího dějinného období; • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura; • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti; • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku; • dokáže vysvětlit společenskou strukturu pravěké společnosti a její proměnu během vývoje; • objasní dílčí etapy pravěkého období s ohledem na změny v používání materiálů a technologií;	Období pravěku • archeologické prameny a metody • vznik a vývoj člověka, proces antropogeneze • vliv přírodního prostředí • periodizace pravěkého období • charakteristika a význam dílčích období pravěké epochy: • starší a střední doba kamenná (paleolit a mezolit) • mladší doba kamenná (neolit) • pozdní doba kamenná (eneolit) • doba bronzová • doba železná • doba římská • období stěhování národů	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě Metody: • výklad spojený s diskusí

• lokalizuje a zařadí hlavní archeologická naleziště na našem území;		
• pochopí problematiku starověkého období dějin a s porozumím dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • porozumí předpokladům vzniku nejstarších státních útvarů; • dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací v Evropě i mimo starý kontinent; • pochopí význam antického období pro formování evropské kultury; • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace; • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin; • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy;	Období starověku • typologie starověkých států • Přední východ • Mezopotámie – Sumer, Akkad, Asýrie, Babylonie, • Palestina • Egypt • Indie • Čína Starověké Řecko • počátky řeckých dějin • archaické období • klasické období • období makedonské nadvlády • vznik helénistických říší • kultura antického Řecka Starověký Řím • Etruskové a počátky Říma • období republiky • krize republiky • principát • počátky křesťanství • dominát a zánik impéria • kultura antického Říma	
• pochopí problematiku dějin raného středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích; • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti; • porozumí specifikům islámského kulturního okruhu.	Období raného středověku • pád římského impéria a dědictví antiky • křesťanství a úloha církve • formování evropského Západu a Východu • počátky dějin Slovanů • křesťanská Evropa v konfrontaci s Araby a Vikingy • vznik státních útvarů východních a jižních Slovanů • počátky Francie, Anglie a Svaté říše římské • vznik polského a uherského státu • počátky českého státu • kultura Evropy raného středověku	

2. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	• pochopí problematiku dějin vrcholného středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • vysvětlí socioekonomické poměry a sociální strukturu středověkého státu a společnosti, charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; • dokáže zařadit českou středověkou společnost a její sociokulturní zázemí do evropského kontextu; • vymezí specifika islámské oblasti; • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu;	Období vrcholného středověku • socioekonomické proměny v období vrcholného středověku • boj o investituru, středověká církev a papežství, křížové výpravy • vývoj států západní Evropy • evropský východ a tatarské nebezpečí • český stát v období vrcholného středověku, století posledních Přemyslovců • kultura, umění a vzdělanost vrcholného středověku	
	• pochopí problematiku dějin pozdního středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • jmenuje a charakterizuje nejvýznamnější postavy našich i evropských středověkých dějin; • dokáže rozpoznat hlavní znaky románského a gotického umění; • ozřejmí hlavní příznaky počínajícího rozkladu náboženské jednoty starého kontinentu; • zhodnotí fenomén husitství a dokáže jej zařadit do evropského dějinného kontextu, dále dokáže formulovat vlastní názor na proměny jeho hodnocení v následujících obdobích našich dějin včetně procesu tzv. politizace dějin; • dokáže přiblížit rysy mentality středověkého člověka;	Období pozdního středověku • narůstání krizových projevů • Francie a Anglie za stoleté války • Lucemburkové na českém trůně, doba Karla IV. • duchovní krize 14. a počátku 15. století • husitská revoluce a její důsledky • český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců • střední a východní Evropa na sklonku středověku • Rusko na sklonku středověku • kultura a umění v období pozdního středověku	
	• pochopí problematiku dějin počátků novověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje;	Počátky novověku • renesance a humanismus, renesanční Itálie	
	• rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století, zhodnotí jejich praktické dopady;	• velké zámořské objevy a jejich důsledky, počátky kolonialismu • pád Cařihradu a problém osmanské expanze	

• popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj; objasní a dokáže odlišit jednotlivé konfesijní typy křesťanství; • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocenskopolitickým změnám; • je schopen porovnat rysy mentality středověkého a renesančního člověka; • uvede předpoklady, hlavní směry a důsledky velkých zámořských objevů; • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry; • vysvětlí znaky renesančního umění v domácím i evropském kontextu a jmenuje nejvýznamnější představitele renesanční vědy a kultury; • porozumí problematice českého stavovského povstání v kontextu politickém i konfesijním; • objasní předpoklady, průběh a důsledky třicetileté války v českém i celoevropském kontextu; • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení; • odliší stavovský a absolutistický stát v oblasti správní, politické i hospodářské; • porozumí nejdůležitějším vnitropolitickým a mezinárodním krizím Evropy 16. a 17. století; • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů; • objasní znaky barokní kultury a mentality u nás i v Evropě;	• mocenský vzestup Habsburků • reformace a protireformace • vývoj zemí západní Evropy v 16. století, náboženské konflikty • boj nizozemských provincií proti španělské nadvládě • renesanční umění v evropském kontextu • střední a východní Evropa v raném novověku • české země v období předbělohorském, stavovské povstání • třicetiletá válka a její důsledky • kultura, umění a vzdělanost Evropy 16. století • anglická revoluce a občanská válka • socioekonomické proměny Evropy 2. poloviny 17. a počátku 18. století • absolutismus a parlamentarismus • vývoj českých zemí v období pobělohorském • vývoj zemí západní Evropy od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, Francie Ludvíka XIV. • evropský sever a východ od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, mocenský nástup Ruska, severní válka • habsburská monarchie a problém tureckého nebezpečí • barokní umění v Evropě a českých zemích	
• pochopí problematiku dějin 18.–19. století, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje;	Období utváření novodobé společnosti • nástup osvícenství a duchovní revoluce 18. století – „věk rozumu“	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

• porozumí podstatě osvícenských myšlenek a jejich vlivu na politickou, hospodářskou i kulturní proměnu evropských zemí; • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století; • porozumí příčinám, průběhu a důsledkům významných konfliktů 18. století; • pojmenuje a zhodnotí předpoklady a proces vzniku USA, dále uvede specifika amerického vývoje.	ve vědě a soudobém myšlení • osvícenský absolutismus v evropském kontextu • mocenský vzestup Braniborska-Pruska • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • české národní obrození, proces formování moderních evropských národů • boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	* Žijeme v Evropě <i>Metody:</i> • výklad spojený s diskusí
--	--	--

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké francouzské revoluce s hlavním zřetelem na kauzalitu proměn evropské společnosti v souvislosti s revolučním cyklem 19. století; • porozumí procesu modernizace, industrializace a jejím politickým a socioekonomickým důsledkům; rozpozná ekologická rizika a určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace; • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období; • pochopí fenomén socialismu jako reakci na proměny sociální struktury v důsledku průmyslové revoluce; • rozpozná hlavní předpoklady procesu utváření moderních evropských národů a vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; • vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů; porozumí problému nacionalismu;	Období utváření novodobé společnosti - pokračování • krize předrevoluční Francie, Velká francouzská revoluce • napoleonské války a jejich důsledky • vývoj evropských zemí v období 1815-1848 • revoluční rok 1848/49, jeho předpoklady a důsledky • mimoevropský svět 19. století, vývoj v USA, občanská válka • vývoj evropských zemí a mezinárodní vztahy v 2. pol. 19. století • proces sjednocení Itálie a Německa • projevy zaostalosti Ruska v 19. století • postavení českých zemí v habsburské monarchii 2. poloviny 19. století • mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. století, Evropa a svět • kultura, umění, věda a myšlenkový svět 18. a 19. století	

• na příkladu revoluce 1848/49 ozřejmí nacionální, hospodářské a sociální proměny české a evropské společnosti, dále pojmenuje její politické a kulturní požadavky s regionálními odlišnostmi; • dokáže odlišit a charakterizovat dílčí politické směry 19. století; • vysvětlí politické, sociální a kulturní proměny evropské společnosti přelomu 19. a 20. století;		
• pochopí problematiku dějin 20. století, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké války a jejího zásadního vlivu na proměnu evropské mentality; • charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky, vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrcošením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil; • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku; • zhodnotí a posoudí význam masové kultury • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti • je schopen vzájemného porovnání totalitních ideologií 20. století, vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit;	Nejnovější dějiny I – období 1914-1945 • Velká válka 1914–1918 • ruské revoluce 1917, občanská válka, Leninova vláda • versailleský mírový systém a nová podoba Evropy • vznik Československa a jeho vývoj v meziválečném období • období poválečné obnovy ve 20. letech • nástup totalitarismu - komunismus, fašismus, nacismus • vývoj meziválečného Německa • SSSR a nástup stalinismu • cesta k nové válce, sudetská krize • druhá československá republika 1938-1939 • druhá světová válka 1939-1945, holocaust, odboj, kolaborace • kultura 1. poloviny 20. století, zrod moderního umění, nástup masové kultury	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě OSV Osobnostní a sociální výchova * Morálka všedního dne MED Mediální výchova * Role médií v moderních dějinách (vědomí postavení médií ve společnosti) VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce * Žijeme v Evropě Významní Evropané z českého prostředí * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Globalizační a rozvojové procesy
• vysvětlí dobové okolnosti nástupu bolševismu a nacismu v celoevropských souvislostech;		Metody: • skupinová práce s archivním materiálem a její prezentace

• porozumí procesu vzniku ČSR a charakterizuje jeho politický, hospodářský a sociální vývoj v meziválečném období v kontextu zhoršující se mezinárodní situace 30. let; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky fašistické a nacistické diktatury; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům druhé světové války a na základě poznatků o holocaustu je schopen ozřejmit její genocidní charakter;		• řízená diskuse • výklad spojený s diskusí - videodokument
• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty; • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi; • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích; • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování; • objasní hlavní problémy specifického vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské kultury a dalších neevropských kultur v moderním světě; • jmenuje klíčové okamžiky ve vnitřním vývoji USA a SSSR v kontextu studené války;	Nejnovější dějiny II - soudobé dějiny • uspořádání světa po roce 1945 a politické předpoklady studené války, fenomén jaderných zbraní • vznik a úloha OSN • formování sovětského mocenského bloku v Evropě • proces dekolonizace a jeho složitosti v kontextu studené války • Československo v období tzv. třetí republiky 1945-1948 • československá cesta k socialismu 1948-1960, represe komunistického režimu • Pražské jaro 1968 a období tzv. normalizace • studená válka-ohniska dílčích konfliktů (korejská válka, první a druhá berlínská krize, karibská krize, válka v Indočíně a ve Vietnamu) • tzv. „politika détente“ a snahy o mírové soužití, jednání o odzbrojení • konsolidace Západu a problém evropské integrace • východní blok-vývoj v SSSR a v jednotlivých satelitních zemích • arabsko-izraelský konflikt a jeho vývoj	
• dokáže vysvětlit nástup komunistického režimu v Československu a jeho vývoj v padesátých letech, během Pražského jara a normalizace až k jeho pádu;	• konec studené války - sjednocení Německa jako symbol zániku bipolárně rozděleného světa • kultura, umění a věda 2. poloviny 20. století	

• dokáže zařadit problematiku prvního, druhého i třetího československého odboje do kontextu dobové domácí i mezinárodní situace; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky komunistického totalitarismu u nás i v okolních zemích; • objasní hlavní problémy rozvojových zemí vzhledem k procesu dekolonizace a studené válce • objasní význam islámské kultury v soudobém světě; • vymezí základní problémy soudobého světa a zhodnotí možnosti jejich dalšího vývoje.	• nástin globálních problémů soudobého světa	
---	--	--

5.13 Základy společenských věd

5.13.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Základy společenských věd je utvářen na základě oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G, který vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Do tohoto předmětu je také integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce RVP G. Učební program je rozdělen do obsahových bloků, které umožňují seznámení se základními otázkami politologie, práva, sociologie, psychologie, etiky, filosofie a náboženství.

V předmětu Základy společenských věd, jehož výuka představuje vnitřně rozmanitý, ale jednotný celek, rozvíjíme:

- porozumění vývoji a formování lidského jedince, schopnost poznávat a rozvíjet vlastní psychiku i psychiku druhých lidí,
- osvojení teoretických základů filosofických a společenskovědních,
- schopnost orientovat se ve společenském a politickém prostoru ČR, Evropy i světa z hlediska základních znalostí a dovedností sociálněpolitických, právních, sociologických či z hlediska dějin a současnosti lidského myšlení a lidských náboženských koncepcí a schopnost v tomto prostoru aktivně jednat a žít.

Do předmětu Základy společenských věd je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce, která je součástí tohoto předmětu, žákům poskytuje základní znalosti z oblasti ekonomie a pracovního práva. Zejména však podporuje rozvoj širokého spektra schopností a dovedností, jejichž osvojení tvoří předpoklad úspěšného působení absolventů našeho gymnázia na trhu práce a v hospodářském životě vůbec. Zvláštní pozornost například věnujeme získávání pracovního uplatnění.

V průběhu studia se s rostoucím věkem a zkušeností žáků důkladněji soustředíme na uvedení do vědecké praxe jednotlivých společenskovědních disciplin a filosofie. Jsou rozvíjeny schopnosti interpretace, navázání vlastním ústním i písemným projevem na texty z dějin i současnosti právní nauky, etiky, náboženství, politologie, sociologie, psychologie a filosofie. Žáci jsou vedeni k aktivnímu a kritickému používání společenskovědních metod.

V předmětu Základy společenských věd se také zčásti realizuje výuka průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova.

5.13.2 Časové a organizační vymezení

Povinný předmět Základy společenských věd je vyučován v prvním ročníku 1 hodinu týdně, ve druhém ročníku, kam je integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce, je časová dotace 1 hodina týdně, ve třetím ročníku je předmět dotován 2 hodinami a ve čtvrtém ročníku 3 hodinami týdně.

Základy získané v rámci předmětu Základy společenských věd přitom mohou žáci dále rozvíjet. Na tento předmět navazují dvouleté i jednoleté volitelné [semináře](#).

5.13.3 Pravidelné akce předmětu Základy společenských věd

- Spolupráce s organizací Amnesty International (besedy a školení)
- Evropský parlament mládeže (celoevropské sdružení podporující rozvoj politických schopností a demokratických hodnot u mladých lidí)
- Cestou do parlamentu
- Žákovská vědecká konference

- Exkurze (Česká národní banka)
- Přednášky
- Projekty, soutěže

5.13.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U žáků postupně rozvíjíme schopnosti zpracování, kritické reflexe a samostatného tvůrčího přístupu k textům odborné společenskovední a posléze také filosofické literatury. Při rozvoji těchto schopností, je kladen důraz na pozvolnost, a to s ohledem na rostoucí věk a zvyšující se znalosti i dovednosti jednotlivých žáků, ve vyšších ročnících ponecháváme stále větší prostor k samostatné reflexi náročnějších odborných textů. Žáky vedeme k používání dalších informačních zdrojů: rozvíjena je kultura práce s prameny nacházejícími se na internetu a schopnost reflektovaného využití nejrozličnějších mediálních sdělení při vzdělávání obecně (často je uplatňována např. práce s videotechnikou).

Kompetence k řešení problémů

Ve všech ročnících jsou žáci vedeni ke schopnosti samostatné reflexe a předkládání návrhů řešení problémů společenského, politického a kulturního dění. Jsou prohlubovány dovednosti související s řešením případných vlastních psychologických problémů žáků v současném či budoucím životě; k této otázce náleží jak porozumění fungování lidské psychiky obecně, tak konkrétněji například uvedení do oblasti psychohygieny a seznámení se s možnostmi případné odborné pomoci při péči o duševní zdraví.

Kompetence komunikativní

Ve všech ročnících rozvíjíme u žáků schopnost vzájemné diskuse. Vedeme žáky k vysoké debatní kultuře, učíme je používat věcné argumenty, respektovat partnery v diskusi.

Posilujeme schopnost rozlišení korektní a nekorektní argumentace. Také svým osobním důrazem na spravedlnost, otevřenost a přátelskost v komunikaci s žáky usilujeme o upevnění a růst jejich vlastních pozitivních komunikačních vzorců. Podporujeme také růst jejich schopnosti vlastního logicky správného usuzování, vyjadřovaného v mluvené i psané formě.

Kompetence sociální a personální

Ve všech ročnících rozvíjíme schopnost žáků porozumět sociálnímu prostředí, v němž žijí, a své vlastní osobnosti. V průběhu celé výuky podporujeme pozitivní sebehodnocení jednotlivých žáků a uvědomování si vlastních kvalit. Formou nácviku rozmanitých podob práce ve skupinách i samostatné práce s texty (či jinými výstupy společenskovedního bádání nebo lidského úsilí o porozumění světu vůbec) podporujeme dovednosti související s účinnou spoluprací a spravedlivým soutěžením mezi jednotlivci i společenskými skupinami.

Kompetence občanská

Ve všech ročnících rozvíjíme širokou paletu schopností žáků související s orientací v politickém a právním prostředí České republiky i světa. Důraz klademe na praktickou použitelnost učiva. Žáci se postupně učí porozumět světu politiky i jednotlivým právním oblastem ve vztahu ke svým vlastním současným či budoucím životním možnostem.

Kompetence k podnikavosti

Ve všech ročnících u žáků rozvíjíme schopnost reflektovat hodnotu možných životních či pracovních cílů a klademe důraz na dosahování stanovených cílů při individuální i skupinové činnosti. Žáky vedeme k hlubšímu porozumění tržnímu prostředí i vlastní osobnosti – potřebám, schopnostem i hodnotám. Podporujeme dovednosti související s pozitivní motivací umožňující dosažení úspěchu. Rovněž vedeme žáky k tomu, aby dokázali posoudit výhody a rizika jednotlivých profesí či forem podnikatelské aktivity z hlediska

současného stavu a budoucího vývoje české i evropské společnosti. V neposlední řadě pak rozvíjíme konkrétní dovednosti související s podnikatelskou praxí – komunikační dovednosti, společenské jednání, plánování osobní práce i podílení se na plánování práce druhých.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	POHLED NA VÝCHOVU KE ZDRAVÍ Z HLEDISKA SPOLEČENSKÝCH VĚD, PRÁVA A ETIKY	
• uvede příklady vlivu různých psychických a sociálních kontextů na zdraví člověka; • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách; uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků; • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství; • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce; • reflektuje různé pohledy na otázku asistované reprodukce; • reflektuje postoje a návyky, které používá v partnerském životě; • demonstruje dovednosti související se sebereflexí a kontrolou emocí; • uvede společenské a psychologické příčiny vzniku poruch příjmu potravy; • posoudí výhody a nevýhody různých reakcí na stres; • projevuje odolnost vůči výzvám k	Pojem zdraví • smysl psychologického a sociologického pohledu na člověka z hlediska péče o zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci Změny v životě člověka a jejich reflexe • život jedince v pohledu vývojové psychologie • změny v období adolescence – duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • metody asistované reprodukce, její etické, psychosociální a právní aspekty • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • poruchy příjmu potravy z pohledu psychologie • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví	Integrované učivo z oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví

sebeпоškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu; • uvede psychologické a sociologické příčiny vedoucí k jednotlivým formám sociálně patologického chování; • reflektuje důvody k zaujetí odmítavého postoje ke všem formám rizikového chování; • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost; • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení; • uvede příklady organizací, které poskytují odbornou pomoc obětem násilí, sexuálního zneužívání a osobám, které trpí patologickou závislostí; • reflektuje smysl sociálních norem; • korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích; • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění; • reflektuje vlastní představy o partnerovi a partnerském životě; • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte; • demonstruje schopnost asertivní, partnera respektující a partnerovi naslouchající komunikace; uvede výhody a nevýhody různých modelů chování v intimních vztazích.	• rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, domácí násilí, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) • autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích Vztahy mezi lidmi a formy soužití • sociální skupiny a sociální normy • vztahy mezi lidmi a formy soužití • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů • modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Morálka všedního dne • Spolupráce a soutěž
---	--	--

• rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády); • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje; • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR; • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě; • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu; • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev; • obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování; • reflektuje situaci týkající se lidských práv a jejich porušování v jednotlivých oblastech světa; • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady; • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky; • vyjadřuje své politické názory v mluveném i psaném projevu; • kriticky uvažuje o mediální reprezentaci politických problémů;	OBČAN VE STÁTĚ stát • znaky a funkce, formy státu, právní stát • Ústava ČR – přehled základních ustanovení demokracie • principy a podoby • občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce • politické subjekty, politický život ve státě • volby, volební systémy • úřady lidská práva • zakotvení lidských práv v dokumentech • historie lidských práv • porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana • právo a morálka	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a následky <i>Metody:</i> skupinová práce s ukázkami dokumentů. <i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis
• objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy; • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti; • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva;	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT evropská integrace • podstata a význam • Evropská unie – význam • proces integrace • orgány EU • jednotná evropská měna mezinárodní spolupráce • důvody, význam a výhody	OSV Osobnostní a sociální výchova * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> skupinová práce s ukázkami textů VEGS Výchova k myšlení

• uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR; • uvede příklady institucí, na něž se může občan obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí; • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky; • objevuje možnosti osobního zapojení do řešení problémů současného světa;	• významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti proces globalizace • příčiny, projevy, důsledky • globální problémy	v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a následky * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Metody:</i> • výklad kombinovaný se skupinovým a individuálním využitím pracovních listů z učebnicových textů <i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis
2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy; • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují; • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady; • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů; • vysvětlí smysl právních úprav lidské činnosti; • uvede právní náležitosti základních druhů smluv a prokáže, že je takové smlouvy schopen uzavírat, na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení; • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní	OBČAN A PRÁVO právo a spravedlnost • smysl a účel práva, morálka a právo právo v každodenním životě • právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům • právní řád ČR – jeho uspořádání • systém právních odvětví, druhy právních norem • občanské právo • rodinné právo • pracovní právo • trestní právo • právní předpisy v tisku a na internetu • smlouvy, jejich význam a obsah, • všeobecné podmínky smluv • kupní, pracovní a nájemní smlouvy • ochrana spotřebitele • reklamy a jejich regulace orgány právní ochrany • funkce a úkoly právnické profese • účel a průběh občanského soudního řízení • orgány činné v trestním řízení,	MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy <i>Metody:</i> • skupinová analýza mediálních produktů

postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti; • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet; • ve svém jednání respektuje platné právní normy; • reflektuje otázky týkající se možných variant právních úprav lidského jednání a je schopen o jednotlivých dilematech diskutovat s druhými; • určuje základní práva spotřebitele s ohledem na svůj vlastní život.	jejich úkoly • systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	
• posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře; • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi; • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu; • mapuje nabídku pracovních míst, své silné a slabé stránky (vytvoří si SWOT analýzu); • chápe funkci personálních agentur; • pochopí, jak se prezentovat při přijímacím pohovoru;	TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA profesní volba • práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností mezinárodní trh práce • nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání osobní management • plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus	OSV Osobnostní a sociální výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne <i>Metody:</i> Individuální a skupinový nácvik situací souvisejících s uplatněním na trhu práce
• uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď; • objasní funkci odborů; • napíše životopis, průvodní dopis k němu, výpověď; • pracuje se zákoníkem práce, zná svoje práva a povinnosti v pracovněprávní oblasti; • orientuje se v druzích mezd a různých formách příplatků;	PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY pracovní právo • právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory bezpečnost práce	

	• zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	
• vysvětlí na základě aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu; • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky; • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky; • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním; • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění;	TRŽNÍ EKONOMIKA základní ekonomické pojmy • typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky ekonomické subjekty • právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání marketing • marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich význam <i>Metody:</i> Analýza marketingových produktů a technik
• objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu; • rozlišuje základní typy daní, posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů;	NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE fiskální politika • státní rozpočet, daňová soustava monetární politika ČNB • inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP	
• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování; • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok;	sociální politika • důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	
• uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů; • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.); • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby	FINANCE peníze • funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie; burza hospodaření domácnosti • rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje,	OSV Osobnostní výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Metody:</i>

a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank; • orientuje se v historii bankovnínictví v ČR i Evropě, bankovním systému ČR i EU; • rozeznává hlavní nástroje měnové politiky a jejich používání v praxi; • orientuje se v aktivních, pasivních a neutrálních bankovních operacích, pochopí funkce jednotlivých operací pro občany i banky; • orientuje se v operacích na peněžním i finančním trhu • rozlišuje různé druhy cenných papírů s různou dobou splatnosti a různou mírou rizika; • chápe výhody a nevýhody investování do těchto cenných papírů, sestaví si vlastní portfolio investic; • orientuje se ve zdanění cenných papírů.	práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele finanční produkty • způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění bankovní soustava • ČNB a komerční banky • specializované finanční instituce • moderní formy bankovnínictví	Nácvik řešení problémů souvisejících s hospodařením domácnosti a správou finančních produktů <i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis
--	--	--

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky		
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem; • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin; • na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky; • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích; • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní; • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI společenská podstata člověka • význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace • mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích • sociologie jako věda, náčrt dějin myšlení o společnosti • metody sociologie, otázka sociologických výzkumů sociální struktura společnosti • sociální útvary, společenské instituce • typy společností • sociální nerovnost, sociální mobilita • jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) sociální fenomény a procesy • rodina, práce, masmédia, životní prostředí	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne <i>Metody:</i> • kombinace výkladu, řízené diskuse a nácviku komunikačních technik VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny

sociálněpatologického chování na jedince a společnost; • díky srovnání s jinými kulturami a historickými epochami objasňuje nesamozřejmost rysů sociálního prostředí, v němž žije; • vymezuje a vysvětluje metody současné sociologie; • kriticky reflektuje v médiích prezentované výstupy sociologických výzkumů;	• sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) • gender a genderová identita člověka	a následky MKV Multikulturní výchova * Psychosociální aspekty interkulturality MED Mediální výchova * Média a mediální produkce * Uživatelé * Účinky mediální produkce a vliv médií Metody: • kombinace výkladu, skupinové i samostatné práce s ukázkami odborných a politických textů a analýzy mediálních produktů
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka; • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví; • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat; • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení; • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace; • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi; • rozlišuje jednotlivé psychologické disciplíny a jednotlivé tradice moderní psychologie; • rozlišuje hlavní techniky psychoterapie;	ČLOVĚK JAKO JEDINEC podstata lidské psychiky • vědomí • psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti • psychologie jako věda, členění jednotlivých disciplín psychologie obecná psychologie • vnímání, představivost, myšlení, emoce psychologie osobnosti • osobnost člověka • charakteristika osobnosti, její typologie • inteligence • sociální a emoční inteligence vývojová psychologie • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života • význam celoživotního učení a sebevýchovy psychologie v každodenním životě • rozhodování o životních otázkách • zásady duševní hygieny, náročné životní situace • systém psychologického poradenství dějiny a současnost psychologie • stručné dějiny myšlení lidské psychiky • psychologické tradice ve 20.	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž Metody: • kombinace výkladu, skupinové a individuální práce s ukázkami textů a nácviku technik souvisejících se správou vlastního života Výuka psychologie je zaměřena na sebepoznání žáků.

• nestigmatizuje osoby psychicky nemocné; • kriticky interpretuje výsledky psychologických výzkumů.	století (behaviorismus, psychoanalýza, humanistická psychologie, další směry psychologie 20. století)	
--	---	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
IDEOLOGIE • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií; • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení • k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů; • rozlišuje základní rysy jednotlivých politických ideologií a odhaluje je v současné politice;	IDEOLOGIE • znaky a funkce ideologií • liberalismus • konzervatismus • socialismus • komunismus • fašismus • anarchismus • environmentalismus • feminismus • nacionalismus	<i>Přesahy:</i> Dějepis
• objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka; • rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení; • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci; • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití; • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem;	ÚVOD DO FILOSOFIE A NÁBOŽENSTVÍ podstata filozofie • základní filosofické otázky, vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění • úvod do etiky filosofie v dějinách • klíčové etapy a směry filosofického myšlení • myšlení východních civilizací (indická a čínská filosofie) • antická filosofie (předsokratovská filosofie a Démokritos, filosofie klasického období v Řecku, helénismus a pozdní starověk) • středověké myšlení (patristika a scholastika) • humanismus a renesance (reflexe rozvoje přírodních věd, politická filosofie a etika renesance) • filosofické tradice evropského novověku (empirismus a racionalismus) • osvícenství a reakce na něj (francouzské osvícenství, I. Kant) • filosofie 19. století (filosofie	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne MKV Multikulturní výchova * Psychosociální aspekty interkulturality * Základy sociokulturních rozdílů <i>Metody:</i> • kombinace individuálního a skupinového rozboru osobních hodnotových systémů a řízené diskuse V průběhu celého roku jsou témata jednotlivých filosofických

• rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení; • rozlišuje skutečnost a její interpretaci; • interpretací navazuje na primární odborné filosofické a náboženské texty; • odhaluje nevyslovené předpoklady jednotlivých názorů a postojů; • samostatně pracuje se sekundární literaturou zabývající se dějinami filosofie a náboženství; • kriticky posuzuje lidské pokusy o porozumění světu a dějinám; • vztahuje koncepce filosofů a náboženských tradic k jednotlivým situacím vlastního života; • určuje odlišnosti způsobů myšlení a hodnocení v jednotlivých civilizačních okruzích světa a historických epochách; • objevuje různé meditační techniky.	dějin, další témata filosofie 19. století) • filosofie 20. a 21. století (tradice nedávné a současné kontinentální filosofie, analytická filosofie) víra v lidském životě • podoby víry, znaky náboženské víry • náboženské systémy, církve • judaismus, křesťanství a islám • náboženství Indie a Číny • jiná světová náboženství • sekty	a náboženských koncepcí vztahována k životním situacím žáků. Po celý rok je také rozvíjena schopnost orientovat se v dějinách lidského myšlení a v „systematickém“ rozdělení témat, kterými se filosofie a náboženství zabývají. Studenti se rovněž učí vztahovat filosofické a náboženské texty či způsoby myšlení k jiným formám lidské zkušenosti (vědy, umění, politika, ...). <i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis Fyzika Biologie
---	--	---

5.14 Informační a komunikační technologie

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahová náplň vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, jehož elementární principy stanovuje RVP G.

Výuka předmětu, která probíhá ve specializovaných a moderně vybavených učebnách, se soustřeďuje především na zvládnutí informační gramotnosti – tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Vedle ovládnutí základních textových, tabulkových a grafických programů má předmět Informační a komunikační technologie za cíl naučit žáky vyhledávat, třídit, ověřovat

a využívat informace z internetové sítě a užívat internetu ke komunikaci při respektování zásad etiky a legislativy. K dalším dovednostem žáků v oblasti výpočetní techniky patří schopnost prezentovat výsledky své práce i na internetových stránkách.

Žáci se průběžně seznamují s neustále se rozvíjejícími novými vývojovými trendy v oblasti užití výpočetních technologií i v jiných předmětech – exaktních, humanitních i esteticko-výchovných.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učí žáky chápat a aplikovat algoritmický přístup k řešení problémů, vede je k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, dále k využívání výpočetní techniky pro zvýšení efektivity své činnosti a k dokonalejší organizaci práce. V neposlední řadě klade vzdělávací oblast informatiky a výpočetní techniky též důraz na uvědomění si a respektování negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a zdraví člověka.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

- Mediální výchova

5.14.2 Časové a organizační vymezení

Výuka povinného předmětu Informační a komunikační technologie je zařazena do prvního a druhého ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Třída se dělí do dvou skupin podle úrovně znalostí a výuka probíhá paralelně ve dvou moderně vybavených učebnách. Žáci mohou pro práci a komunikaci využívat dvě volně přístupné učebny výpočetní techniky, všechny počítače jsou napojeny online na internet. Budova školy je pokryta signálem WiFi sítě. Studenti, kteří vlastní mobilní zařízení s podporou WiFi, mohou tuto síť též používat. Rovněž všechny kabinety vyučujících jsou propojeny počítačovou sítí s možností internetové komunikace.

Na tento předmět navazuje od pátého ročníku volitelný předmět [Programování](#).

5.14.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření především těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní techniky. Učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC.

Kompetence komunikativní

Učitel zadává úkoly náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací. Dále je vede ke komunikaci i prostřednictvím sítě.

Kompetence sociální a personální

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu. Učitel vyžaduje dodržování provozních řádů v laboratořích výpočetní techniky.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k šetrnému a ohleduplnému zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní i etické normy.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu a rozpoznávání a využívání příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě.

1. ročník		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat; • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu; • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos;	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Data, informace • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • data a jejich význam • pojem informace • komunikační kanál Kódování a přenos dat • kódování dat v počítačích obecně • binární soustava, bity a bajty • kódování čísel • vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost • kódování textů Základy grafiky • kódování obrazu, zvuku, videa • principy bezztrátové a ztrátové komprese • přenos dat, kódování a	<i>Přesahy:</i> Český jazyk Matematika Hudební výchova MED Mediální výchova * Média a mediální produkce

	dekódování zprávy	
• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů; • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; • popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení;	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉMY DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Získávání dat a jejich ověřování • vyhledávače a prohlížeče • veřejné informační systémy • umělá inteligence • Bezpečnost • způsoby útoků na počítačová zařízení • cíle a sociotechnické metody útočníků • zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly • vícefaktorová autentizace a biometrika • metody zálohování dat • systémový přístup k zabezpečení Bezpečné digitální prostředí • fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity • digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token • neověřená a falešná digitální identita • nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu • vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření • fungování a algoritmy sociálních sítí	MED Mediální výchova * Média a mediální produkce
• žák je schopen využít technologické prostředky pro přesah v dalších předmětech;	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Tablet, kalkulačka,... • digitální zařízení pro integraci a podporu výuky ostatních předmětů	<i>Přesahy:</i> Matematika Fyzika
• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; • diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě; • využívá prezentační a editační nástroje k předání získaných a zpracovaných informací;	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Hardware a software • technické schéma současného počítače • sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem • typy počítačů	<i>Přesahy:</i> Matematika

• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače;	• fungování operačního systému • současné operační systémy a jejich využití • zlomové události vývoje hardwaru a softwaru • nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost	
--	---	--

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce; • využívá funkce pro automatizaci zpracování dat; • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; • na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat; • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu; • rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; • zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny;	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ, INFORMAČNÍ SYSTÉMY Hromadné zpracování dat • tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda • řazení a filtrování dat • rozpoznávání vzorů a trendů v datech • vizualizace dat • velká data – zdroje, metody zpracování, využití	<i>Přesahy:</i> Matematika
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; • určí problém, který je daným algoritmem řešen; • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení; • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; • upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému; • v programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně;	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Algoritmizace • zadání úlohy • vstup, výstup • podmínky řešení • rozdělení problému na části • identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování • pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu • přirozené a formální jazyky • různé zápisy algoritmů Programovací koncepty • programovací jazyk • proměnné, datové typy a jejich	

• program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; • používá opakování, větvení programu, proměnné;	vlastnosti, vstup a výstup dat • podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami • větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy Testování, optimalizace • syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby • krokování a ladění programu • vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje Vývoj programu • volba nástroje podle zadání úlohy • návrh přehledného uživatelského rozhraní programu • nápověda a dokumentace k programu • autorství a licence programu • etika programátora	
• vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; • uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky;	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Počítačové sítě • lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall • zabezpečený přenos dat • principy fungování webu a cloudových služeb • typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí	
• navrhuje a porovnává způsoby kódování a zobrazení dat z různých hledisek; • chrání digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost; • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů;	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉMY HTML stránky • data, jejich struktura a vazby • definované procesy • role uživatelů • technické řešení informačních systémů • veřejné informační systémy	MED Mediální výchova * Média a mediální produkce
• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos; • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače; • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Pokročilá grafika • kódování obrazu, zvuku, videa • principy bezztrátové a ztrátové komprese • nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost	

5.15 Výtvarná výchova

5.15.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru, který je součástí oblasti Umění a kultura RVP G.

Výtvarná výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení propojením emocionálního a racionálního přístupu ke světu.

Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvíjet u žáků výtvarné vnímání, myšlení a vyjadřování v rovině teoretické i ve vlastním tvůrčím procesu v rámci různorodých výtvarných aktivit; seznámit s vývojem umění a kultury v historickém a společenském kontextu.

Nedílnou součástí výuky je návštěva stálých expozic galerií a muzeí i příležitostných výstav.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

5.15.2 Časové a organizační vymezení

Pro 1. a 2. ročník si žáci volí mezi Hudební výchovou a Výtvarnou výchovou. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně. Ve 3. a 4. ročníku si mohou žáci zvolit volitelný předmět [Dějiny umění](#).

Výuka výtvarné výchovy probíhá ve specializované učebně, která je vybavena stolkou s polohovací pracovní deskou, dataprojektorem, počítačem, promítacím plátnem a audio/videotechnikou.

K dispozici je také keramická dílna s hrnčířským kruhem a vlastní vypalovací pecí. Dílna je využívána jak v rámci výuky výtvarné výchovy, tak i v odpoledních hodinách pro zájmové kroužky.

5.15.3 Pravidelné akce předmětu Výtvarná výchova

- Návštěvy Národní galerie a Galerie Hlavního města Prahy
- Výstavy výtvarného umění
- Školní výtvarná soutěž

5.15.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Prostřednictvím estetického zážitku a účinku se snažíme o umělecké osvojování světa, o porozumění uměleckému dílu. Vedeme k hledání souvislostí – zvláště mezi jednotlivými druhy umění. Ve vlastní tvořivé činnosti vedeme k uplatňování různých druhů výrazových prostředků a rozvíjíme aktivní dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

Ve vlastní tvorbě podporujeme u žáků tvořivost a formy vedoucí k osobitému vyjádření, využíváme různé informační zdroje.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k chápání umění jako specifického prostředku komunikace, k rozpoznávání a samostatnému uplatňování vizuálně obrazných vyjádření, rozvíjíme schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tvořivých výtvarných činností, vedeme žáky ke kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj schopností každého jedince, učíme práci ve skupině.

Kompetence občanské

Na základě poznávání jednotlivých tradic a kultur vedeme k chápání uměleckých hodnot v širších souvislostech, podporujeme utváření hierarchie hodnot.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; • rozlišuje umělecké slohy a směry, uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské okolnosti vzniku uměleckých děl;	Dějiny umění • pravěké umění • umění starověkých civilizací • umění mimoevropských civilizací • antické umění • období křesťanské antiky • románské umění • gotické umění • renesanční umění • barokní umění	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Dějepis Český jazyk a literatura Hudební výchova
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí historických souvislostí, z osobních zkušeností a prožitků; • porovnává různé znakové systémy, vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní osobité výtvarné vyjádření;	Výrazové prostředky • základní výrazové prostředky výtvarného umění • barva a její funkce • kontrast (barevný kontrast, světlo a stín, celek a detail) • plocha, tvar • pohyb a rytmus • kompozice • práce s uměleckým dílem	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, porovnává výběr a způsob užití prostředků; • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a přínos pro tvorbu, přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.	Techniky • volná tvorba: plošné a prostorové vyjadřování • kresba, malba, grafika a grafické techniky (tradiční i netradiční) • kombinované techniky, experimenty s materiály	<i>Metody:</i> • vlastní tvořivá činnost • analýzy vlastních i uměleckých děl • reflexe pocitů • diskuze • prezentace

2. ročník		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
- rozlišuje jednotlivá slohová období; - chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; - uveče, rozliši a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě;	Dějiny umění - umění 19. století (klasicismus, romantismus, realismus) - impresionismus, postimpresionismus a jejich vliv na moderní umění - umění přelomu 19. a 20. století – symbolismus, secese - umění do 1. světové války (fauvismus, expresionismus, futurismus, kubismus, abstrakce) - umění mezi válkami (dadaismus, surrealismus) - umění po 2. světové válce (op art, pop art, proudy abstrakce) - umění 2. poloviny 20. století (socialistický realismus, konceptuální umění, happening, instalace, land art, body art)	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Dějepis Český jazyk a literatura Hudební výchova
- orientuje se v oblasti současné výtvarné kultury; - chápe působení umění a jeho vliv na jedince a společnost; - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu; - dokáže na příkladech vysvětlit působení umělecko vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a jeho vliv na utváření postojů a hodnot; - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření;	Teorie - podoby současného umění, design, reklama - úloha komunikace v uměleckém procesu (funkce umění, postavení umělce, proměny současného umění v souvislosti se sociálními a technologickými změnami)	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy <i>Metody:</i> - vlastní tvořivá činnost - analýzy vlastních i uměleckých děl - reflexe pocitů - diskuze - prezentace
- ovládá celou řadu výtvarných technik; - vybírám vhodné vyjadřovací prostředky pro samostatnou individuální i skupinovou práci; - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění.	Techniky - kresba, malby, grafika, prostorové vytváření - práce s různými materiály - kombinované techniky - hledání výrazových prostředků pro vyjádření pocitů, stavů, nálad a prožitků	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

5.16 Hudební výchova

5.16.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je stanovena RVP G.

Hudební výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení v propojení emocionálního a racionálního přístupu ke světu.

Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvoj hudebních schopností žáků, jejich dovedností a utváření správných návyků při praktických činnostech; dále seznámit žáky s hudební teorií a vývojem hudby v historickém a společenském kontextu.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova

5.16.2 Časové a organizační vymezení

Pro 1. a 2. ročník si žáci volí mezi Hudební výchovou a Výtvarnou výchovou. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně.

Výuka hudební výchovy probíhá ve specializované učebně, která je vybavena pianinem, audiovizuální technikou a základními orffovskými nástroji.

Jako doplnění předmětu Hudební výchova nabízí škola nepovinný předmět [Sborový zpěv](#).

5.16.3 Pravidelné akce předmětu Hudební výchova

- Návštěvy Hudebního muzea
- Exkurze do význačných hudebních muzeí a památek (např. Muzeum Bedřicha Smetany)
- Školní koncerty

5.16.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V hudební výchově rozvíjíme zejména hudební schopnosti dětí, jejich dovednosti a utváření správných návyků při praktických aktivitách. Prostřednictvím vokálních, instrumentálních poslechových činností vedeme žáky ke kultivovanému vokálnímu a instrumentálnímu projevu a aktivnímu vnímání hudby.

Kompetence k řešení problémů

Při zadávání samostatných prací (referáty, projekty z oblasti hudby) vedeme k využívání různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k chápání umění jako specifického prostředku komunikace, k rozpoznávání hodnot jednotlivých hudebních žánrů, rozvíjíme schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tvořivých činností, vedeme žáky ke kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj schopností každého jednotlivce, učíme práci ve skupině, reflexi vlastních pocitů a toleranci k názorům ostatních. Učíme žáky akceptovat odlišné hudební žánry a styly.

Na základě poznávání jednotlivých tradic a kultur vedeme k chápání uměleckých hodnot v širších souvislostech.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí.

1. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
	• chápe umělecký znakový systém; • rozpoznává hudební výrazové prostředky užitě ve skladbě;	• Umění jako komunikace; znakové systémy jednotlivých druhů umění • Umělecký proces a jeho vývoj • Úloha umění a umělce ve společnosti • Tvůrce hudby a interpret • Recepce a interpretace • uměleckého díla • Základní výrazové prostředky: rytmus, melodie; hudební formy; hudba vokální a instrumentální
	• orientuje se ve vývoji hudebních slohů a žánrů; • chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem společnosti; • dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů;	• Periodizace hudebního vývoje 1. část – vážná hudba, hudební slohy, jejich charakteristika, hlavní znaky a představitelé • Pravěk, starověk • Středověk • Renesance • Baroko • Klasicismus • Periodizace hudebního vývoje 1. část – populární hudba, hudební žánry populární hudby první poloviny 20. století (folklorní útvary afroamerické hudby, jazz, swing, country, muzikál, šanson, trampská píseň, české a moravské lidové písně) • Nauka o hudebních nástrojích
	• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách.	• Hlasová výchova; hlasová hygiena • Rozvoj individuálních schopností a dovedností ve zpěvu a v mluveném slovu • Hra a tvorba instrumentálních doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů

Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Přesahy:
Český jazyk
Výtvarná výchova
Dějepis

Metody:
• rozhovor
• poslech
• interpretace
• demonstrace hudebního díla

VEGS
Přesahy:
Dějepis
Český jazyk
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
*Žijeme v Evropě

Metody:
• poslech
• rozbor
• srovnávání hudebních děl
• diskuse
• nácvik písní imitační metodou

OSV
Osobnostní a sociální výchova
* Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
* Spolupráce ve skupině
Metody:
• vlastní tvořivá činnost
• diskuze o hudebním díle
• reflexe pocitů

2. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
	• orientuje se ve vývoji hudebního umění na základě charakteristických znaků děl; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě; • vnímá hudbu i jako prostředek nesoucí netoleranci, rasismus a xenofobii; • hodnotí hudbu na základě svých vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskuzi obhájit;	• Periodizace hudebního vývoje 2. část – vážná huda • Romantismus • Impresionismus • Hudba 20. století • Nové styly – expresionismus, neostyly a další nové styly; nové nebo nově aktualizované kompoziční metody – mikrointervalová hudba, tembrová hudba, elektroakustická hudba a další metody) • Význačné osobnosti vážné hudby 20. století • Periodizace hudebního vývoje 2. část – populární hudba • Hudební žánry, vývoj a přehled (rock, folk, underground, big beat, metal, disko, punk, nová vlna,...) • Role hudby v současném světě: hudební průmysl; využití hudby • Umělecká a estetická hodnota uměleckého díla; klíč
	• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách;	• Akustika, tvorba tónu, rytmický výcvik, • Improvizace • Partitura a orientace v notovém zápise • Zpěv – písně lidové a umělé
	• provede záznam vlastní hry hudebního nástroje do PC a v dostupném software jej upraví; • zachycuje rytmus, popřípadě i melodii písně pomocí grafického (notového) záznamu.	• Hra a tvorba instrumentálních doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů a hudebních software

Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky

VEGS
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
*Žijeme v Evropě

Metody:

- poslech
- rozbor, srovnávání hudebních děl
- diskuse
- rozhovor
- nácvik písní imitační metodou

OSV
Osobnostní a sociální výchova
* Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
* Výchova k toleranci a spolupráci

5.17 Tělesná výchova

5.17.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Tělesná výchova z RVP G. Tělesná výchova je předmět, který má žákům poskytnout široké spektrum teoretických a především praktických dovedností, ale i znalostí teoretických. Vytváří přetrvávající zájem se i nadále pohybovým aktivitám věnovat. Hlavní důraz je kladen na aktuální prožitek při sportu, na pochopení jeho základní filosofie a na zasazení tělesné výchovy do biologicko-medicínského konceptu vývoje zdravého a funkčního těla.

Zvláštní pozornost v rámci tělesné výchovy věnujeme především osvojení základních motorických dovedností v tradičních i méně tradičních sportech (atletika, basketbal, volejbal, házená, fotbal, florbal, futsal, softbal, lakros, fresbee, sportovní gymnastika, rytmická gymnastika a další) a možnostem motorického transferu mezi jednotlivými sportovními odvětvími.

Vedle standardních forem dlouhodobého výchovného působení nabízí naše škola ještě jednorázové sportovní akce. Zvláštností naší školy je rovněž zařazení sportovních klání netradičního charakteru: Vánoční debly – soutěž ve volejbalu smíšených dvojic, GVP – open v kopané a především pak VoBaFo – mezitřídní turnaj ve třech sportovních disciplínách (volejbal, basketbal a fotbal).

Učitel oceněním slabších výsledků podložených velkou snahou motivuje žáky k dalším fyzickým aktivitám. Nepodceňujeme ani etické a sociální aspekty sportu a vedeme žáky ke spolupráci v rámci kolektivu, sociální sounáležitosti a snažíme se formovat osobnosti žáků ve smyslu fair play.

Do předmětu Tělesná výchova je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Žáci s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem navštěvují povinně Zdravotní tělesnou výchovu. Obsah výuky je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Náplní předmětu jsou speciální cvičení spadající do zdravotní tělesné výchovy, výuka pravidel sportovních her a zásady zdravé výživy.

V předmětu tělesná výchova bude ve všech ročnících realizováno průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova

5.17.2 Časové a organizační vymezení

Povinný předmět Tělesná výchova je dotován dvěma hodinami týdně ve všech čtyřech ročnících. Hodiny tělesné výchovy probíhají ve dvou tělocvičnách, z nichž jedna je určena pro kolektivní míčové hry a druhá je vybavena náradím na gymnastiku, zdravotní tělesnou výchovu a cvičení s hudbou. Hodiny také probíhají na venkovních hřištích, kde je možnost vyučovat tradičním i netradičním kolektivním hrám (lakros, frisbee, softbal, basebal, in line hokej, kopaná a další) a lehké atletice.

Ve vzdělávací oblasti Tělesná výchova škola nabízí nepovinný předmět [Sportovní hry](#).

5.17.3 Pravidelné akce předmětu Tělesná výchova

Pro žáky pravidelně organizujeme specializované kurzy a různé soutěže:

- lyžařský kurz (tuzemské i zahraniční hory – pobyt v přírodě, běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu na horách, ochrana přírody);
- vodácký kurz (kanoe, rafting, pobyt v přírodě, táboření, ochrana přírody, kulturně poznávací činnost);

- sportovní kurz (kola, turistika, topografie, bezpečnost pohybu v přírodě, základy orientačního běhu, ochrana přírody; netradiční sportovní odvětví – softball, lakros, bouldering, střelba a další);
- výběrové kurzy (snowboarding, cyklistika, lyžování atd.), možnost navštěvovat školní posilovnu s kvalifikovaným dozorem);
- Pohár pražských škol (POPRASK), soutěže ve fotbalu, florbalu, volejbalu, beach volejbalu, basketbalu, softbalu a ping pongu;
- Postupická laťka (atletika – skok vysoký).

5.17.4 Výchovní a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, aby si dovedli vybrat takové sportovní odvětví, které nejvíce vyhovuje jejich dispozici a umožní maximálně efektivní rozvoj jejich motorických dovedností. Učitel vede žáky ke korekcím vlastních sportovních výkonů a klade důraz na učení metodou „pokus – omyl“.

Kompetence k řešení problémů

Učitel záměrně simuluje herní situace kolektivních her takovým způsobem, aby žáci byli nuceni kreativně tyto situace řešit. Nechává, aby žáci vybírali optimální řešení ze širokého spektra herních situací. Jsou konfrontováni s modelovým řešením a je jim dán prostor pro analýzu postupů, z nichž finálně vybírají ten efektivnější.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému projevu, nespisovné a vulgární výroky při hrách nepřehlíží a ve spolupráci s žáky se snaží navodit správnou sportovní atmosféru. Učitel v hodinách vytváří dostatek prostoru pro diskusi o nových trendech daného sportovního odvětví, žáci obhajují vlastní názory, a to nejen teoreticky, ale i prakticky. Pomocí nákrešů taktických variant herních situací učí žáky porozumět jiným komunikačním prostředkům (nákrešy zónové či osobní obrany, biomechanika jednotlivých cviků). Nonverbální komunikace je jednou z hlavních forem dorozumívání ve sportovním prostředí, učitel seznámí žáky se základními posunky, které jim umožní velmi rychle a zároveň plošně sjednotit taktické strategie řešení konkrétních herních situací.

Kompetence sociální a personální

Učitel se snaží být osobním příkladem a vede žáky ke kvalitním výkonům, snaží se o zpětnou vazbu a sebereflexi žáka. Vede žáky k vytvoření pozitivního vztahu ke sportu a pohybu obecně, proto učitel oceňuje nejen faktické výsledky, ale především osobní vklad a snahu. Učí žáky spolupráci v týmu, toleranci a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke zdravému životnímu stylu. Poukazuje na úzkou provázanost zdraví a pohybu, otevřeně vysvětluje nutnost správné životosprávy, pitného režimu a stravovacích návyků.

Učitel vede žáky k odhalení možných rizik, která daný sport či cvik představují, a učí tato rizika odstraňovat. Žáci jsou vedeni ke správné a kvalifikované dopomoci, která nebezpečí zranění u náročnějších cviků minimalizuje. Učitel vyžaduje na žácích, aby při přípravě náradí či cvičebních pomůcek vždy před cvičením kontrolovali jejich funkčnost a nezávadnost.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím; • neohrozí při hodinách tělesné výchovy bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správnou pomoc při cvičeních; • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech;	Úvod • seznámení s bezpečností a organizací tělesné výchovy • zdravá výživa • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	
• uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků;	Průprava • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti	
• využívá sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností žák provádí gymnastická cvičení;	Úvod do gymnastiky • organizace a bezpečnost • vhodná výstroj • hygiena • průpravná gymnastická cvičení (cvičení s náčiním a na náradí)	
• koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; • zvládá základní techniku pro kotoul vpřed i vzad, stoj na rukou; • ovládá základní metodiku přeskoku, odrazy a dopady, dovede poskytnout pomoc; • dovede jednoduché cviky na jednotlivých náradích;	Sportovní gymnastika • prostná cvičení, metodická řada pro akrobatické prvky • přeskok, metodická řada pro přeskok (koza) • cvičení na náradí (hrazda, bradla, kladina...) • šplh	
• koordinuje své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby;	Rytmická gymnastika • cvičení na hudbu, aerobik, tance (dívky)	
• dovede zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; • uvědomuje si správné držení těla; • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace;	Zdravotní tělesná výchova • cvičení s míči (overbal, fitbal) • strečinková a protahovací cvičení • relaxační a kompenzační cvičení • zdravý způsob života a péče o zdraví	Integrováno učivo z oblasti Člověk a zdraví
• rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • vnímá důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu;	Posilování • rozvoj pohybových schopností a dovedností	

• rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence; • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách;	Atletika • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody • sprinterská cvičení	
• používá atletické názvosloví; • osvojí si základy technických disciplín; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon;	Atletika • skok daleký – průprava • hod granátem – průprava • skok vysoký – nácvik různých technik odrazu	
• ovládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplexnějšími pohybovými úlohami;	Drobné hry s netradičním zaměřením • drobné hry – průpravná cvičení	
• orientuje se v herních pravidlech; • zvládá základní přihrávky i způsoby odbití při volejbale; • ovládá a následně aplikuje herní činnosti jednotlivce ve hře či herním cvičení; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace;	Sportovní hry • volejbal • technicko-taktická příprava ve volejbalu • herní činnosti a strategie při hře	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž
• zvládne základní zpracovávání míče po přihrávce; • ovládá střelbu z místa; • orientuje se ve fotbalové terminologii a pravidlech;	Fotbal • technicko-taktická příprava ve fotbalu • herní činnosti jednotlivce • modifikovaná fotbalová herní cvičení.	
• ovládá pravidla a taktickou strategii hry; • zvládne zpracovávání a vedení míčku, přihrávky a střelbu;	Florbal • seznámení s pravidly florbalu • technicko-taktická příprava ve florbalu • úlohy jednotlivých hráčů a brankáře	
• ovládá a následně využívá svých schopností v herní činnosti; • zvládne přihrávky, trojtakt; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace;	Házená • herní činnosti jednotlivce • seznámení s obrannými systémy se zaměřením na zónovou obranu • hra a modifikovaná herní cvičení.	
• zvládá základní přihrávky, dvojtakt, střelbu z místa, doskakování a blokování; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace;	Basketbal • seznámení s pravidly • herní basketbalové strategie • herní činnosti jednotlivce	
• ovládá základy netradičních sportovních her.	Méně tradiční sportovní hry • softbal, frisbee, lakros	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
- při hodinách tělesné výchovy neohrozí bezpečnost svou ani svých spolužáků; - poskytuje správnou pomoc při cvičeních;	Úvod seznámení s bezpečností a organizací tělesné výchovy	
uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků;	Průprava testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti	
- dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; - na základě získaných pohybových schopností je schopen provádět gymnastická cvičení;	Úvod do sportovní gymnastiky - organizace a bezpečnost - průpravná gymnastická cvičení	
- koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; - zvládá kotouly, stoj na ruku, gymnastické skoky; - dokáže předvést vlastní jednoduché sestavy; - zvládne přeskoky (koza, švédská bedna); - zvládá cvičení na určených nářadích (dívky – kladina, hrazda; chlapci – bradla, hrazda);	Sportovní gymnastika - protná cvičení, akrobatické cvičení, kotouly a jejich modifikace, vazby; stoje, rovnovážné polohy a postoje - hrazda – výmyk a další cvičební prvky - bradla - kladina (chůze, gymnastické skoky, rovnovážné polohy, seskoky) - šplh na laně - přeskok (švédská bedna, koza)	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
- koordinuje své pohyby v esteticky hodnotném projevu; - provádí cvičení v doprovodu hudby;	Rytmická gymnastika cvičení na hudbu, aerobik, tance (dívky)	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti;	Zdravotní tělesná výchova cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení	<i>Přesahy:</i> Biologie
chápe nezbytnost svého pohybového rozvoje z hlediska estetického i zdravotního;	Posilování pokračování rozvoje pohybových schopností	
- rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; - odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; - chápe klíčové zdravotní aspekty pravidelné aerobní zátěže na svalový, nervový i kardiovaskulární systém;	Atletika - běžecská abeceda, vytrvalostní výběhy do přírody (formou indiánského běhu či běhu souvislého), fartlek - drobná sprinterská cvičení (člunkový běh) - seznámení s různými tréninkovými metodami	

• zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojí si základy technických disciplín;	Atletika • skok daleký - skok závěsnou technikou a technikou kročnou • vrh koulí (technika odhodu z místa, nácvik sunu a technika odhodu po sunu) • skok vysoký (nácvik správného odrazu, prohloubení techniky)	
• ovládá základní motorické dovednosti; • poradí si s komplexnějšími pohybovými úlohami;	Drobné hry • mobilizační hry dynamického charakteru	
• ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; • zvládá pravidla jednotlivých míčových sportů, využívá naučených taktických strategií; • dovede posoudit provedení své herní činnosti a postupně odstraňuje své nedostatky; • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva; • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora;	Volejbal • technicko-taktická příprava ve volejbalu (podání vrchní i spodní, přihrávka obouruč vrchem i spodem z místa i po pohybu, nahrávka přes hlavu, smeč) • herní činnosti obranné Fotbal • řešení základních herních situací – přečíslení, standardní situace • hra a modifikovaná herní cvičení Florbal • technicko-taktická příprava ve florbalu • herní činnosti jednotlivce – zpracování míčku po přihrávce, seznámení s různými technikami střelby, obsazování hráče s míčkem i bez míčku, činnosti brankáře Házená • technicko-taktická příprava v házené • herní činnosti jednotlivce – chytání a zpracování míče, přihrávání oběma rukama, uvolňování s míčem i bez míče, klamání pohybem těla, střelba – ze stoje i z výskoku, trojtakt a zakončení ve vzduchu, střelba po uvolnění, činnosti brankáře Basketbal • technicko-taktická příprava v basketbalu. • herní činnosti jednotlivce • seznámení s osobní obranou, s přebíráním a zónovou obranou • hra a modifikovaná herní cvičení	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž
• ovládá technické a taktické aspekty netradičních sportovních her.	Méně tradiční sportovní hry • softbal, frisbee, lakros	

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• neohroží bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně pomoc při cvičeních;	Úvod • seznámení s bezpečností a organizací tělesné výchovy	
• uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků;	Průprava • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti	
• dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových dovedností je schopen provádět gymnastická cvičení; • provádí akrobatické cviky na úrovni individuálních předpokladů;	Sportovní gymnastika • prostná cvičení • cvičení na nářadí (hrazda, přeskok – kůň, švédská bedna, koza) • kladina – zdokonalování prvků z předchozích ročníků a jejich provedení ve vazbě • šplh na laně (nácvič techniky smyčky)	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
• dokáže koordinovat své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby;	Rytmická gymnastika • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky)	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
• dokáže zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze, hlídá si správné držení těla; • chápe nezbytnost symetrického somatického rozvoje z hlediska estetického i zdravotního;	Zdravotní tělesná výchova • cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení	<i>Přesahy:</i> Biologie
• rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu;	Posilování • pokračování rozvoje pohybových schopností	
• rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu;	Atletika • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody (formou souvislého běhu či fartleku) • drobná sprinterská cvičení (člunkový běh)	
• zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojuje si základy technických disciplín;	Atletika • skok daleký – skok závěsnou technikou a technikou kročnou • vrh koulí (technika odhodu z místa, nácvič sunu a technika odhodu po sunu)	

• zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojuje si základy technických disciplín;	Drobné hry • mobilizační hry dynamického charakteru	
• uplatňuje konkrétní postupy vedoucí k potřebné změně pohybových činností, komunikuje a spolupracuje při pohybových činnostech;	Volejbal • herní činnosti jednotlivce útočné – podání vrchní i spodní, přihrávka obouruč vrchem i spodem z místa i po pohybu, nahrávka přes hlavu, smeč	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• přizpůsobuje svoji činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva, komunikuje se spoluhráči, zvládá roli hráče.	• herní činnosti jednotlivce obranné – blok, vybírání • herní činnosti v poli, vykrývání prostoru hracího pole Fotbal • herní činnosti jednotlivce – zpracování míče po přihrávce, vedení míče a obcházení soupeře, přihrávání, střelba z místa i v pohybu, obsazování hráče s míčem i bez míče, řešení standardních situací Florbal Házená Basketbal • herní činnosti jednotlivce – clonění a pohyb za clonou, obsazování útočících hráčů s míčem i bez míče, doskakování a blokování • osobní obrana s přebíráním a zónová obrana	* Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž

*

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
• neohroží bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně pomoc při cvičeních;	Úvod • seznámení s bezpečností a organizací tělesné výchovy	
• uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků;	Průprava • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti	

• dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je žák schopen provádět gymnastická cvičení; • usiluje o pohybové vylepšení, určí nejdůležitější momenty výkonu, snaží se o dokonalou estetiku koordinací pohybu;	Sportovní gymnastika • prostná cvičení (volné sestavy) • cvičení na nářadí (hrazda, bradla, přeskok, kladina (volné sestavy) • šplh na laně (šplh bez přírazu)	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
• dokáže koordinovat své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby;	Rytmická gymnastika • cvičení na hudbu, aerobik, tance (dívky)	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
• zařazuje vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze;	Zdravotní tělesná výchova • cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení	<i>Přesahy:</i> Biologie
• rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu;	Posilování • pokračování rozvoje pohybových schopností	
• rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu;	Atletika • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody (formou souvislého běhu či fartleku) • drobná sprinterská cvičení • intervalový trénink	
• zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon;	Atletika • skok daleký (skok závěsnou technikou a technikou kročnou) • vrh koulí (technika odhodu z místa, nácvik sunu a technika odhodu po sunu)	
• ovládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplexnějšími pohybovými úlohami;	Drobné hry • mobilizační hry dynamického charakteru	
• ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • zvládá pravidla jednotlivých míčových sportů, využívá naučených taktických strategií; • dovede posoudit provedení své herní činnosti a postupně odstraňuje své nedostatky; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; • naplňuje ve školních podmínkách	Sportovní hry • volejbal • fotbal • florbal • házená • basketbal • hry, utkání a soutěže	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž

základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva; • přizpůsobuje svoji činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva, komunikuje se spoluhráči, zvládá roli hráče; • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora.		
---	--	--

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Ve výchovně vzdělávacím procesu je stanoveno hodnocení klasifikací průběžnou a celkovou. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí formou vysvědčení.

6.1.1 Způsob hodnocení

Hodnocení studijních výsledků žáků na vysvědčení

Hodnocení studijních výsledků žáků na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací, která je v souladu s ustanovením podle paragrafu 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb.; klasifikační stupně jsou:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb. stupni:

Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Prospěl(a), není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Neprospěl(a), je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Maturitní zkouška

Zákon definuje povinnost žáka absolvovat na závěr studia státní část maturitní zkoušky a její školní část. Podmínky a zajištění odpovídají Zákonu č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném i jiném vzdělávání a příslušným prováděcím předpisům.

Hodnocení chování

Při hodnocení chování je využito třístupňové stupnice:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Pravidla chování jsou specifikována ve vnitřním řádu školy.

[Školní řád](#) Gymnázia Na Vítězné pláni je přílohou ŠVP.

Průběžné hodnocení studijních výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace jsou průběžnou činností celého klasifikačního období. Žáci jsou na jeho počátku seznámeni se způsoby a kritérii hodnocení, vyučující během hodnocení uplatňuje přiměřenou náročnost a přihlíží k věkovým zvláštěnostem žáka.

O klasifikaci jednotlivých žáků si vyučující vede vlastní záznamy tak, aby byl schopen podat informaci o frekvenci a struktuře hodnocení. Povinná dokumentace vychází z pokynů ředitele školy a příslušné legislativy.

Podrobné rozpracování hodnocení žáků je obsaženo v [Klasifikačním řádu](#) Gymnázia Na Vítězné pláni, který je přílohou ŠVP.

Rodiče či zákonní zástupci žáka jsou informováni o prospěchu a chování žáka dvakrát ročně na třídních schůzkách, průběžně prostřednictvím internetových stránek a kdykoliv ve škole po domluvě s vyučujícím.

6.1.2 Kriteria hodnocení

Hodnocení z pohledu žáka

Hodnocení z pohledu žáka má tyto základní cíle:

1. poskytnutí zpětné vazby žákovi o zvládnutí předepsaných výstupů,
2. motivace žáka k zjišťování nedostatků a jejich odstraňování,
3. poskytnutí zpětné vazby o úrovni prokázaných vědomostí a schopností vzhledem k svým vrstevníkům.

Hodnocení z pohledu učitele

- Základním cílem je ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci skupiny, třídy, školy.
- Naučit žáky objektivně hodnotit svou práci a dát návod k odstraňování chyb a nedostatků.

Základní kritéria, o která se opírá hodnocení:

- aktivita v hodinách i mimo ně, včasné plnění úkolů, dobrovolná činnost nad rámec běžných povinností,
- zvládání výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů stanovených osnovami,
- schopnost aplikace daných poznatků a uplatňování mezipředmětových vztahů,
- snaha o odstraňování chyb a jejich minimalizace,
- úroveň prezentace poznatků z hlediska jazykového i odborného,
- schopnost spolupráce se spolužáky a vyučujícími,
- zvládnutí metod samostatné práce,
- kvalita a rozsah získaných kompetencí.

6.2 Autoevaluace školy

Oblasti vlastního hodnocení školy jsou v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., paragraf 8, odstavec 2. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu školy, jak školní vzdělávací program podporuje práci žáků a učitelů, jaké je prostředí, v němž se výuka realizuje. Výsledky evaluace slouží jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím jsou nastavovány kroky vedoucí k efektivnímu procesu výuky.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

Oblast: Podmínky vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
příjemná, inspirativní a dobře vybavená škola	ověřit materiální vybavení školy	spokojenost žáků a rodičů	dotazníky pro žáky	1 x ročně
	vysoká úroveň práce vedoucích pracovníků		dotazníky pro rodiče	1 x za dva roky
	příjemné klima školy	spokojenost pedagogů	SWOT analýza učitelů	1 x za tři roky

Oblast: Průběh vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
kvalitní, zajímavá, pestrá a tvůrčí výuka	široká paleta metod	spokojenost žáků	dotazníky pro žáky	1 x ročně
	kvalitní naplňování obsahu ŠVP	kvalita výsledků	hospitační činnost	průběžně
	vzdělávání učitelů		výsledky vzdělávání	1 x ročně srovnávací testy

Oblast: Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
podpora nadaných i problémových žáků, spolupráce školy a jiných subjektů při vzdělávání	podpora nadaných žáků	kvalita výsledků žáků	srovnávací testy	průběžně
	podpora handicapovaných žáků	spokojenost rodičů a žáků s klimatem školy	výsledky soutěží	1 x ročně
	minimalizovat sociálně patologické projevy			
	spolupráce s organizacemi při vzdělávání	spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou	dotazníky na zjišťování sociálních a patologických jevů	1 x za dva roky
			profesní testy žáků	1 x za studium

Oblast: Výsledky vzdělávání žáků

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
úspěšný, vzdělaný žák, vybavený příslušnými kompetencemi	posoudit studijní výsledky žáků	kvalita výsledků	klasifikace srovnávací testy	průběžně
	zvládnutí výstupů ŠVP	výsledky maturitních zkoušek	maturitní zkoušky	1 x ročně

	absolvování studia s co nejlepšími výsledky	úspěšnost přijetí na vysoké školy	statistika	1 x ročně
	zvládnutí klíčových kompetencí	úspěch žáků v soutěžích	statistika výsledků soutěží	

Oblast: Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
vytvoření podmínek pro ekonomicky efektivní chod školy a podnětné prostředí pro vzdělávání nejen žáků, ale i učitelů	spokojenost a uplatnění absolventů	převažující pozitivní hodnocení	dotazník prov rodiče a absolventy	1 x za dva roky
	získat objektivní obraz školy			
	profesní růst učitelů			

Oblast: Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
naplňování záměrů ŠVP	zájem žáků, rodičů o školu	spokojenost žáků, rodičů i učitelů	dotazník pro žáky, absolventy, rodiče a učitele	1 x ročně (žáci) 1 x za dva roky (rodiče, absolventi)
			dotazník pro učitele (SWOT)	1 x za tři roky
			dotazník pro předmětové komise	1 x za dva roky

Dotazníky a analýzy

	1. rok	2. rok	3. rok	4. rok
Dotazník pro žáky	X	X	X	X
Dotazník pro rodiče	X		X	
Dotazník pro předmětové komise		X		X
Výroční zpráva školy	X	X	X	X
SWOT analýza pro učitele			X	
Srovnávací testy	X	X	X	X
Statistiky (maturitní zkoušky, výsledky soutěží, projektů a veřejné činnosti školy)	X	X	X	X